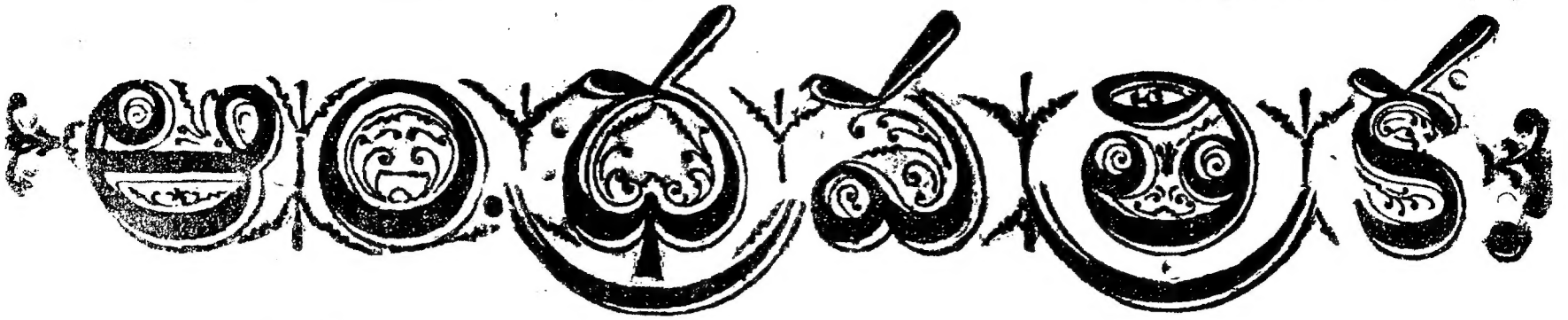

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వట్రిక్ 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

310222

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

జెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 18-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రీవృషాస బహుళ క్రథము ౧.

No. 67
సంచిక ౬౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంపభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, యింపుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారిదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాఢును.
గ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే యెదుట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

విడి వట్రిక్ 1-కి రూ॥ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ॥ 6-4-0. ప్రతియింటు నుండదు? నది?

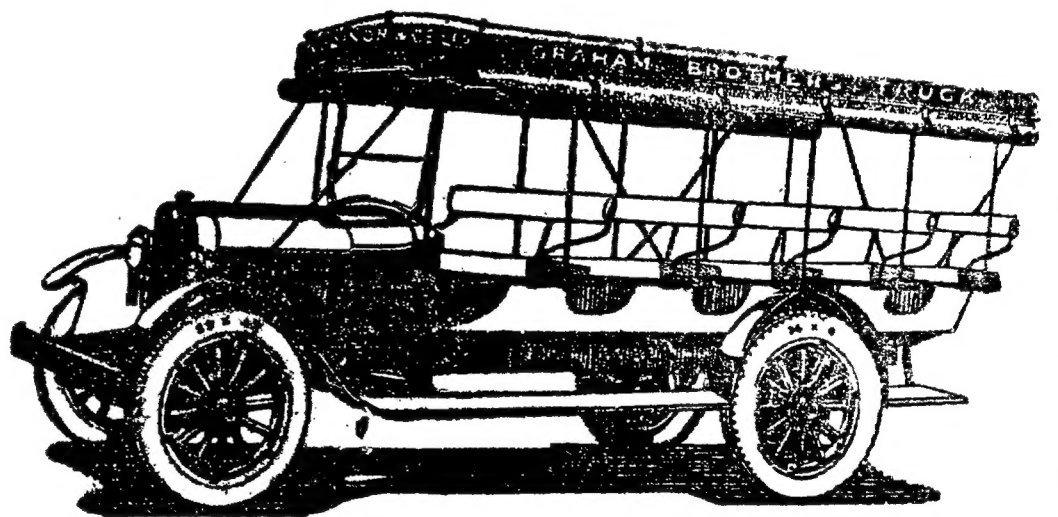
ఈ బస్సు

స్వంతదారుడు ప్రతియొక్కడును

దక్షిణహిందూదేశమునందు

అనేక వేలరూప్యముల లాభమును

గడించుచున్నాడు.

ది డాడ్జి గ్రహము 1 1/2 టన్ బస్సు

ఇదివరలో సరపరా చేయబడుచున్నవాటి కంటెను ఎక్కువ ఆర్డరులు వచ్చుచున్నవి.

ప్రస్తుతము తక్షణమే యివ్వబడును.

3

డాడ్జి గ్రహము మేలైన విడిభా
గములను మావద్దనుండియే
కొనుడు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

విడిభాగముల నిల్వ అధికము
గాగలదు.

ADDISON & Co., Ltd.,

BANGALORE.

TRICHINOPOLY.

MADRAS.

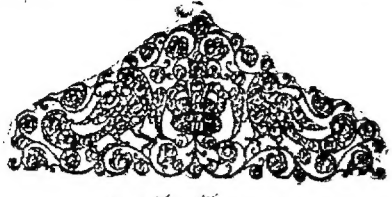
T. STANES & Co., Coimbatore.

GEORGE OAKES, Ootacamund.

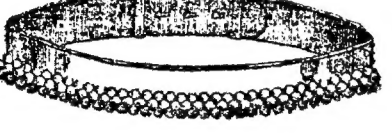
శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల, బెజవాడ

1924 సం. జూన్ 4 వ లేడి తెరవబడును. నూతన విద్యార్థులు జూన్ 25 లేడిలోపల దరఖాస్తులనంపి జూన్ 4 లేడి కళాశాలకు రావలయును. కోరువారికి దరఖాస్తు ఫారములు కళాశాలానియములు పంపబడును. విద్య ఉచితము, భోజనాది సదుపాయములు విద్యార్థులే చూచుకొనవలయును. పాశ్చాత్యవైద్యనిపుణులచే అనాల మీ ఫీజయాలజీ మొదలగు శాస్త్రవిషయములుకూడ బోధింపబడును.

నోరిరామశాస్త్రి, కళాశాలాధ్యక్షులు, బెజవాడ

వద్యాణములు

చిత్ర విచిత్రపు వస్తులకు పేరుపొందినది?

వద్యాణములకు, వంశీలకు ఉపయోగించునట్టి

కేంపులుచెక్కిన మోపు

భర రు. 40, రు. 150 వరకు గలదు.

బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన మహారిమాత్రము రు. 15-25 వరకు అగును.

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును ప్రేయవచ్చును

మహారి రు. 12లగును. గజలుగలది 15 ను 30 ను

వరకు చేయవచ్చును. మహారి రు. 25-50 వరకుగలదు.

గవరము బంగారు, మేలైన మణులకు, రత్నములకు

పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ;

172, పుటల మాఅందమైన క్యాటలాగు భర రు. 1-0-0. నగలవ ర్తకులు, 25, చై నాబజారువీధి, మద్రాసు.

తైరులధరలకు సంబంధించిన

ముఖ్య ప్రకటన

ధరలను తగ్గించుట ప్రపంచమునందు అంతటను

వాడుకలోనున్నది.

ఈవిగువ చేర్రాలుచేసిన మేముకూడ 1-6-24 నుండి మరల

తెలుపునంతవరకు

100 కి 25 వంతున

హిందూదేశమునందు తయారుచేయునట్టివారి ధరల

జాపితానుండి మినహాయించుటకు నిర్ధారణ చేసుకొంటిమి.

ADDISON & Co. Ltd.,

MADRAS

OAKES & Co. Ltd.,

MADRAS

SIMPSON & Co. Ltd.,

MADRAS

SPENCER & Co. Ltd.,

MADRAS

మావద్దనుండి కొనుడు—మీలాభము, హక్కువిషయమై

మేము తగు శ్రద్ధ తీసుకొనెదము.

నేలం

లోకోపాధమును ప్రకటన

నేలం, జూన్ 16:—ఏతెంటుయొక్క ఉత్తరువులో లోకోపాధమును యాదినవప్రకారము ప్రకటించెను:— ఏ తెంటుయొక్క ఉత్తరువుచేత బొగ్గుపనివాండ్రతోను తదితరుల తోసహా పనివాండ్రందరిని నేను పూర్వపుశీతములమీద చేర్చు కొనుచున్నాను. త్వరలో పనిలో చేరుచున్నట్లు వారు తెలియ జేసికొనవచ్చును. ఇతరవరతులు ప్రకటించబడును. (అ.ప్రె) పనివాండ్రందరుపనిలో చేర్చు కొనబడిరి.

నేలం, జూన్ 17:— నిన్న ప్రకటించబడిన లోకోపాధమును యుత్తరువువలన మొదటి, రెండవబొగ్గుపనివాండ్రును, యింజను శుభ్రముచేయువారును, ఫిట్టరులును, డిస్కెస్సర్ నోటీసులు పంపబడినవారును మొదలగునమ్మెదారు లందఱును యియందయమున లోకోఆఫీసుకు వెళ్లిరి. వారందరును వారి వారిపూర్వపు శీతముల మీదను పొడనూర్చుప్రజలకు ఏతెంటు యేర్పరచినవరతులమీదను పనిలోనికి తీసికొనబడిరి. నిన్న సాయంత్రాలయన శమ్మెదారు లందరును ఒకయూరేగింపు జరిపి నేటియందయమున అందరునుపనిలోనికి పోయిరి. నేలంలోలో షెడ్డుక్రాంతిపనివాండ్రు చాలమంది చేర్చుకొనబడిరి. (అ.ప్రె) వరదరాజులు నాయుడుగారి భార్యయొక్క.

ఉపన్యాసవిషయము

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారి భార్యయొక్క ఉపన్యాసమును గురించిన రిపోర్టును ఆ స్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారిచ్చిరిని యిదివఱలో డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారు చెప్పియుండిరి. అట్టిరిపోర్టును మేమిచ్చియుం డలేకతి యిప్పుడు ఆస్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారు మాకు చెప్పుచున్నారు. ఆ ప్రకటించిన రిపోర్టు ఆ ప్రకటించిన పత్రి కలయొక్క విశేషరచననుండి వచ్చినట్లున్నది. ఆస్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారు రిపోర్టునిచ్చినారని చెప్పినందుకు డాక్టరు నాయుడుగారు విచారించుచున్నారని వారి నేలంవిశేషిరి తంతి చేయుచున్నాడు. (అ.ప్రె)

లేకలా ఎద్దుపంచెము

ఉత్తరువు స్పల్లంఘించుట

నేలం కొను సబుమేజిస్ట్రేటు వి. సి. సి. 144 సెక్షను క్రింద అరికిపాళయం అరుదాచరి చెట్టియారు సుబ్రహ్మణ్యశెట్టి యార్లపాడ లేకలా ఎద్దుపంచెమును పట్టాపుహద్దులలో జరుప విధాని ఆంక్షయుత్తరువును ప్రకటించిరి. వీరిద్దరును యి యుత్తరువు స్పల్లంఘించిరి. (అ.ప్రె)

లేడి హబీబుల్లాగారి ఆరోగ్యవివరములు

ఉదకమండలము జూన్ 17:— లేడి హబీబుల్లాగారు శనివారము రాత్రినుండి మంచములో నుండి లేచుటలేదు. ఆదివారము సోమవారములలో ఆమెస్థితి మరింత చెడుదశలోనికి వచ్చి విషమించెను. డి. యం. అందు యన్. ఓ. కలనల్ స్క్రగీగారు లేడి అపాతికరీ రైటులో కలిసి ఆమెకు మందిచ్చుచున్నాడు. నిన్న డాక్టరుగారు రోగికి మాడు యింజెక్షనుల నిచ్చెను. నేడు రోగిస్థితి చాలయభివృద్ధి గాంచినది.

సర్ హబీబుల్లాగారి స్నేహితులకలనల్ స్క్రగీగారు నేటి యందయమున లేడి హబీబుల్లాగారి ఆరోగ్యస్థితిని గూర్చి చాల యభివృద్ధి గాంచినదనియు రోగికి స్పృహకలదని యు నొక ప్రకటనను గావించెను. (అ.ప్రె)

జ్ఞాన దీపిక

ఇది మతవిషయమైన తెలుగుపత్రిక. భగవద్విషయ మందు భక్తిశ్రద్ధలుగలవారికెల్లరకు నుపయుక్తముగానుండును. ప్రతిగ్రంథాలయమునందును పఠనమందిరమునందును ఉండదగి నది. భక్తిజ్ఞాన కర్మమార్గములందలి సూక్ష్మవిషయముల చర్చించుచు, మహాబుష్పలచరిత్రలు, ఆర్యవాక్యములు, అభ్యాసరహస్యములు మొదలగువిషయములతో నిండియుండును. సంవత్సరమునకు చందా రూ 2-8-0 లు. ఆరుమాసములకు చందా రూ 1-8-0 వలయువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మేడూరి శ్రీరామమూర్తి

జ్ఞానదీపిక కార్యాలయము, విజయనగరం.

స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము

[మల్లావర్ణనము వేంకటరామమూర్తిగారు, సాలూరు]

II ఖద్దరు భారణ

స్వరాజ్యనిర్మాణమున ఆర్థికభాగ మతిముఖ్యము. ప్రభుత్వవిధానమున ఆర్థికస్థానమే ఆయువుపట్టిది. అది చేతకాక వ్యయపరిపాదనలయందు స్వాతంత్ర్యాధికారమే రాజకీయం దోళనపరమావధి. కాని యిప్పుడు ప్రభుత్వాంగములలో నొకటి యగుటచే రాజకీయస్వాతంత్ర్యము సంపాదించిననే అయ్యిది చేజిక్కును.

జాతీయోద్యమమందలి ఆర్థికభాగము జాత్యుద్ధరణకును పరాధీనత తొలగించుటకును నిర్ణయింపబడినది. హిందూదేశము సకలసస్యపరిశోధిత మయ్యి సకలవిద్యాసంపన్న యయ్యి పరులపాలనచే తనజీవితాధారములన్నిటికి పరులప్రాపు పొంద వలసి వచ్చినది. స్వరాజ్యమును పొందవలయునని ఆర్థికముగ స్వతంత్రులమై పరలప్రాపు తప్పి వ్యవహరింపవలయును. జీవితావ సరములలో నొకటియగు వస్త్రధారణకు సంపూర్ణముగ పరుల ప్రాపుతెందుటచే బీదలమై ఆస్వతంత్రులమై మెలగుచున్నాము. అందుచే మహాత్ముడు వస్త్రనిర్మితమునకు సకలసౌకర్యము తీ దేశమునందు గలవు గాన వస్త్రధారణకు పరదేశములవంక జా డక స్వదేశవస్త్రములనే తయారుచేసి గరిష్ఠపరిమాణము. నిర్మాణకార్యక్రమమున “ఖద్దరు” స్వదేశవస్త్రధారణ ప్రోత్సహము ము పహించియున్నది. విదేశవస్త్రబహిష్కారము స్వదేశవస్త్ర నిర్మాణముకొరకే కొరవడినది. మహాత్ముని బహిష్కారముత్ర ములన్నిటిలో నిట్లే నిర్మాణమిమిడియున్నది. మరియు హిందూ దేశమును వశపరుచుకొని జాత్యుద్ధరణ కథ్యంతరములు కలుగజేసి న పాశ్చాత్యవాగరిక తాభూతములలో యంత్రము లగ్రీస్థానము లైనవి. యంత్రములమూలమున చేతిపనులు కృశించి బీదకమే గాక యంత్రములు పాశ్చాత్యవాహుల వశమగుటచే పరాధీనతయు ప్రాప్తించినది. రాట్న సాహాయ్యమున చేతితో వడుకు ఆనాటిసన్నదారము ఈనాడు యంత్రము లైనను సాధింపజా లకున్నవను చరిత్రాంశమే పూర్వము వస్త్రనిర్మాణమున దేశ ఘటన గలవైపుగామున తెలియజెప్పుచున్నది. మూడువందల సంవత్సర కాలములో ఈకళ సంపూర్ణముగ నాశనమై దేవాంగులు. కాలీలు మొదలగు వారు పరదేశములపాలై తిరిగి ఈ నాడు అద్దానిపునర్నిర్మితము కొరగనేర వ నెంలీ మూలతో ప్రారంభింపవలసి వచ్చిన విషయము పరాధీనత యంతరంగత అచ్చెనో తేటపర్చుచున్నది. కావుననే దేశోద్ధరణ కత్యావశ్యక మగు “ఖద్దరు” మిల్లులపై తయారగునదిగాక చేతివడుకునూలు చేతిమగ్గులపై తయారగునది కావలయునని మహాత్ముడు నొక్కిచెప్పుచున్నాడు. అసహ యోగ్యము విధానములలో బహిష్కారము, నిర్మాణము, రెండు భాగములుగ నుండి ప్రభుత్వస్థాపితసంఘం నెట్లు బహిష్కరించి నూతన జాతీయసంఘం స్థాపింపగోరబడియున్నదో అట్లు లనే విదేశవస్త్రబహిష్కారము స్వదేశవస్త్రనిర్మాణమున కవ సరముగ నూచింపబడినది. బహిష్కారోద్యమమున నెట్టి విహ్యాభావమున లేదు.

వస్త్రములకు సంపూర్ణముగ పరదేశములపై దేశ మార్ధర పడియుండుటయు వస్త్రములకుగాన దేశము ఇచ్చటగల ప్రత్తిని పరదేశముల కంపి సంలీ ర నకు 60కోట్లరూపాయలు విలువగల బట్టలదిగుమతిచేసి కడుబీదయగుచున్నది. ఈదేశమున సకలసౌకర్యములు వస్త్రనిర్మాణమునకు గలిగియుండియు పర దేశములపై నాధారపడియుండుట లజ్జాకరము. మరియు ఈ వ్యాపారమున పోషింపబడుజాతులు పనిలేక కూడులేక కూలికి వలసదేశములదాని బట్టలనివచ్చెను. వలసభూముల భారతీ యులు పశు బాములు మాన్వవలయునన్నను దేశస్థుల నుద్ధరింప వలయునన్నను ఖద్దరు నిర్మించిధరించవలెను. ఖద్దరు ఇట్టి వ్యాపారములలో ఆదర్శప్రాయము. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకు స్వదేశవస్త్రనిర్మాణమే గాక స్వదేశవస్త్రపు లభివృద్ధిపరచుటయు అవసరమే. స్వరాజ్యము ఖద్దరుధారణనే సంప్రాప్త మగుననుటలో గొప్పయర్థము గలుగును. ఖద్దరుత్పత్తి కలవాటు పడితిమేని స్వదేశోద్యమమునకు సహాయకడుచున్నారము. ఇప్పుడు పూర్తి చేయగలిగితిమేని సంపూర్ణస్వరాజ్యమార్గము ఖద్దరువార మగుచును. స్వదేశీని గ్రహించినవార మగుచును. స్వయంసాహాయ్యమున స్వదేశోద్యమమును పెంపొందించి స్వరాజ్యమార్గమును బట్టుచును. మరియు చేతనిండ పనిలేక నిరుగు పొడుగుల హెచ్చుతక్కుల నెంపుడు జాత్యంతరకలహముల

క్రమమున్న జాతుల పనికిలిగి సాత్వికమార్గమును గ్రహింతురు. ఖద్దరుత్పత్తిని ఎన్నియో లాభములుగలవు. ఇందుకు ప్రాయ త్నములు కాంగ్రెసుజాతులచే బాహుళ్యముగ జనపబడుచు న్నవి. కాని కాంగ్రెసు ఉద్యమము ప్రజలధర్మముపై నాధార పడి యుండుటచే ఈ కార్యము స్వతంత్రసామంతులు చేపట్ట వలయునుగాని కలకాలము కాంగ్రెసుజాతులచేనడిపించు నవసర ముండుట తక్కిన యుక్తమతాఖిలకు నష్టము వాటిల్లును.

III వి కృత

మాడవభాగమున సాంఘికప్రచారముపై రెంటికీనీ తీసి పోవునదిగాక యుక్తమతిజయమునకు ప్రాజాధారమైనది. సాంఘిక మన ప్రత్యేకసంఘములందు ఆచారవ్యవహారములలో నవసరమని తోచబడు సంస్కరణవిధానముని యిచ్చుట భావింప జనదు. ఆచారవివరవ్యవహారములలో గాని, సంఘముల పర స్పరసంబంధ భాంధవ్యములలో గాని మార్పుగోరుట రాజకీయోద్యమవిధానమందు చేర్చజాలము. ప్రస్తుతవిషయ మేమనహిందూ దేశమునగల సకలజాతులు, సకలమతములవారును, ఒకేవిధాన మునకు లోబడి, యు ద్య మ ము నొకేవిధముగనడిపి సంపా దించు స్వరాజ్యము తమస్వతంత్రస్వత్వమునుగోల్పోకనే సర్వ సామ్యప్రాతినిధ్యమును పొంది సంఘరింపవలెనన్న సంఘభావము కలిగి మెలగవలయును. అందుననే గాంధీమహాత్ముడు హిందూ మహమ్మదీయు, సిక్కు, పార్సీ, క్రైస్తవ మొదలగు సకలజాతుల సమ్మేళనము కలుగనిదే స్వరాజ్యము సంపాద్యముకాదని చెప్పి అట్టి సమభావమునకు సంధించుచున్న ఆచారములకు అపరి మితముభితుడగుచున్నాడు. స్వ రా జ్య ము న సకల జా తు లకు సమానస్వతంత్రత నొసగునదే స్వరాజ్యము. హిందువులు తక్కినజాతులయందుగాని, మిశ్రసంఖ్యాకు లగు తక్కినవారు హిందువులయందుగాని యెట్టి ఆశమాన దురహంకారములు కలిగియున్నను స్వరాజ్యస్థాపన సాధ్యమకాదు. స్థాపిత మై నను దేశమున ఆశాంతిప్రబలి అశుభమునకు రాజాలదు. పరదేశీ యు లీదేశమున వ్యాపారసంబంధముగాని, రాజ్యసంబంధమున గాని కొంతకాలము నివసించువారికి సహితము స్వతంత్రము న్నేచ్చయు నొసగిననే స్వచ్ఛందస్వరాజ్య మగును.

ఈసమ్మేళనము 1921 సలీరలో మహాత్ముడు తన యజ్ఞ నొసంగినంతనే కుదిరియుండెను గాని అప్పుడు నిలుకడ లేక ఆరెడు కారాగృహస్థు డగుటతోడనే చీలిపోయియుండె ను. ఈ సహస్రాపరిమేయము దేశవాసులమనముల నాందోళన పర్చుచున్నది. జాత్యంతరకలహములు వైచమ్యములు పెరి గెను. నాడుకులు చింతించి చివరకు జాతీయసంయోగమునకు “Pacts” సమ్మెలు కావలయు నని రాజీనామాసంయోగపట్టి కలను తయారుచేసిరి. ఇవియు జాతుల సంతుష్టిపరచుటలేదు. అచ్చటచ్చట రేగుచున్న కలవరముల నణపజూచుచున్నారు. కాని ఫీరపరిమేయము గమనింపలేకున్నారు. జాత్యుద్ధరణకు, స్వరాజ్యయోగ్యతకు అత్యవసరమైన యీ సమస్యను పరిష్కరించుటయే తన మొదటికర్తవ్యముగ పెట్టుకొని మహాత్ముడు సకల జాతులనాయకులతో సంప్రతించుచున్నాడు. ఎట్టి యొడంబడికలనైన యీసమ్మేళనమును ఫీరపరపవలను కాన్పింపకు న్నది. ఇప్పుడు కాలానుసరణి ఒండొకయొడ చూపబడు సోదరభావముననే కుదుటపడవలయును. బ్రిటీషు రాజకీయవేత్తలు తమరాజ్యము సంస్థాపించుటయు పరిపాలించుటయు ఒండొకలయొడ భేదభావము లుత్పన్నముజేసియే చేయుచున్నారు. వారి విధానమంతయు “Divide at Empera విభజించిపాలించుట” యను నూత్రముపై నాధారపడియున్నది. వారీనూత్రము నీనాటికిని పొటించుచునే వచ్చుచున్నాడు. వారి యధికారకాంక్ష వారిని విడువనంతకాలము యీనూత్రము మార్పు జెంపిం. వారటుల హెచ్చరించిమాపింపు నాకలకు లోనై జాతు లొకటి పైకొకటి పోటీకి బోవుచున్నవి. అధికారసభయందలి ప్రాతినిధ్యముకొరకు వారి యుద్వేగములకొరకు అనేకమందిమండుటనే యీకలహము లంతరింపకున్నవి. కాలగతిని రావలసిన మార్పు వచ్చుచునే యున్నది. ఎంతకాల మిప్రభుత్వవిధానము మార్పుచేంజోయుండునో అంతవర కీయదేశాసలంతమొందవు. ఈవిధానముపై విముఖత గలిగి స్వరాజ్యోద్యమము సాగుచున్న కొద్దియు సమ్మేళనము సమకూరుచుండును. అందుకొర కంతు లేని ఆలోచనలు సల్పుచు కాలయాపనముచేయుట యుక్తము బలమును తగ్గించుట యగుచున్నది. కావున సీసమ్మేళన మత్యావశ్యక మగునదియైనను అనవసరచర్యల మునిగి తెరువుగానక తెప్పవిడుచుట యగుచున్నది. ఉద్యమప్రచారమును సాగించుటయే దీనిని సాధించు మార్గము గ గన్పించు చున్నది. మరియు నీ అల్ప సంఖ్యాకు లకు యొక ఆసు

మానము బాధించుచున్నది. స్వరాజ్యందోళనయందు వారికెట్టి స్థాన మిచ్చుచున్నను స్వరాజ్య సంపాదనానంతరమున వారికెట్టి ప్రాతినిధ్యముండనో యనుసంశయము వారికిగలదు. అందుకొర కే స్వరాజ్యమున నెట్టియెందునో, అందు సకలజాతులవానికిని యెట్టిప్రాతినిధ్య మొసంగబడనో నిర్ణయింపవలయు నని కోరు చున్నారు. ఈ యవసరము తీర్చవలసినప్రాథమిక కాల్పనమునా యకులపై గలదు. కాలక్రమమున జనగణనివకార్యములను త్వరితగతినీ సాందించుట దుస్సాన్యము గాకున్నను సహజము కాజాలదు. దేశపరిశీలనలందుకొరింహారులును సజప్రయత్నమున కొంతలేక కొంతకాలచక్రమునకు విడువవలయును. మానవ స్వభావమును సంపూర్ణముగ మార్పుట మానవునకు దుస్సాన్యము, అట్లుని యీసమ్మేళనమునకు తగుప్రయత్నములు మానరాదు. కాలమానమున గలుగుచున్న మార్పులే ఈసమ్మేళనమును సహజ దృఢత్యమున స్థాపింపగలవు.

IV ఆస్పృశ్యతా నివారణ

సాంఘికభాగమందలి నిర్మాణకార్యక్రమములలో ముఖ్య విషయము మరీయొకటిగలదు. అప్పుడు ఆస్పృశ్యతానివారణ. ఆస్పృశ్యులను నొకతెగవారు హిందుజాతులలో గలరను విషయ మిశతాబ్దమున లజ్జాకరము. మాతృభాషాగమును గోరుచు నుద్భవించిన మహాత్ముడు ఈసమస్యను పరిష్కరింప గోరుట 20వ శతాబ్దమందు ప్రపంచమున కలుగుచున్న మార్పులలో ఇది యొకటియని చెప్పవచ్చును

ఈసమస్యను చర్చించుటలో కొంద రీతెగ ఎట్లున్నవించె ననియు, ఆస్పృశ్యులగుటనుగూర్చియు చర్చింపజూచుచున్నారు. చరిత్రాంశములు చర్చింప నవునరకు కనబాలము. జాతీయతను పరీక్షింప ననువులేవు. ఏ రెట్లున్నవించి, యెట్లుస్పృశ్యులైనను ఈనాడిసమస్య కాలమానమున వివేకింపై పరిష్కారము గోరు చున్నదిగాన నిరసింపజాలము. స్పృశ్యియందలి మానవజాతులలో నొకతెగవారు ఆస్పృశ్యులగుట స్పష్టికర్తన నిరసింపబడు యగును. వీరిని ఆగ్రజాతుల నీచభావమును తేటపర్చుచున్నది. కాస్త్రాశాస్త్రీయముల జూచు లే? ప్రాపంచిక స్పృశ్యియందు గల వైభవ వశభవించుటకు గాని, సర్వసహా చక్రమందలి స్వతంత్రతవనమునకు గాని, వీరి నభ్యంతరపెట్టినట్టి హక్కు సాహసములే జాతి కెట్లుగలవు? ఆస్పృశ్యత హిందూమతమున నొకభాగము కాదనియు, అట్టిదేయని యెవరైన నిశ్చయింప గలిగినచో “తా నట్టిమతమునకు చెందిన హిందువుడను కానని” చెప్పకొనవలసియుండు ననియు గాంధీమహాత్ముడు వాదించెను.

ఆస్పృశ్యతా దోషము పలుకారణములచే నాజాతుల కర్మదాయక మగుచున్నది. మత, సాంఘిక, రాజకీయాధిక ముగ న న క్క ము లు గ ల వు. ను త వి ష య ము గ వీ ర స్పృశ్యు ల గు ట ం కే వీ వీ రొక మతస్థు లని నిశ్చయింపజాలరయ, తెలిసి మూఢులయ్యు, భక్తికీర్తన గల వారయ్యు, పూజార్చనతత్పరుల వారు వైచమునకు మారులగుట యేగాక పరదేశభావనలకు లోనై పరమతముల జేరుచున్నాడు. సాంఘికముగ వారస్పృశ్యు లగుటంజేసి తక్కుంగల నగ్రజాతు లతో నంటుకొని ప్రత్యేకప్రవర్తన కలిగియున్నారు. వీరి సాం ప్రదాయములు, ఆచారములు, అభ్యాసములు, వారికబ్బట లేను. వారి యలకడులు మనకీనాడు ఏహ్యము లైనందుకు కాగ ణము అగ్రజాతుల యుదేశ్యయే. వారికల కలహవనము, వారి కలబడినగోమాంశభక్షణ, వారిని ములో చేర్చుకొని సమాజ మిచ్చిన సహజ మార్పుచేయును. ఆకేళు గాగల యనర్థములు మెండు. వారు భూములు సాగుజేయు నవతులుగాని, కూడేసి కొను అవకాశములుగాని చాలతక్కున. బలవంతులు, బుద్ధివంతు లయ్యు, వారికిట్టి అవకాశములు లేకుండుట వారస్పృశ్యులగుట యేగదా! ఇకరాజకీయముగ పరిపాలనాసంఘములందుకూడ ప్రై కారణములే వారికి స్థానములేక యుండెను. వారిహక్కులను కాపాడుకొను స్వతంత్రత వారికి లేకుండుట వారిని స్పృశ్యించిన వానిని మోసగించుట యగుచున్నది. ఈవైకారణము లన్నింటిచే వారు కడుబీదలై విద్యాగంధములేక మానాభీమానములకు దూరమై పనిన రించుట తలపించుచున్నది. కాన నీసమస్యను పరిష్కరించుటలో నెన్నిప్రయత్నము లేని సలపవలయును.

ప్రస్తుత మిసమస్యను పలువిధములుగ నర్థముచేసికొని దేశస్థులు ప్రవర్తించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడి సమస్యను వైదియలలో తనయుడేశము పలుమారులు తేటపరచియుండె ను. వైదిపరిపబడిన యనగోతులను తొలగించుటకును, స్వరాజ్యందోళనలో వారికి తగినభాగమిచ్చి రాజకీయముగ హిందూ జాత్యంతర్యాగులగుటచే వారికి సమానహక్కుల నిచ్చుటకును, జా

తృప్తికరముగా వర్తించును. అందుచే నొక భావ బాధియ భావగ నిర్ణయింప చర్యలు అసహాయమునకు పూర్వమే ప్రారంభమై యానాటినుండియు హిందూజాతులలో నవిరసం భావము కలవడిన "హిందీ" భాషాభ్యాస మామోదించబడినది. అంగ్లేయులు ప్రస్తుత ప్రభుత్వపరిపాలనాభావగ నున్నటుల స్వరాజ్య పరిపాలనలో నీహిందీ యములలో నుండవలయునని యు మాచింపబడినది. అక్కారణముచే మహాత్ము డీవియము నొక్కచెప్పి జాతీయోద్యమము దొక భాగముగ నేర్పరిచెను. కావుననే యీ భాషాభ్యాసమునకు ప్రత్యేకపథము లేర్పరచి జాతీయపాఠశాలలు నెలకొల్పి జాలవచ్చును. హిందీభాషాభ్యాస మనునకునటుల నొక ప్రత్యేకభాష నిర్ణయించి గొప్ప ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇదియంతయు ప్రశంసార్హము. ఇందు కభ్యంతరము తెవ్వియు నుండజాలవు.

ఈ సందర్భమున మరియొక ప్రశ్న కుర్తరు నొకంగవల యును. జాతీయభాషలకు మాతృకయై వాటికర్తృత్వ స్థానమును సంస్కృతమేల జాతీయభాషగ పరిగణింపవలనులేదని యొక్క ప్రశ్నగలుగు. సంస్కృతమేలయున్న భీకరమ, కఠినత, కర్వ జనసాధ్య మగునది కాదని చెప్పవచ్చును. సామెనను గ్రంథ ములయందలిభాష వాడుకలోనికి రాజాలదు. అట్టిప్రయత్నము చేసిన నాయత్కృష్టభాషను మైలపరచి వాడుకభాషగ మార్చుట కు చూపుట దెచ్చి రాను రాను యదాని యత్కృష్టతను పోగొట్టుట యగును. దానిసాన మగ్రముగనే యుంచి సాధ్యమగునటుల సభ్యునించిననే భాష్యమగును. గాని జాతీయవాడుక భాషగ నియమింపగోరుట మహాస్వర్ణ కార్య భారము వహించుట యగును. హిందీ సంస్కృతమున కంగమై వాడుకలో నెక్కుడుసంఖ్యాకులచే నుడుగుబడుదు, సకలజన సాధ్యమగుటచే సత్వరస్వరాజ్యనిర్దియ, పరిపాలనమును నవ సరమునిచ్చును.

అస్పృశ్యతానివారణముగల యిట్లుండి హిందూ అగ్రజాతులవారితో కన్న నిమ్మజాతులవారితో నెక్కుడు కలము. బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రజాతులవారే, పంచమములవారినస్పృశ్యులుగ జూచుటయేగాక అస్పృశ్యులలో ననేకతెగలవారు వారిలోవారితో శంబంధము లేక కొందరి కరినొకరు అస్పృశ్యులుగ కూడ చూచుచున్నారు. హిందూ జాతులకు సహజముగా, పూర్వచారపరాయణత్వము. వీరికి కాస్తాకాస్త్రములు జూపనక్కరలేదు. పెద్ద లనుసరించిన మార్గముననే నది విడువజాలమని చెప్పదురు. అందుచే నీసమ స్థాతక్కుంగలయద్యమననుస్థ లన్నింటిలో బహుశక్తిమైనది గా నున్నది.

ఇందు ప్రశ్నముగ నొక్కసారి సంఘసంస్కరణోద్య మము ప్రారంభింపవలెనన్న నయ్యది జాత్యంతర్యాగములచైవ మ్యములు కలహములు పెంచి తక్కిన రాజకీయాధికసమస్యల కంతరాయమును. ఈసమస్యను పరిష్కరించుటలో బహు జాగ్రత్త కలిగి మనలను అవసరము కలదు. సహజముగ కాల మున గలుగు మార్పులతోడే వారికి విద్యాగంధ మిచ్చుటయో అగ్రజాతులు వారిస్వభావమున మార్పుజూపి అస్పృశ్యులను చేరదీయుటయో, ఈ జాతులన్నియు ఆత్మపరమగ కలసి సం ప్రతించునట్టిసంఘము లేర్పరచుటయో చేయవలయును. జాత్యం తర్యాగములందు సత్కాగ్రహోద్యమమువలంబించుట ఒకరికొర కింకొకరి నెడబర్చుటయగును. గాన సమస్యను ప్రచారముల మనను పల్లెలందు వారినును భూములసాగుబడి పట్టాములం దు కూలు దిచ్చుట నూతనయందు మనతోపాటు నీరు తీసికొన నిచ్చి, ఆలయములలోనికి రానిచ్చి, రానురాను పరిష్కరించు చుండవలెను.

V

పంచాయతలు

స్వరాజ్యనిర్మాణ సోపాన పంక్తిలో పంచాయతలు స్థాపనయు కాంగ్రెసు శంఖుస్థాపన యంత్రాతి ప్రియముఖ్యము కలదియే. స్వరాజ్యవిధానముం దియ్యది ప్రథమ స్థానము వహించును. హిందూదేశమున నాంగ్లేయప్రభుత్వసంస్థ లలో నొకటియై జాత్యంతరకలహములకు కారణముయై జాతీ వివాదనూపము ధరించినది. వారి న్యాయస్థానము వారి న్యాయనైతిక భావములు హిందూధర్మములకు వ్యతిరేకములు. పాలనావిధానము జాత్యేకతకును అభివృద్ధికిని అంతరాయము. వారి "లా" పద్ధతుల నిచ్చుట వివరింపవలసరము లేదు. "లా" పరిపాలనయు విమర్శింపవలసరము. కాని వారి పద్ధతులు హిందూసాంప్రదాయములకు సంపూర్ణముగ విరూధములు గాన స్వరాజ్యవిధానమున నీపద్ధతులు సంపూర్ణముగ మార్చవలయు ను. హిందూన్యాయపరిపాలనలో న్యాయస్థులు, పంచాయతలు పరిపాలకులుండెడి వారుకాని పిరందరికి లంకెయగు నీ "మజిల్లు" గానరాదు. పంచాయతీదార్లు గ్రామస్థులే యగుటచే

ప్రత్యేకప్రమాణము కలిగి సాక్ష్య మవసరములేకనే యుద్ధయ కక్షల నెరిగిన. పెద్దల సహాయమున గ్రామపంచాయతీలు న్యాయము నిర్వహించెడివి. మరియు ప్రజాక్షేమంకరలగు రాజులు ధర్మవర్తనులగు మంత్రులసలవలెనై న్యాయ మిచ్చు చుండెడికాలము కలదు. 30 వ శతాబ్దపు రాజ్యపాలనయందు కూడ పంచాయతీలకు స్థానములేని పరిస్థితు లబ్బుటలేదు. గ్రామములయందు స్థాపింపబడు పాలనాసంఘములు యావిమ యమందు పనిచేయగలవు. కేంద్ర పభుత్వోద్ద్యమముం దొకటి యగు నీహెక్కుట ఆవశ్యకత గానరాదు. అట్లనియే ప్రభుత్వ న్యాయస్థానములు బహిష్కరించి గ్రామపంచాయతీలకు స్థాపింప మహాత్ముడు కోరియుండెను. పృథుతపరిస్థితులయందు కేంద్ర ప్రభుత్వవిధానముతో పోరాట మెక్కు డగుటచే నిర్మాణమును సాగించుట సాధ్యముకాకున్నది. పాశ్చాత్యనాగరికత వాసన తీసి ప్రభుత్వవిధానము మారి, దాస్యభావము తొలగిననే ఈ విధాన ములంబించ సాధ్యమవును.

VI

జాతీయ విద్య

పాశ్చాత్యవిధాన మంగీకృతమగుటయు అవాసన లల జడుటయు జాతీయభావములు నశించుటయు పాశ్చాత్యవిద్యా కారణముని చెప్పవలెను. ఈవిద్యాభ్యాస మెట్టిమే లొనర్చినను కీడుప్రత్యక్షమైయున్నది. ప్రస్తుతస్వార్థంత్ర్యవాంఛ వారివిద్యా వాసననే కలిగిన దని చెప్పట దురాలోచనగా నున్నది. అట్టి విద్యాభ్యాసమే లేకున్న ప్రస్తుతస్థితులే సంభవంపకుండెడి పని చెప్పట సాహసముగాదు. అంగ్లేయభాషాభ్యాసము దేశీయభాషానివాళనమునకు, అంగ్లేయ, విద్యోపాచారపరమము దేశచరి త్రాంధకారమునకు, వారికాస్త్రములు భారతకాస్త్రాన్వర్థములు గను ఇంక పలువిధములగు ననర్థములకే కారణమైనది. స్వార్థం త్ర్యాభిలాష వారిచరిత్రాంధకరముననే యబ్బినదనుట హిందూ చరిత్రాంధకరములను సంపూర్ణముగ నవలంబించుటయే యునుగా! కావుననే జాతీయవిద్యాభ్యాసమున కత్యవసర సాధనము సాశ్చాత్యవిద్యకాలల బహిష్కరముగా నూచింప బడినది. పాఠశాలాబహిష్కరము మరియొక కారణముచే గూడ హెచ్చరింపబడెను. ప్రభుత్వ ప్రతిష్టానములలో ముఖ్యమగు నది వారివిద్యాకాల లగుటచే వారివిధానవివాదమును గోరుటలో నియ్యది బహిష్కరింప గోరబడినది. మాధవకారణ ముగ పాఠశాలా బహిష్కరము రంగమున నుత్సాహవంతులగు యువకులు దిగుటగాను కూడ వలను కలుగజేసినది.

ఈ యుద్యమమున ప్రశ్నయవతారణము ప్రబలసాగి వడి. పాఠశాల లపరిమితులగు బహిష్కరింపబడి యమిత సంఖ్యాకు లగు యువకులును రంగమున ప్రవేశించిరి. బహిష్కరమే గాక దేశీయ విద్యాకాలల స్థాపనయు జయప్రదము గనే సాగినది. కాని తొలి పత్నరమున వ్యాపించిన వాతావరణము. ప్రశ్న ధీ భ త్వ రూపము ను దాల్చి ప్రబలి యుండుటచే నియ్యది సాధ్యమై కాలాంతర మగుటచే నిపుడు శిథిలము కా జొచ్చినవి. జాతీయవిద్యావిధానమును సాగించుటకు లమితమగు ధన మత్యవసరము. ఈయుద్యమము ధర్మముపై సాధారపడి యట్టిగుణలోప మగుటతోడనే కూల పులినచ్చినది. మరియు ప్రభుత్వవిధానమందలి యుద్ధోగ శ్రీతి దేశీయుల విడువకుండుటచే గూడ నీయుద్యమము సాగుటకు సాధ్యముగాకున్నది వారివిధానమందలి మాద్యసంపూర్ణమగుట తోడనే యాయుద్యమములు జయప్రదముగనుగాని యంతవరకు నాదర్శప్రాముఖ్య మార్తమే యుండగలవు. ఉద్యమము బహుముఖ్యమగుటచే గూడ నేమంశమును పూర్తిగాకుండుట కొక కారణము గలదని చెప్పవచ్చును. ఉద్యమవిధానాంశము లను నాదర్శముగ నిడికొని యొక్కదానినే సాధింపబిలుకలదు. కాని యెక్కువమును నన్నియు. సాధించుట దుస్సాధ్యము. యేయంశము పూర్తియగుటకైనను వారి విధానమును మార్పు చెప్పుటలోనే గలదని లేలుచున్నది.

హిందీ

నిత్యసాక్షాత్కరములలో నొకయంశ మగు హిందీ ప్రచారము పైయుద్యమములో నొకటియయ్యుప్రత్యేకప్రాముఖ్యమును పలుకారణములచే నహించి యున్నది. హిందూదేశ మున వశించుజాతులు వివిధభాషల మాట్లాడుచు భేదాభిప్రాయలై యుండుటచే స్వపరిపాలనార్థులు కారని పాశ్చాత్యులు పరిభవించుటకలదు. కామ భేద మయినను హిందూమతసాంప్రదాయము లొకటియేయగును. నాగరికత యొకటియే ఆకాధ నయొకటియే! దానికను లేకుండుటచే జాతీయము. ఈ

కారణముచే మాత్రము గాకున్నను స్వపరిపాలనా సాధనము నను యేక భాష యత్యవసరము. అందుచే నొక భాష జాతీయ భాషగ నిర్ణయింప చర్యలు అసహాయమునకు పూర్వమే ప్రారంభమై యానాటినుండియు హిందూజాతులలో నవిరసం భావము కలవడిన "హిందీ" భాషాభ్యాస మామోదించబడినది. అంగ్లేయులు ప్రస్తుత ప్రభుత్వపరిపాలనాభావగ నున్నటుల స్వరాజ్య పరిపాలనలో నీహిందీ యములలో నుండవలయునని యు మాచింపబడినది. అక్కారణముచే మహాత్ము డీవియము నొక్కచెప్పి జాతీయోద్యమము దొక భాగముగ నేర్పరిచెను. కావుననే యీ భాషాభ్యాసమునకు ప్రత్యేకపథము లేర్పరచి జాతీయపాఠశాలలు నెలకొల్పి జాలవచ్చును. హిందీభాషాభ్యాస మనునకునటుల నొక ప్రత్యేకభాష నిర్ణయించి గొప్ప ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇదియంతయు ప్రశంసార్హము. ఇందు కభ్యంతరము తెవ్వియు నుండజాలవు.

ఈ సందర్భమున మరియొక ప్రశ్న కుర్తరు నొకంగవల యును. జాతీయభాషలకు మాతృకయై వాటికర్తృత్వ స్థానమును సంస్కృతమేల జాతీయభాషగ పరిగణింపవలనులేదని యొక్క ప్రశ్నగలుగు. సంస్కృతమేలయున్న భీకరమ, కఠినత, కర్వ జనసాధ్య మగునది కాదని చెప్పవచ్చును. సామెనను గ్రంథ ములయందలిభాష వాడుకలోనికి రాజాలదు. అట్టిప్రయత్నము చేసిన నాయత్కృష్టభాషను మైలపరచి వాడుకభాషగ మార్చుట కు చూపుట దెచ్చి రాను రాను యదాని యత్కృష్టతను పోగొట్టుట యగును. దానిసాన మగ్రముగనే యుంచి సాధ్యమగునటుల సభ్యునించిననే భాష్యమగును. గాని జాతీయవాడుక భాషగ నియమింపగోరుట మహాస్వర్ణ కార్య భారము వహించుట యగును. హిందీ సంస్కృతమున కంగమై వాడుకలో నెక్కుడుసంఖ్యాకులచే నుడుగుబడుదు, సకలజన సాధ్యమగుటచే సత్వరస్వరాజ్యనిర్దియ, పరిపాలనమును నవ సరమునిచ్చును.

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల

మాంటుగొడ్డు, మద్రాసు
చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల 1924 సంగ్రం జూలై నెల 2 వ తారీఖు బుధవారమునాడు తెరువబడును. అన్నితర గతులలోను విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. ఆయుర్వేదభూమి సంస్కృతము 4 సంగ్రములుచదువలెను. భిషగ్వర అరవము, తెనుగు 4 సంగ్రములు చదువలెను. లఘుశ్రయ డిటో 2 సంగ్రములు చదువలెను. సంస్కృతవిద్యార్థులు జీతములుచెల్లింప వసవరములేదు. తతిమవారు నెల 1-కి రు 4.8.0 లు చొప్పున ఒకసంగ్రము నకు 8 దఫాలు చెల్లించవలెను. లేక దఫా 1-కి రు 15-లు చొప్పున రెండుసార్లు చెల్లించవచ్చును. బోధువారిచే నిర్ణయించబడువారిని దేశభాషలలో జూలైమాసమునుండి డిశంబరులోగా అనగా 6 మాసములలో వైద్యమునందు తరిగీతు చేయుటకు ప్రధానోపాధ్యులుగారికి ఇచ్చగలదు. దీనికి రు 30 లు ముందుగానే చెల్లింపవలెను. సంస్కృతవిద్యార్థులకు కొన్ని విద్యార్థితేతనములు మాత్రమే గలవు. దేశభాషలలో చదువ నుద్దేశముగలవారందరు జీతములకై ఆయా లోకలోబోధువారికి దరఖాస్తులను పంపు కొనవలెను. విద్యార్థులందరును ఎన్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్ష లో ఉత్తీర్ణులై యుండవలెను. ఆ. లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. అండ్ సి. ఎం, ప్రిన్సిపాల్, మద్రాసు ఆయుర్వేదకళాశాల.

టిక్-టాక్ అను గడియారము

ఇది నూతనముగ కెర్నల్ దేశములో తయారుచేయబడినది. ఇది గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సాగునుగను ఉండును.

అందులో కనుబరచియుండు ప్రకారమే మిక్కిలి అందముగనుండును. నూతనముగ తయారు చేయబడి, ఎల్లకాలమును బాగుగ పనిచేయును. చాలకాలము నమ్మకముగ పనిచేయును. ఎల్లప్పుడును ఉపయోగించును.

టిక్-టాక్ ధర 1-కి రూ 3-0-0 రెపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము వి. ఎస్. వాచ్ కంపెనీ రెపాల పెట్ట నం. 105, మదరాస్.

ధీర్ధిలో హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

కేంద్ర సంఘమున సంగ్రహము చేసినది

కాంగ్రెసు నాయకుల తీవ్ర ప్రయత్నములు

డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటన

ధీర్ధి, జూన్ 17:— ధీర్ధిలో ప్రస్తుతముగల హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యముల తొలగింపటకు కాంగ్రెసుకమిటీ వారు దీనికొనిన చర్యనుగురించి ఆసానియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధి అన్నాగారితో సంభాషించగా అన్నాగారు, ప్రస్తుత వైషమ్యములకు గల కారణములను క్లుప్తముగ వివరించి తాము దీనికొనిన చర్యనుగురించి ఈక్రిందివిషయముల చెలిపిరి.

పుట్టుపూర్వములు

పంజాబులోను, సంయుక్త పరగణాలలోను, హిందూ మహమ్మదీయ విరోధములకు కారణములైన కలహములయొక్క ఫలితములు ధీర్ధి ప్రజల హృదయములలోనికి గూడ ప్రాకి, బహిరంగపరస్పర అవిశ్వాసము రూపమున పరిణమించెను. ప్రజల మనస్సు లట్టి పరస్పరానుమానస్థితియందున్న స్థితియందు బాలలను, మనుష్యులను బలవంతముగా వారు వారల వారల ప్రతికూలలో ప్రకటింపబడగాజూచి వానిలో బహిష్కారముచేసిరి. ప్రతికూలలో ప్రకటింపబడు నిట్టి వార్తలచాలవరకు కల్పింపబడినవేగాని నిజములుగావు. స్వల్పముగ యదార్థమున్నను, ఆవి ప్రతికూలలో చాల అతిశయోక్తిగ వర్ణింపబడుచుండెను. అందుచేత సది ప్రజలలో కొట్లాటలుగా పరిణమించుననుభవము వ్యాపించియున్నది. ఈభయ మిప్పుడుగూడ ప్రజలను కలగర పెట్టుచున్నది. దీనికితోడు, ఇరుమతములలోను చాలమంది దుష్కర్మమును, స్వార్థపరతతో, ప్రజల మతద్వేషములను పయోగించుకొని, ఒక సంఘమువారిపట్ల మరియొక సంఘమువారు కొనరాదనియు, ఒకరితోనొకరు ఎట్టి ఆర్థిక సంబంధములును పెట్టుకొనరాదని ప్రోత్సహింప గడసిరి.

కేంద్ర సంఘమున సంగ్రహము

నిన్న సాయంత్రము, స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘమువారు, డాక్టరు అన్నాగారి యాధిపత్యముక్రింద, హిందూ మహమ్మదీయ మత నాయకుల సమావేశమును జరిపిరి. ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు హిందువులను బోధించుటకు, పట్టుములోని, రెండు మత సంఘములనుండియు చెరిముగ్గురు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని, కేంద్ర సంఘమున సంగ్రహమును స్థాపింపవలెననియు, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాచ్యక్షుడును హాజరి అయ్యి ఖానుగా రధి కారరీత్యా సీసంఘమున కధ్యక్షుడుగ నుండవలెననియు ప్రైవేట్ యందు తీర్మానింపబడెను. మనుష్యులపై దౌర్జన్యము నెరపిరనియు, బలవంతముగా లాగుకొనిపోయిరనియు వ్యాపింపజేయుట అతిశయోక్తులగు వార్తలను విశ్వసించి కొట్లాటలకు దిగవలదనియు, అట్టి విషయములను వెంటనే కేంద్ర సంఘమున సంగ్రహమును నిర్వహించవలెననియు, వారా విషయములను విచారించి పరిష్కారముల నొనర్చురనియు, డి. జు. 150 మంది నాయకుల సంతకముతో పాష్టర్లనుండించి పట్టామంతటను అంటిండుబుగూడ ప్రైవేట్ బాబు తీర్మానించిరి. ప్రజలలో కలహమును గలిగించి ఉద్దేశమునకు పురికొల్పవారలను ప్రకటింపుటలో చాల జాగ్రత్త, పరిశీలనను నుపయోగింపవలెనని వార్తాపత్రికలను, అందుముఖ్యముగ దేశీయ వార్తాపత్రికలను కత్రి కావిలేఖలను గోరుటకుగూడ సభవారు తీర్మానించిరి. ఒంటిరిగా పెట్టుచున్న స్త్రీలను, పిల్లలను రక్షించుట, సయమనములు మొదలగు కార్యములను నొనర్చుచున్న హిందూ సంఘములను, మహమ్మదీయ సంఘములను, ఇకవిదా సరాసరి నీ కేంద్ర సంఘమువారి క్రిందనే పనిజేయుదురు. అట్టి స్త్రీల యొక్క మతమును గురించిన వివాదముల నీ కేంద్ర సంఘమువారు విచారించి తీర్పులు జెప్పెదరు. అట్టి తీర్పులు తుదిపరిష్కారముగ నెంచబడును.

అన్నాగారి నమ్మకము

కాంగ్రెసువారు గావించిన ఈ యేర్పాటులు జయప్రదములగునాయని ప్రశ్నింపగా అన్నాగారు, ఆ ప్రశ్నములు జయప్రదములగునను నమ్మకమును చెలిపిరి. పట్టాములోని హిందూ మత సంఘములను, మహమ్మదీయ మత సంఘములను, కేంద్ర సంఘమున సంగ్రహము చేసినది. వారి తీర్పును తుది పరిష్కారముగ నెంచెమని వాదన మొనర్చిరి. అంతేగాక ఆ సంఘముల నలంపేర్చి కేంద్ర సంఘముక్రింద పనిజేయును. ఇట్టి వార్తలకు కలహము గలిగించు పాణ్డింగులు పెట్టకుండుటకును,

పాఠకులకు, కాంతి, అన్యోన్యముల విలువనుగురించి నచ్చజేయుటకును ముఖ్యములగు వార్తాపత్రికాధిపతులు వాదన మొనర్చిరి. ఇరుమతములలోను గల ముఖ్యులగు నాయకు లిట్టి వాదనముల నొనగుటచే, ఈ విషయమున పరిశీతు లభివృద్ధి నొందునను నమ్మకమును జనింపజేయుచున్నది.

అహమ్మదాబాదులో ఆఖిలభారత జాతీయోపసంఘము సమావేశమైనపుడు ధీర్ధి ప్రతినిధులు, తమ కార్యములను గురించి మంచి వివరములు చెలుప వీలగునని ఆశించుచున్నాను.

“హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రికి ధీర్ధిలో ఇదివరకు ఇన్ఫ్రానానమయ్యెను. అట్టి అన్యోన్యభావమును తిరిగి నెలకొల్పుటయందు తిరిగి ధీర్ధిలో నాయకత్వము వహింపవలసి ఎవరెంచగలరు.” (అ|| ప||)

అల్లయన్న బ్యాంకు మోసపు నేరము

విచారణ ప్రారంభమైనది

అలహాబాదు జూన్ 17:— నేడు అలహాబాదు నెవన్సు జడ్జి డి. సి. హంటరు గారి యెదుట సిద్ధా అల్లయన్న బ్యాంకును మోసము చేయుటకై కుట్రబున్న నందులకు గతము నాధముఖ్యుడీ థిర్జి చంద్రపాలు హిందేభూషన్ ఘోషుల యొక్క విచారణ ప్రారంభమైనది. ముగ్గురు ముద్దాయిలను ప్రాంచి చంద్రనగర నివాసులు. అత్రూవరు పి. యన్. ముఖర్జీ బ్రిటిషు చంద్రనగర నివాసి. బి. ఎల్. నెహ్రూగారు ప్రభుత్వము తరపున న్యాయవాదిగానున్ను, మెస్సర్స్ హెచ్. యం. రాయ, సి. కారాం ఘోష పి. యన్. ఘోషగారు మొదటి యిద్దరు ముద్దాయిల తరపునను కలకత్తా యన్. నేనుగారు మాడముద్దాయి తరపునను పనిచేయుచు న్నారు. అల్లయన్న బ్యాంకుయొక్క అలహాబాదు శాఖ వారుపయోగించుచున్న క్రెడిటు అక్కౌంటు ఫారములను ఒకగుమా స్టాడ్యారా సంపాదించి ముద్దాయిలు వానివీడ వ్రాయవలసి నని వ్రాసి ఏకెంటువ్రాలును పోర్టిచేసిరని కిర్యాది చెప్పెను. అగ్రా, గ్వాలియరు, మిరట్టు, ధిల్లీలలో నున్న బ్యాంకు శాఖల నుండి డబ్బును తీయవలెనని ముద్దాయిలు యేర్పాటు చేసి కొనిరి. గ్వాలియరులో రు. 4000/- తీయబడెను మిరట్టు శాఖనుండి రు. 17500 ను ధిల్లీనుండి రు. 5200 ను రు. 12000/- తీయబడెను. ఈ మొత్తమును ముద్దాయిలు తమలో పంచుకొనిరి. లాండుకు బ్యాంకు నేరసంబంధమున ముద్దాయిలు అరెస్టు కాబడిరి. మొదటి ముద్దాయి తాను నిర్దోషివనెను. విచారణ జరుగుచున్నది. (అ|| ప||)

భంజుదొంగల గుంపు

మరణశిక్షలు - కఠినశిక్షలు

అల్లాబాదు, జూన్ 17:— చాలకాలము కుమాను ప్రజలను బాధపెట్టిన భంజుదొంగల గుంపులోని సుల్తానును, వాని సహచరులను మరణశిక్షమంది బంధిపోటు గాంధ్రును చేసి కొన్న అప్పీలును అల్లాబాదు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యును రీవు న్యాయమూర్తియును స్వీకరించెనది. ఈపాకులు మొదలగు ఆయుధముల నుపయోగించి హత్యలు జరిపిన రెండు బంధిపోటు నేరములలో తి మంది ఖైదీలు మరణశిక్ష విధింపబడిరి. గుంపు యెరగొట్టబడినది. స్పెషల్ మాజిస్ట్రేట్ నుంజు బడిన యంగుగారు ఆరెస్టులను జరిపిరి.

మొదటి నేరములో సుల్తాను మీదను మరయొకని మీదను విధింపబడిన మరణశిక్షలు ఖాయము చేయబడెను. తక్కినవారిమీద 10 సంవత్సరముల కఠినశిక్షలకు మార్పుడెను. రెండవ నేరమున సుల్తాను మీదను మి రి గురుమీదను విధింపబడిన మరణ శిక్షలను ఖాయము జేసి న్యాయమూర్తులు, వీరు దాడుగామైన హంతకులనుటకు నందియును లేదనియు, వీరు చేసిన ఘోరకృత్యములకు మరణమునకంటె సులభమైన శిక్ష లేదనియు చెప్పిరి. (అ. ప.)

అల్లాబాదులో యెండవ తీవ్రత

మరణము చేసిపోవుట

ఎండవేసిచే కొంతమంది యిచ్చుట వడచెప్పితిగిరి చేసి పోవుచున్నారు. అట్టివారిలో ముసలివాడై వర్తకసంఘము నకు చెందిన టి. జె. మెయ్యర్ గారి కారు. వీరు మెస్సర్స్ మెయ్యర్స్ అండు కంపెనీకి అధిపతులు. (అ. ప.)

లాహోరు

భౌతిక శాస్త్ర నోట్లనేరము

లాహోరు, జూన్ 17:— భౌతిక శాస్త్ర నోట్లనేరము లో నేడు నెవన్సు జడ్జి టూప్సుగారు తీర్పు చెప్పిరి. 17 గురు మహమ్మదీయులు నేరువేయ విలువ గల కలెన్సివోట్లను భౌతిక శాస్త్ర చేసి రేతములలో వ్యాపింప జేసిరి. న్యాయమూర్తి ముద్దాయిలు నేరము లని కనుగొని 14 నుండి 2 నుండి 7 సంవత్సరములవరకు కఠిన శిక్షను ప్రతివానికిని రు. 100 జరిమానాను విధించెను. ముగ్గురినివలె చేసెను.

హిందూ మహమ్మదీయ దొమ్మి

అపి వేయబడినది

నిన్నటిరాత్రి లాహోరు నగరమున మరణియయ మైన పోట్లాటలోనికి మారమిసిన దొకటి సమయమునకు పోలీసు సబు యిన ప్లెట్టరును కొంతమంది హిందూ మహమ్మదీయ ప్రముఖులును అడ్డపడుటచేత ఆగిపోయెను.

కొంతమంది మహమ్మదీయవిద్యార్థులు నగరములోని యొక వీధిలో శివుని విగ్రహమును అపవిత్రము చేసి దూషింపుచుండెరు. అందుపై అచ్చటనున్న హిందువులు అట్లు చేయవద్దని అభ్యంతరపెట్టిరి. ఇదియొక చిన్న పోట్లాటలోనికి దిగెను. ఈవిషయమునకు అచ్చటి కొన్ని వార్తాపత్రికలలో మంచి చిప్రముఖ్య మియ్యబడుచున్నది. (అ|| ప||)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, జూన్ 17:— అగ్రస్తు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలలో జరుగు పంజాబు శాసనసభలు ఆగస్టు 21 వేదేతో ప్రారంభమగును. (అ|| ప||)

యూనియన్ బ్యాంకు

అల్లాబాదు, జూన్ 17:— ఇచ్చట బంగారీయులలో వ్యవహారము జరుపుచున్న ఒక చిన్న బ్యాంకు యూనియన్ బ్యాంకు లిమిటెడు అనునది తెలుపులు మూసెను. లోపల దైర్ఘ్యరూపాధారకసభ యొకటి జరుపబడెను. (అ|| ప||)

బొంబాయిలో వర్షములు

డెవలపుమొట్టు ప్రాజెక్టు కొట్టుకొని పోయినది

బొంబాయి జూన్ 17:— కొన్ని బొంబాయి డెవలపు మొట్టు ప్రాజెక్టు నిన్ను వర్షమునకు ఫలితముగా సముదములన కొట్టుకొనిపోయినది. చాపాతీలో రాకపోకలు ఒకమాదిరిగా జరుగుచున్నవి. హార్వోడ్ థెయినింకా నీటిమయముగానే యున్నది.

రైలుబండ్లనడుచుటలేదు

ఈయుదయమున కుంభవర్షమునకు ప్రక్క ప్రాంతముల నుండివచ్చు జి. బి. టి. రైలుబండ్లు ఆగిపోయినవి. వాతావరణ మింకను జబ్బునీటిలోనే యున్నది. (అ. ప.)

గుజరాతు ప్రభుత్వ కళాశాల

విద్యార్థులు ఎక్కువగా వచ్చుచున్నారు ఏమి చేయుటకును తోచుచున్నది

అహమ్మదాబాదు, జూన్ 17:— ఈనాడు వత్సరము గుజరాతు ప్రభుత్వ కళాశాలలోనికి విద్యార్థులు ఎక్కువగా వచ్చుచు న్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు అందరిని చేర్చుకొనవలెనని ప్రయత్నించుచున్న యంతమందివిద్యార్థుల నెట్లుచేర్చుకొనవలెనో అధికారులకు తోచుచున్నది. ఈయెరుసంవత్సరములలో ఆసహయోచ్ఛమును తీవ్రముగా నున్నప్పుడును గాంధీగారు జాతీయ కళాశాలను స్థాపించినప్పుడును యంతయెక్కువగా యెప్పుడును రాతెదు. (అ. ప.)

వరదలవలన యినువదారి చెడిపోవుట

చిట్టిగాంధ, జూన్ 17:— “195 వంతెనవద్ద 8/19 మైలుదగ్గర భాటీయా రీ కామిండ్లములనువర్ష వరదలెక్కువగా నచ్చుటచే యినువదారి చెడిపోయినది. ఇంకా 48 గంటలవరకు సామానులను మనుష్యులను యావనినకుంకి ఆపకు జేరవేయవలసివచ్చును” అని మాట వంతిచ్చినది. (అ. ప.)

శ్రీభారతాశ్రమము

చెన్నపురి ఆర్తోగ్గము:— జూను 14 వ లేదో

అంతమయ్యేవారమునందు మరూసంఖ్య పాలుపను వెయ్యింటికి 41.8 -వోలీ మండెను. అంతమముందువారము 37.9 -వోలీ మండెను. 8 నుండి పోయినముదచ్చి 4 రు మరణించిరి. కల రావలన ఒకరు, యిల్ల జాడములవున 28 మరు మరణించిరి.

చెన్నై ప్రధాని ఆహ్వానం నమోదు:— సై సమా
జకార్యదర్శిగారు యూరేగన విరాళములను సమాజమనందు
ఆహ్వానము జనప్రభుత్వ సంస్కారాధ్వర్యముగా నందుకొని
తి:— ఎం. అనిజాచెలం మొదలియూరుగాను 1930 సం||చెల్లిం
పడుకు రూ 500 బాండులు 6 0/0 వడ్డీగలవి, గవర్నమెంటు
శేపరు రూ 500, 3.0/0 ఆర్.సి. దొరస్వామి మొదలియూరు
స్వస్థంపే. 1932 సం|| రూ 100 బాండు 6 0/0 కలవి శ్రీరా
ములుచెటివనసుంపే.

రాకపోకలు:—గవర్నరుగారు నోషను ప్రభువు
పై వేటు పెక్రటినీ కార్నను స్పృశుగాఁగితో యిరువఁదొమ్మిది
వేల రూపాయల 8-80 గంటల పెట్టుపాల్వం పెయిలులో చెన్న
పుర వచ్చియుండిరి.

విశ్వశాఖ డైరెక్టరు ఆర్. లిటిల్ హేల్సుగారు సిమ్లా
నుండి నేను వచ్చిరి.

బొప్పినిరాజుగారు, టి. మరుదవనం పిళ్ళైగార్లుకూడ
నేను వచ్చిరి.

నిన్న రాత్రి కొద్దెంకోడు రాజాగారు ఉదకమండలము నను, పార్వతి కన్నరేనిన వైటుహేదగారు కోయంబత్తురు నకును, నిన్న రాత్రి బోయిరి. శిశిమణి గురుద్యారా సంతూ య్యత్తుడు మెహబిబుసింగు సందరుడు డా|| జెయమత్తు సింగు గారు నిన్న రాత్రి ఆములనరు బోయిరి.

మౌంటురోడ్డు హత్స్

కేసు విచారణ

చిట్ట ప్రసిద్ధిచేసి పెంజన్సీలుగాను వైకేసు విచారణ
నుగల సేవప్రారంభించిరి. ఈ కేసునందు ముద్దాయి ఫ్రెంచి
మోటారుపనివాడు రాజమాణిక్యమును ఎంతైనా వైకేసుకంపెనీ
ప్రొత్తయిబడను. మేనెల 20 వ తేదిన బైరాంజంబుహమారు
విక్రీణి స్వగృహమునందు హత్య జేయుండెను. హత్యవిషయ
ముల యిదవకు ప్రాతిపదికవి. ముద్దాయిలేకవున సయ్య
గు ఇతనుగాను ప్రాతిపదికలు నాదించెను. దీప్తి వాల్మీకునూ
భక్తంబు ౯. ౩. ౩. పశ్చిమాభింస ప్రాసిక్యూటరు
కొలకరిడిరి. ప్రాసిక్యూటరు తొపు మాడవనాక్షి గురుస్వామి
నాయకనుగా రిక్ష్మ సాక్ష్యముడెలిపిరి. ఆయన మానీ జరిగినవా
టిరాత్రి ఆయంటికి యెదురుగానున్న యింటిటనుపై మువ్వ
కున్నే హితులతో హుచ్చునియ్యండెను. కొంతసేపటికి యరువురు
తెల్లవా రిరుగల ఒక రిక్ష్మబండి ఆయింటిపనిమున నిలిచెను.
రిక్ష్మవాడు రాజమాణిక్యముగారిమేడ గదితలుపుతోట్టెను. రాజ
మాణిక్యము లేలుపుచేసి, ఇది న్యభివారణబలగృహము కాదని
తెప్పును రిక్ష్మవాని తరుముకొనివచ్చి చెంపలుచాయించెను. వా
నికి చెబులుతలలుట చూచి తెల్లవారుగూడ పరుగెత్తిపోయిరి.
పిదప రిక్ష్మవాడుగూడ బోయెను. రాజమాణిక్యముగా రింకను
కోడ్డుపైనుండగ నే ముద్దాయి మేడపైనుండి ఇంగ్లీషున సేమా
యచెను. రాజమాణిక్యము మేడమీదికిబోయెను. కొంతసేపటికి
స్పని వివవచ్చుచు సాక్షియు, స్నేహితులు ఆమేడపైకిబోయి
ముద్దాయి, రాజమాణిక్యము నిట్టొకనుమండగాచూచిరి. వెంట
నేముద్దాయి లోనికిబోయి కత్తియొకటి తెచ్చి రాజమాణిక్య
మును పొడిచెను. ఆయనక్రందబడెను. మాణిక్యంగారి గాయ
మునుండెర క్తప్రవాహముసాదమండగా ముద్దాయిలోనికిబోయి
లేలుపువేసికొనెను.

సాక్షికి క్రాసుపరీక్ష. బహుగుచున్నది.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నపురిలో వాకాటి కృష్ణమూర్తి గారి

ద్వారా వసూలు అయిన విరాళములు

గోవిందరాజుల నెంక టేక్వరరావు పడమట బెజవాడ 31-0-0

నాకాటి కృష్ణమూర్తి గారి మూలై కుప్పయ్య 1-0-0

4-0-0

చెన్న రాజధానిలో

ఒక చ ర ము జరిగి వ దగ్గ ర ములు

ప్రభుత్వ సానుభూతి

[illegible]

మద్రాసు విద్యార్థులసలహా సంఘము

1923-24 నివేదికము

భారతేశమునుండి బ్రెయిట్టినుకును, జర్మనీ, ఆమె
రికామున్నగు శత్రులకు శిస్తులివద్ద శిస్తుకొనుటకై బయ
లుకేరి" వు విద్యార్థును తగుసలవలె నిమ్మటకై చెన్నపురిలో
నియుమింపబడిన కమిటీకార్యవర్తి ఏ. జేవినుగారు 1924
మార్చి 7 తో అంత్యమగు సంవత్సరనివేదికను ప్రభుత్వము
వారికి బంపును, హిందువులు దరఖాస్తుజేసినవారిసంఖ్య యెక్కు
వైతను బ్రెయినుకు పోయినవారిసంఖ్య 80 నుండి 19 కి తగ్గ
ననియు, అన్నిజాతులవారును కలసి వెల్లినవారిసంఖ్య విశేష
ములనుండికచ్చి యీదేశములో" వాస మేర్పరచుకొన్నవారితో
గలిపినయెడల తగ్గలేదనియు, ఇంగ్లాండుకు పోవలెనను నుద్దేశము
కిగిపోవుమన్నదనియు, ఉత్సాహ మున్నను, కష్టములజూచి
తన కాడుచున్నారనియు చెబుపబడినది.

ఆముగ్ధుడు, కేంద్రీడి విశ్వవిద్యాలయములో చుద్రాను
విద్యార్థులు బహుకొలదిమందిమాత్రమే ప్రవేశమును బొంద
గలిగిరి. బి. ఏ. రై పోయినవారు చాల తక్కువమందిగ నున్నా
రు. అక్కడికి పోవువారందరును విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలకు
గాక ఇంజనీరింగు మున్నగు టెక్నికలు విద్య నేర్చుకొనుటకు
పోవుచున్నారు. అమెరికాకు గాని జర్మనీకి గాని పోవలెనని
విచారించినవారు లేనేలేరని తెలుపబడినది. అమెరికాలోని
విద్యాలయములలో జేరుటయందు గల కష్టములవలన అనేక
మునకు పోవుట చాల తగ్గినదని చెప్పవచ్చును. ఇక్కడనుండి
సీమకు చదువుకుపోయి డబ్బు చాలనపుడు విద్యార్థులు భారత
విద్యార్థి సహాయక సంఘమువద్ద అప్పులు తీసికొందురు. అప్పు
లను తీర్చుట మరిచిపో గా వానిని వసూలుచేయువని యీకమిటీ
వాదికి బడును. ఈవసూలువుని యీసంవత్సర మెక్కువయ్యెనని
యు, రబ్బిచ్చి యెన్నాళ్లో ఊరకుండక హైకమిషనరు ఆఫీసు
ద్వారా ఆసంఘమువారు అప్పుయివ్వగ నే వెంటనే యీకమిటీకి
దెప్పినయెడల సులభముగ నుండునని కమిటీవారు నూచిండు
చున్నారు.

సత్యాగ్రహము

ఆశ్రమస్థాపకులు ను బ్రహ్మశ్రీగణిగా రీటు ప్రాయము
స్వారు: మూరు మార్కుటువద్ద రస్తాను నెట్టి అటుంకమును లే
నిపోటు మా ఆశ్రమవాములు బహిరంగోపన్యాసము లిచ్చుటకు
సామ్యుగలదని సాధించుటకై సత్యోగవామును ప్రారంభించిన
విధము, వారికముందు జేచునున్న పని గూర్చి దేవుని నెఱిగిరి.
గతరెండు మాసములనుండి ఆనగా ఏప్రిలు 12వ తేదీనుండి మా
ఆశ్రమబాలురు ప్రతిదినము సాయంకాలము చెన్నపురి వీధులలో
బోధ జేసికొనుచు తిరుగుచుండిరి. వారి నెవ్వరును శ్రద్ధగా
గమనింపకుండిరి. ఒక్కసారి లాకారేజి వద్దనున్న సార్వైంటు అ
డ్డుబెట్టుచుచేచు, కానియేమియు సాధింప లేకుండెను. ఈనెల 9వ
తేదిన మావారు యథాప్రకారము ప్రచారము జేసికొనుచు మూ
రు మార్కుటునకు వీధును వెళ్తున ప్రాకారమీవలను ఉపస్థానింప
చుండగా, నచ్చట కాపలా యున్న సార్వైంటు తొందరగా
వచ్చి ఉపన్యాసము నిలుపుజేయుచుని అడ్డుపించెను. కాని వారు
విసలేదు, ఇంతలో పదిమంది పోలీసువారు,
అనేకమంది ప్రజవచ్చి మూగిరి. సార్వైంటునకు కోప
మధికమై మట్టునున్నవారిని బెత్తముతో గొట్టుచు పిడామాడి
జేసెను. ఇంతలో నేనాచోటికి బోవుట తటస్థించెను నాటికి స
భ చాలింపుడని చెప్పి మాబాలురను పంపివేసెనని. రాత్రిఆలో
చించి, నాకు శాసన్యాసమిచ్చుటకు ప్రారంభించిన స్థలము
రస్తాను ఎట్టి అడ్డుముక్కలించునది కాకుండుటచే పోలీసువా రిద్దరు
తరముండగూడదని భావించి తప్పక ఆహుత్కను నిబం
దెట్టుకొనక తలెన నిశ్చయించితిని.

నమ

ఆస్థలము మేకకుబజారు (మూరుమార్పెట్టు) నకు
యెడమవైపున వంకరిగియున్న రోడ్డుమూలము రిక్షాలకై ప్రత్యే
కింపబడినది. కాని ఆచ్చట రిక్షాలు నిలువవు. ఆస్థలము మధ్యను
ఓం అడుగులు రోడ్డువైపున 65 అడుగులు నిలువుగాను నుం
డుటచే సుమారునముగ 100 మంది జనులు బండ్లరాకపోకలకు
యెట్టి అడ్డులేకుండ నిలువగలరు. సరిగా వంలెన ప్రక్కనే
యున్నది. ఆస్థలమునందే గాడిదీవారు తేలుచందులవారు అను
నినను తమకక్కి ప్రదర్శనము జేయుచు అనేకమంది ప్రజల
నాకర్పించుచుండురు. పోలీసువారు వారికెన్నడు అడ్డు
కెప్పులేదు.

అస్థులమే బ్రాహ్మకంపెనీవారికి కార్యాలయము నిర్మించు
నిమిత్తము విక్రయించుటకు 'కార్పొరేషను'గా రిజిస్ట్రేషన్
చున్నారు అది రాకపోకలకు అడ్డుగనుండు స్థల మగుచో నట్లు
నిశ్చయింతురా? అనేక సాధులు ప్రజల రాకపోకల కడ్డులును
స్థలములందు సభలు జరిగినవి. కాని పోలీసు వారు కాటక్టు యిచ్చు
కొనుట లేదు. వేరియ మెంటులో పోలీసు ప్లేసు కెటక్టుగా కాం
గ్రెసువారు సభ జేసిరి. వాటూటామ్మ రోడ్ నందు గూడ అట్లే
జరిగినవి. కాని వాటూటామ్మకి నెట్టియడ్డు వెట్టిక నెమ్మదిగా జరుగ
నిచ్చినందులకు పోలీసువారికి కృతజ్ఞులమే. ఈసారి మాత్రము
ఒకపోలీసు సార్జెంటు అనివేకముగా నడ్డుకెట్టినందులకు వాని
గౌరవమును కాపాడుటకు పోలీసువారు గడంగిరి.

సత్యక్షహము

10 వ తేదీన ఒక ఆశ్రమవాసి అచ్చోట సుపన్యసించు
మండగా ఆరెడ్డుకేసి మూడుదినములు కార్యాగ్రహవాసోక్తు
వేసినందులకు ప్రతిదివసుట బోయి ఉపన్యసించి
ఆరెడ్డును చుండవలెననియు ఆరితిగా
సత్యాగ్రహ మొనర్చి ఉపన్యాసస్వార్థతృప్తికల్గు బడనువలె
ననియు నిశ్చయించితిమి. 14 వ తేదీన సత్యాగ్రహము ప్రారం
భింపబడునని ప్రకటించితిమి. పోలీసు సర్వనిధిముగా నుండి
అస్థలమునందు కాపలాయుండిరి. జనులనేకులు మూగియుండిరి.
మూత్తమబాలురు పోయి వందేమాతరముని శేకవేయటంతోడనే
పోలీసువాడువచ్చి “ఆవలికివామ్మ” అని గెంటివేసెను. ఆనాడు
పోలీసువారివ్యవహారము చాల అమర్యాదగను క్రూరముగ నుండుటచే,
మాతనదౌర్జన్యపరిస్థితులకు సిద్ధపడుటకై యేమి చేయవలెనో
ఆలోచింపబడి యుండెను. కావున మా వారు తిరిగి వచ్చిరి.
రానున్న శనివారమునాడు సత్యాగ్రహము సరిగా ప్రారంభింప
బడును.

పోలీసు వారికి మనవి

చెన్నైలో పోలీసువారు అతికఠిన్ముగా పనులను చక్క జేయించుదురని, అనేక పాదాలు వారిచర్యలచే రుజువుజేసికొనిరి. అట్టివారు ఇప్పుడు ఈ స్థలవిషయమందు ఒక్కదినము శాంతి ముగా నూరకుండునని మా మాస్కూల కెట్టి యిబ్బందియు లేదని రుజువుజేసి నున్నది అవకాశమందును సగరములో నెట్టిఅరులు

ఈ కారణముగా నుండవలసియు పోలీసువారితో పాటు చేయవలసియు గాను కోరుచున్నాము. కావున పోలీసువారికి బిల్లు జారీచేయవలసియు అందుఁగింపకుండ నుండగోరుచున్నాను.

ఒక మనవి

ఈ సందర్భమున దక్షిణదేశ యంత్రజనుల శోమమున పురికొల్పిన యందుకు తగిన సహాయము కుమరుననియే తలచెదను. పౌరతత్వపురాత్నము నిలబెట్టుకొనుట యందు, నాతో పాటు యువజనులెల్ల సన్నిధిపడుదగిన లెబచేయును. మీరు బిల్లుకు నచ్చి మీరునునులోని భారములను ప్రకటించుటకు అధికారు లంగీకరింపకున్నారు. మీరెవరికేను నెంచితిరి. పడకగదులకుబోయి మూలకు నెంచిరిరా? శ్రీభరత మారతేన చెప్పి, మన భరతవీరుల నామములన్నింటి, మనదేశ జాతీయతా నిర్మాణమునకు ఆతిపురుషులయిన యువకులను కలం చుకొని యీస్వాతంత్ర్యసమరమునందు నాకు సహాయము చేయుమని కోరుచున్నాను. దక్షిణదేశమున రాజకీయవిషయములందు జరుగు ప్రభుత్వసత్వాగ్రహ మిదియే. యువజనులెల్లరు తోడ్పడవలెను.

కూనూరు

నవాబ్ సర్ ఫర్దూన్ ముల్క్ బహదూర్

కూనూరు, జూన్ 16:— హైదరాబాద్ ప్రజామండలి కార్యనిర్వాహకసంఘములో ఆసాధారణసభ్యుడగు నవాబ్ సర్ ఫర్దూన్ ముల్క్ బహదూరుగారు కొంత మధ్యస్థతగా నుండునచే యిచ్చటనుండి 22వ తేదీవరకు వెళ్ళరు.

హైదరాబాదు రెసిడెంటు

సర్. రెస్సెన్సు - రెస్పెక్ట్ డి. వి. సి. యన్. గారు 28వ తేదీన యిచ్చటనుండి హైదరాబాదుకు బయలుదేరుదురు.

నంజన్ గాడ్-తెల్లచెరై రైల్వే సర్వేయింగ్

ప్రధానయంజనీరు యఫ్. యఫ్. కాండు, హెచ్. డి. క్రిడి, అసిస్టెంటు యంజనీరు జి. యఫ్. బిల్లల్ గార్లతో నంజన్ గాడ్-తెల్లచెరై రైల్వే సర్వేయింగ్ హెక్టార్ కాటేజివద్ద తెరువబడెను. ఇచ్చట యీ ఆర్.ఎస్. 38 నెలలుండును. ప్లానులును యెప్పి మీటలును కాంక్షను కొరకు పైకి పంపబడినవి.

ప్రాణనష్టము కలుగజేసిన లార్జీ మాదము

పర్యటించు వేయిన సెక్టరు బాయిస్ చేనుగారు మెట్టు పాలయం నుండి నిన్ను తిరిగివచ్చిరి. ప్రాణనష్టమును కలుగజేసిన లార్జీ ప్రమాదమును గురించి అడుగగా ఆతడిట్లు చెప్పెను. లార్జీలో ప్రయాణము చేసిన గాంగులూరిలో నొకడగు కుప్పసంగు రైల్వేవారడు గా తాను క్రిందకు దొర్లిననది తప్ప ప్రమాదమెట్లు జరిగినది చెప్పలేకపోయెను. కి|| కే|| గణపతి అయ్యరు జేబులోనుండి రైల్వేలైను తాళపుచెవిని తీసికొని కుప్పసంగు హిల్. గ్రోవు దగ్గర ప్రేమనుమాప్తయన కిచ్చెను. అందువలన రైలుబండ్లు నడుచుటకు వీలయ్యెను. కుప్పసంగు చెప్పును తప్పించుకున్నాడు. చనిపోయిన గాంగులూరి ప్రాంతమునకు బలముగల మోపల్లారు రైల్వేలోని మంచి పనివాండ్రలో నొకడు.

తపాలాఆఫీసు సూపర్వైంటెంట్

యం. ఆర్. సంతానం ఆయ్యరుగారు నెల్లూరుకు మార్చబడుటచే బెంగళూరునుండి నామగాదు పోస్టాఫీసుల సూపర్వైంటెంట్లు చార్జీవుచ్చుకొనిరి.

సౌఖ్యకరమగు యెండలు

15 దినములు కుంభవర్షము కురిసినతరువాత నేడు చక్కనియెండ గాయున్నది. పిల్లవాడుపులతో నూర్చుడు మేఘములమధ్య కనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మయిలవరం చాలభారతీయమాజమువారు (21-6-24)తేదీ బెజవాడలో కనివారంరాతి

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి

గాంధీమహాత్ముడు

ఆగష్టునెలలో సంచారము ప్రారంభించును. గాంధీమహాత్ముడు ఆగష్టునెలలో సంచారము ప్రారంభించును. మొదట సింధుదేశమునందలి హైదరాబాదుకు వెళ్ళునని తెలియుచున్నది.

ఖిలాఫతు ప్రత్యేకములు

ఇండియా ప్రభుత్వము వారి లేఖ. టర్కీకి వెళ్లవలసిన ఖిలాఫతు ప్రతినిధులు కొన్నినియమముల నవలంబించవలసి యున్నదని దొరతనమువారు వ్రాయగా అందులకు షేక్ రెహమాన్ రంగీకరించిరి. ఆవిషయ మిప్పుడు యిండియా-మంత్రికి తెలుపబడెను. ఆయన ప్రత్యుత్తరము రాగానే తెలిపెదము. ఈలోగా ప్రతినిధు లందరును తమ తమ రాష్ట్రముల దొరతనములకు విడివిడిగా వ్రాయవలెనని యిండియా-దొరతనమువారు షేక్ రెహమాన్ కి వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

షాహిదీ అకాలీ జత

సర్దారు మహేంద్ర సింగుగారు షాహిదీ జతకు విందు చేసినందుకు 2½ సంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేయబడెను. పంజాబు శాసనసంఘసభ్యుడగు సర్దారు మహేంద్ర సింగుగారు షాహిదీ అకాలీ జత వారికి విందు చేసినందులకు ఆరునెలల కఠినవర్ష సంవత్సరములు కఠినశిక్షయును 1500 రూపాయలు జరిమానాయును వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

అమృతనరు ఖిల్సాకళాశాల

నిన్న 16 వ తేదీనుండి వేసవిసెలవులకు మూయబడెను. వేసవిసెలవుల నిమిత్తము అమృతనరు ఖిల్సాకళాశాల మున్నటినుండి మూయబడెను. నిన్ను ఉదయమున అల్లరులేమియును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

బాబరు అకాలీ కేసు

నిన్న 17 వ తేదీ విచారణ. నిన్నటితో నాల్గవ అప్రామరసాక్షము ముగిసినది. ఇతనిసాక్షులు నాలుగురోజులు జరిగినది. "గయంధాసింగు హత్యనుగూర్చి తెలుపకున్న నన్ను ఖియదులో పెట్టెదమని ఖిల్సాలో పోలీసువారు చెప్పించిరి. అచటి పోలీసు సబ్బయిన సెక్టరును నేనెరుగుదునని నేను చెప్పియుండలేదు. నేను ఎప్పుడు గురుకాకాసాకు వెళ్లితిని" ఎప్పుడు బాబరుజట్టులో చేరితిని" జ్ఞాపకము లేదు. అప్రామరసందరిని జలంధరునుండి లాహోరుకు తీసికొనివచ్చిరి. అచట నన్నును మరెవరినైనను రెండు నెలలు చెరసాలలోనుంచిరి. తరువాత నన్ను మరొకరిని చెరసాలలకు మార్చిరి. చెరసాలలలో నున్నపుడు అప్రామరస మగు మేముకూడ బయటకు వెళ్లెను. ఖిల్సాలో నన్ను పోలీసువారు కొట్టెదరు. బాబరుజట్టువారు ఖిల్సాకార్యములు చేయుచుండుటచే నా కసహ్యముకలిగినది" అని యీ అప్రామర చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

రైలుబండి పట్టాలనుండి తొలగిపోవుట. మధుర, జూన్ 17:— నిన్న రాత్రి తిరుపచెట్టి తీరపు వనములమధ్య 880 ప్రత్యేకపు. సామానుబండి పట్టాలనుండి తొలగిపోయెను. ఒక యూనిట్లుట్రక్కును, రెండుబోగీబాగుబండ్లును, ఒక ఖాళీవాగునును తలక్రిందై పట్టాలనుండి తొలగెను. దానికి సహాయము చేయుటకై జిల్లాట్రాఫిక్ సూపర్వైంటెంట్లు జిల్లా యంజనీరును, జిల్లా లోకోమోషన్ సూపర్వైంటెంట్లును యాయన ఒకబండిలో మధురనుండి బయలుదేరిరి. ఈవలెనుండి ఆవరికీ జేరవేయుటవలన రి, 4 రామేశ్వరం ఎక్స్ప్రెసు బండ్లను నడిపుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. 4 దూప్టి కేటు ఎక్స్ప్రెసు యాయనయనున మధురనుండి వెళ్లెను. 145 కూలీస్సెవలును, 415 గుడ్డుబండియును, తూర్పునకు వెళ్లవలసి యున్న పట్టులును తీసివేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

తార కేస్వరము

60 మందిని ఆరెస్టు చేసిరి. ఈనెల 10 వ తేదీన సచ్చిదానంపన్నామిని హుగ్లీ చెరసాలకు తీసికొనివెళ్లవచ్చును చెరంపూరులో ఆల్లరులుచేసి రని 28 మంది స్త్రీలను నలుగురుపురుషులను ఆరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా హత్యలు

కడకొండుగురు మహమ్మదీయులపై కేసు. ఈనెల 10 వ తేదీన కలకత్తాలో హామీ ట్రైబ్యునల్ ద్వారా ఒక పంజాబీని ముద్దాయిలగు 11 మంది మహమ్మదీయులను బడితెలతో బాది చంపుటకు ప్రయత్నించినని వారీషిని నిన్ను పోలీసువారు కేసుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

పూనా మెయిలునకు గొప్ప ప్రమాదము

గ్యాసుగొట్టము బద్దలయెను. కొంచెములో అపాయము తప్పెను. పూనా జూన్ 17:— నిన్న మధ్యాహ్నము పూనా మెయిలు ట్రెయినునకు గొప్పప్రమాదము స్వల్పములో తప్పి పోయెను. మెయిలుబండి గొప్పవేగముతో బొంబాయినుండి పూనకువెళ్లుచుండగా, భోజనములబండిక్రింద నున్న గ్యాసుసిలెండరు ఒక వైపున ఊడిపోయి, నాగలివలె రోడ్డును క్రచ్చునుచు వెళ్లుచుండెను అందుచే త్రోవలో చాలిపడ్డవస్తువునియలైపోయెను. రోడ్డుమీదనున్న కంకరరాళ్లు ఎగిరి బండిలో వచ్చిపడుచుండెను. ఆబండిలోనున్న ప్రయాణికులు వెంటనే బండినాపుటకు ప్రయత్నించిరిగాని వారివశము గాదయ్యెను. తుట్టుతుడకు టి. బ్రివిన్ అను మొదటిరెరగతి ప్రయాణికుడు "అలారము గొలుసును" లాగగలిగెను. అంతట డ్రైవరు బండి నాపెను. బండి ఆపవడే బద్దలయినవేళను చూచెను. సింధుర అరమెలుమారమునుండియు రైలురోడ్డును నాగలితో దున్ని నట్లు త్రవ్వివేసెనని తెలిసెను. ఆసిలెండరునుండి వెలువడిన వచ్చుచున్న గ్యాసుత్రవ్వవలన ఆబండికి నిప్పంటుకొనుటకు సిద్ధముగ నుండెను. ఆసిలెండరు మాడదీయుటకు డ్రైవరువశము ఆరని ఆసిలెంటులకును 50 నిమిషములు పట్టెను. సిలెండరును రైలు రోడ్డుపక్క నుంచి రైలు ప్రయాణమై వెళ్లెను.

ఒక కళాశాలవిద్యార్థి

దొంగతనమునకై కందారోపింపబడెను. లాహోరు, జూన్ 17:— అనేకములైన బంగళాలలోను నగరములోను నివలువేచువలలోను గల పలుగృహములలోను వేరువేరు దొంగతనములు చేసినాడని యిచ్చటి కళాశాలవిద్యార్థి యగు రంజీసింగు పై లాహోరు మొదటి తర గణిత మేజిస్ట్రేటు డిస్మిగారి కోర్టుయెదుట వి. పి. సి. 388, 411 సెక్షనులక్రింద నిందారోపింపబడెను. నేరము 27వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కాకినాడ సబుకోర్టులో

Between వాది:—నాడకట్టి సరసింహమ్మ. and ప్రతివాదులు:—గీసాల అప్పన్న వగైరాలు. ఈ సెంటరు డిక్రినిబట్టి వాది ప్రతివాదులు తాలూకా గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కాకినాడ సబుకోర్టులో చేరినచెప్పుట గ్రామంలోని య. 16.21 ట్లు భూమిని కాకినాడ సబుకోర్టులో వాదికి రావలసిన తనభూభాగక్రింద వేలంవేయించుచున్నాడు. సవరు వేలం డి. 25.7.1924 సంగీతం తేదీన కాకినాడ సబుకోర్టువారియెదుట 11 గంటలు లగాయితు 5 గంటలలోపల జరుగబడును. సవరు ఆస్తియొక్క ఇతర తనివీలు తెలుసుకోవలసినవారు కాకినాడలో వాది వకీలుగా రగు మ|| రా||రా||త్రిపుప్పూరి ఛీమశంకర శాస్త్రిగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును. వి. భీమశంకర శాస్త్రి వాదితరపు వకీలు.

అంధ పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ నెల 18 వ తేది

బుధవారము

పంచమోద్ధరణము

పంచమోద్ధరణము గూర్చి అన్ని క్షణముల వాడును యోచించుచుండుట శుభచిహ్నము. గా. సర్ పాత్ర గారు తిరుచనాపల్లి అడిద్రావిడిమహాసభకి ధ్యక్షతవహించి గంభీరోపన్యాస మొనగిరి. గాంధీమహాత్ముడు సలాపుచున్న ప్రయత్నముల నుగ్గడించిరి. ప్రభుత్వమువారు సలిపెడి కృషిని వివరించిరి. కాని ఎట్టిసంస్కరణ మయినను సంఘముమాధ్యమండి యుదయ పవలెను. వెలుకలి సహాయమువలన విశేషప్రయోజన ముండజాలదు. నేడు హిందూదేశమునందు అద్భుత సంచలనము గలుగుచున్నది. పంచములకు చిర కాలమునుండియు జరుగుచున్న అన్యాయమును దొలగించి, తన కళింకిమను మాపుకొనవలయునని హిందూసంఘము పరితపించుచున్నది. పంచములు తమ హక్కులను నెలువబెట్టుకొనుటకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. స్వయంప్రబోధము గలిగిపెక్కుట, పంచమ కులార్థదళము నాపుటకేరిసి సాధ్యపడదు. వైకంఠత్యా ప్రహరణము మిందుకు నిదర్శనము. హిందూజాతి దృష్టిని, వైకంఠదీప్తితు లాకర్షించినను, తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు తగినశ్రద్ధ వహించకుండుట అశ్చర్యము. శాసనసభలో సీసంబంధమగు ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పకుండుట విచిత్రము. శాసనసభ్యులయినను ఏకగ్రీవముగ విన్నవించుటకు వెనుదీసిరి. అందుచే సత్యాగ్రహమును దీక్షతో కొనసాగించుటకే నిశ్చయింపబడెను. రామస్వామినాయకరు ప్రభృతులు తుదివరకు పోరాడ నిశ్చయించిరి

పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగరిని తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదించి, అనుకూల నిష్పాదమునకై ప్రయత్నింపవలయునని, గాంధీమహాత్ముడు కోరినటుల చెలియుచున్నది. ఇందుకు, మాలవ్యాగరిన్నను సమర్థులుండజాలరు. మాలవ్యాగారు, హిందువు లందరిచే గౌరవించబడుచున్నారు. వీరు పూర్వాచారప్రియులు. సంస్కృతిపండితులు. వివిధభాషా కోవిదులు. సమగ్ర విద్యుదయులు హిందూసభానిర్వాహకులు. ఇతను అన్యతానివారణ మత్యవసరమని భావించి, హిందూమహాసభ వారిచే సీసంగతి నంగీకరింపజేసిపంపెను. సుక్రసిద్ధవిద్వాంసులనెవరు కాశీనగరమున జరిగిన హిందూమహాసభలో అన్యతానివారణ నామోడి చిరి. మాలవ్యాగరి దీక్షవశే తిరువాన్కూరుబోయి యుండవలసినది. మహాత్ముని కోర్కెనుసరించి, వీరు వెంటనేవెడలి తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారికి సదుపదేశము గావించెదరని నమ్మిము. మాలవ్యాగారితోబాటు, హిందూమతాభిమాను లందరును యీవిషయమై శ్రద్ధవహించి, అన్యతానిర్వాహమునకు శక్తివంచనలేక నాయకుడు ధర్మము. త్వరలో పల్నాసనిచో, నాంపుకల్లోల ముదయింపవచ్చును. ఏసంఘముయొక్క నిదురలేచి, తన హక్కులను స్థిరపరచుకొనుచున్నపుడు, ఇతరుల దుష్టగులు వివేకము గావాలను.

అన్యతాను గోరేహక్కులు వివరించుచు నడిగావు. నిజ మాలాచించిన ప్రస్తుతశక్తియందు, మత విధులకుగాని సంఘ నియమములకు గాని విరోధమును హంకమేదియులేదు. అన్యతానివారణ సంఘసంస్కరణముకొందకు గాని, మత సంస్కరణ క్రిందకుగాని రాదని జెప్పవచ్చును. తీవ్రమగు మార్పుల జేయవలసిన యవసరమేమియు లేదు. పంచములు భావన ప్రతిభాజనములను గాని, అంతర్వివాహములను గాని కోరుటలేదు. మానవులుగ జన్మించిన వారి కుండదగిన కిసినపు హక్కులనే ప్రవాదింపవలయునని గోరుచున్నారు. ప్రతి పౌరునకును బహిరంగ ఏభుల గుండ నడచుటకును, పల్లికు పాతకాలలో విద్య నేర్చుకొనుటకును, బావులలో చెరువులో నీరు దెచ్చుకొనుటకును, బహిరంగసభలకు హాజరుగుటకును, హక్కుకలదనుట నిర్వివాదాంశము. ఇట్టి జన్మస్వతంత్ర్యములను నిరాకరించుటయగాక, తిర్యగ్గతులల కొనగడి సాకంధ్యకుల నయినను నిన్ను జాతులకు ప్రసాదింపకుండుటకన్న విరుద్ధవిషయము కేరొకటి కలదా? మతాంతరులగు మహాత్ముడియలవట్లను క్రైస్తవులవట్లను జూపుచున్న ఆదరణనయినను హిందూపంచముల యెడి చూపవలదా? పంచములు మహాత్ముడియ మతము గందుగాని క్రైస్తవమతమునందు గాని జేసినపుడు, సరస గూర్చుండుట కర్హుడగుచున్నాడు. హిందువులకుగల హిందూ వైషమ్యము పూజించుచున్నంతవరకు, అతడు దగ్గరకు వచ్చుట కర్హుడు గానున్నాడు.

అతడు పౌలములను పంట పండించుచుండ అనుభవించుట కెవరికిని అభ్యంతరములేదు. తెల్లవారిలేచినది మొదలు ఉన్నతజాతులవారి కతడు చాకిరిచేయవలయును గాని, అతనిని మనుష్యమాత్రునిగ కరిగించగూడదు. ఇట్టికర్మరస్థితినికాత్ర మంగీకరించుననుట, హిందూమతమున కగౌరవము. హిందూమతమునకన్న వికాలమగుమతము లేదని ప్రపంచము కొనియాడుచుండ, హిందూమతావలంబునిండి యుత్కృష్టసంక్షేమము ప్రపంచమున కంతకును వెలువడుచుండ, అయిదువంతులు ప్రజలను కాశ్వత సరకకూపమున పడద్రోయవలయుననుట ఏమాత్రమయిన సమంజసముగ నుండునా? నల్లవారి పుర్వదగిలిన తాము మయిలపడుదుమని సాహసముతోబలుకుచున్న దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి యాగడములకన్న, యీవాద మెక్కుడు సమంజసమా? కాత్రములు అన్యతాని వంగీకరింపవని గాంధీమహాత్ముడు చాటినపుడు, మహాత్ముడు పండితుడు గాదని పలువు రాజేపించిరి. కాని పండిత్యము కేవలము భాషాజ్ఞానమునందు గలదనుట పొరబాటు. కాత్రములకు వ్యాఖ్యానముగర్హులకు పత్యసంకడయు, ధర్మసంతియు ముఖ్యములు. ఇవి తగినంతగ లేనియెడల శబ్దములనుమాత్రము ప్రధానముగ నెంచి, అందలియూలభావమును గ్రహింప జాలకుండుట తటస్థించును.

మహాత్ముడు కాత్రమును కరిగించునపుడు మూలోడ్డేశ్యమును అవలీలగ గ్రహింపగలుగును. హిందూమతమునకు భూతదయ ముఖ్యాధారమని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. భూతదయకు విరుద్ధముగ కాత్రములకు వ్యాఖ్యానముజేయుట, అశ్రద్ధము. ద్వేషభావపూర్వక వాక్యములను ప్రధానముగ గైకొని, యింతటి విశేషార్థమును గ్రహింపకుండుటచేతనే, ప్రతిజేశ్యమునందును మత సంబంధమగు పోరాటములకును కల్లోలములకును ఎడము గలుగుచున్నది. “విష్ణుదర్శనమాత్రేణ శివద్రోహాపహాయతే”, “లింగసంతకీణంధ్యమైవ భవే

స్వాననాచరేత్”, మున్నగు వాక్యముల నుదహరించి, వివిధవైఖతులను వెనుకనేగాక యిప్పుడు గూడ కలహములకు కాలుద్రవ్యుచున్నారు. పండితులు, ఇట్టి స్వల్పదృష్టినివదలి, యున్నతభిఖరము నుండి లోకవ్యవహారమును వీక్షించుట ధర్మము. “విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణోవిహస్తిని తునిచైవశ్వపాకేచపండితాః మదర్శినః” అనుగీతా వాక్యమునుబట్టి పండితులు సమదర్శియులు. విద్యావినయసంపన్నుడగు బ్రాహ్మణునితో బాటు చండాలుని సయితము పండితుడు సమానముగ చూడవలయునని శ్రీకృష్ణభగవానులు నెలవిచ్చి యుండిరి.

సమానముగ చూడవలయుననిన సమానముగ నాదరింపవలయుననియే భావము. అంతియగాని, ప్రపంచము నిలిచియుండునంతవరకు, నిమ్మజాతులు నిమ్మజాతులుగ నుండవలయుననియు, వారిని దరికిరానీయ గూడదనియు జెప్పట, హస్తాస్పదముగ నుండును. స్వప్ర్యాదియందు నాలుగు కులములే స్పృశ్యపబడినటుల, “బ్రాహ్మణోస్యముఖ మాసీత్ బాహురాజస్యః కృతః, ఉపాయదస్యశ్చైవైవ్యః, పద్భ్యాగ్ంశూద్రో లజాయతే” అనుశ్రుతివాక్యము నందు స్పష్టముగ గనుపించును. గీతయందు గూడ శ్రీ కృష్ణు లీ విషయమునే నిలులనువృత్తకరచిరి. “చాతుర్వర్ణ్యమయీ స్పష్టం గుణకర్మవిభాగశః” అట్టితరి పంచమవర్ణమునకు చోటు గనుపింపదు. అయిదవ కులమును ప్రత్యేకముగ పేర్కొని వారిని గ్రామములలోనికి రానీయకుండుట, కొన్ని వివరిత పరిస్థితులబట్టి ఎన్నడో జనించియుండును. కాని అవి యేమియైయుండునని వితర్కింప నవసరము లేదు. బ్రాహ్మణ శ్రీలకు, శూద్రులవలన గలిగిన వారు చండాలురయిననియు అట్టి చండాలురే ఇప్పటి పంచములనియు దలచుట కెట్టి యాధారము గనుపింపదు.

ఇటులయూహించుట బ్రాహ్మణజాతి కంతకును అగౌరవప్రదము. ఏయూహజేసినను అది స్వభావ విరుద్ధముగ నుండగూడదు. ఇప్పటి పంచములు చుడాలు రని వాదసాకంధ్యమునిమిత్త మంగీకరించినట్టి వేలసంవత్సరములక్రిందట నెవరో కొందరు జేసి దోసమునకు, వారిసంతతివారు సంతతదుఃఖ నిమగ్నులై యుండవలయునని ఏమతముగాని విధింప జాలకు. ఇట్టి న్యాయమే వర్తించునెడల, ఇక నభివృద్ధి కెక్కడను అవకాశమే లేదు. ఒకసారి పతితుడయినచో, వానికక మోక్షమేలేదు. వాని పంశమువారు ఆకల్పాంతము దుస్సహమగు బాధల ననుభవించవలసినదే. అట్టితరి ఐరోపకారమునకు తావేలేదు. పరివీడనమే, యథేచ్ఛగ కొనసాగును. అట్టి విరుద్ధసీతిని, భూతదయ కాలవాల మగు హిందూమతముభోధి పజాలదు చండాలురు దోషులు గావున, వారి కవర్తనమును నిరసించుటకు ఆ కాలమున కొన్నితీవ్రవాక్యములను ప్రయోగించి యుండవచ్చును. ఇట్టివి తాత్కాలికమగు నాగ్రహమును వెలిబుచ్చుచి గావున, వానియందలి సారస్యమును గ్రహించుట ధర్మముగాని మూలలనుపట్టుకొని ఉగ్రులాడుట ప్రయోజనకరముగాదు. లేనియెడల, భూతదయకును శ్రుమాశిలమునకును భంగము వాటిల్లును. ప్రాచీనమునిపుంగవు లొకవేళ శపించినను, తన్నివారణసూరమును వెంటనే జూపుచుండిరి. “చండాలుస్పృశ్యే శవసంస్పృశ్యమాచరేత్” మున్నగువాక్యములు “లింగసంతకీణంధ్యమైవ సచేలస్వాననమాచరేత్” మున్నగు వాక్యములవలె భావతీవ్రతను మాత్రము బెల్చును. ఇట్టి వాక్యముల నెన్నటినయితను నుదాహరించి, కయ్యమనకు కాలుద్రవ్యుట కవకాశముగలదు,

సమదర్శనము విశాలదృష్టితో నీ విషయములను పరికింపగలరు. ఆ కారణముచేతనే, గాంధీ మాతృవ్యా, మున్నగు భూతదయాపరులు శాస్త్రవచనములలోని విశేషార్థమును గ్రహించి "త్యాగము" మున్నగు శ్రుతి వాక్యములతో విర్ణయమును సమన్వయము జేసికొని గలిగిరి. వెనుకటికిని ఇప్పటికిని పరిసితులు పూర్తిగా మారిపోయినవి. పంచముల నిరంజనము రయి శ్రీలో నేమి, శ్రీప్రసాద వాతశాలలోనేమి, శాసన సభలోనేమి, ఉన్నతజాతులకు తరుచుగ కలుగుచునేయున్నది. ఇది ఆపద్ధర్మమని సరిపెట్టుకొనుటకును ఏలుకోదు. రైలుయాణము ఎల్లరకు తప్పని సరియైనది. గడప కడలగనే రైలు ప్రయాణము తప్పదు లేదు. దేశకాలపరిస్థితులందు గలగడమార్పులను గురించి ప్రవర్తించుట ప్రజల కవసరమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. పంచములలో పూజార్చులగు వారెందరో బయలుదేరి. ఆశ్వాసుల చాత్రములందుకు నిదర్శనము. శ్రీరామానుజుడు, చైతన్యము మున్నగు మహామహాలెందరో పంచముల స్థితిని గాగుచేయు బ్రయత్నించుచు. ఆదిత్యంకరుడు కాశీనగరమున చువలునిగురువుగ భావించి దండప్రణామము నాచరించిన విషయము సుప్రసిద్ధము. తాత్కాలిక భేదభావ మదయించినందులకు చింతించి, మరల అద్వైతసిద్ధాంతమును క్రియలో బెట్టినమహాని భావుడు శ్రీశంకరుడు నదాపూజ్యుడగుచున్నాడు.

క్రియాద్వైతము సాధ్యపడదనియు, అదియే జీవితాశయమగుచో, ప్రపంచవ్యాపారము జనుగనే జరుగదనియు, "ఆత్మైక్య నిర్వహితాని యః పశ్యతీశ్వరశక్తి" యనుభావము అలభగాని ఓషయమనియు, వాదించుచున్నాడు. సామాన్యుల కిది సాధ్యముగాకున్నను, భేదమే నర్వత్ర వ్యాపించుచున్నది, భేదమునందే భేదమును గాంచుచు ఏకత్వమువారికు సామాన్యులను గొంపోవుట పండితులధర్మమగుచున్నది. అటుగాక, ఎల్లపుడును భేదమే శాశ్వతముగ నిలిచియుండవలయునని వాదించుట, శాస్త్రసిద్ధముగాజాలదు. స్వరాజ్యము నాశించుచున్న నీసమయమున, ప్రతిమానవునికిని కీనిసపు పౌరస్త్వపు హక్కులుండవలయుననుట, యుక్తియుక్తము. లేనియెడల, దేశము అంతఃకలహములతో నిండియుండి, స్వరాజ్యమునకు దూరమగుచుండును. నిష్పక్షాతులలో ప్రభోధము గలిగి వరు సత్యాగ్రహ ముసరించు స్థితికి వచ్చినవయమున, ఇంకను నన్ను ముట్టుకొనకని యుక్తి జాతులవారు శాసించుట వలన నెట్టి ప్రయోజనముండజాలదు. వర్ణాశ్రమధర్మాభిలాషులగు గాంధీమహాత్ముడు, మాతృవ్యా ప్రభుత్వమును, దూరలోచనములగు పండితులనేకులును వాంఛనీయమని చెలుపుచున్న యీ సంస్కరణ మను హిందువు లెల్ల రంగీకరించి, హిందూసంఘము జీవకళను కోల్పోవలేదనియు, నిర్మాణ శక్తిని వివర్జింపలేదనియు, నిరూపింపవలయును. వేదశాస్త్రములు మానవుని పురోవృద్ధిని శాశ్వతముగ స్తంభింపజేయుటకు గాక, దానికి తోడ్పడుటకే ఎల్లపుడును బూనుకొనుచుండును. వేదవాక్యములం దిమిడియుండే జీవమును గ్రహించి, కేవలము పయి తోడుగుతో మాత్రమే సత్ప్రతిజెంది యూరికుండని యెడల, భారత సర్వము మరల తొంటి యాన్నత్యమును గాంచుననుటకు సందియములేదు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్ముని వ్యూహానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కోశాధిపతి రాజీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు
ఇంజనీరు
యూ 89956-10-7
ఇంజనీరు
యూ 15976-9-5

ఇంజనీరు
యూ 89956-10-7
ఇంజనీరు
యూ 15976-9-5

ఇంజనీరు
యూ 89956-10-7
ఇంజనీరు
యూ 15976-9-5

దాసుగారి పట్టుదల

మానవులు పౌరబడుట వింతగాదు. ఒక్కొక్కమారు ఉద్దేశ సమయములలో మంచిచెడ్డల గూర్చి దూరమాలోచించుట కవకాశముండదు. కాని సావధానముగ విచారించిన పిమ్మట నయినను, అట్టి పౌరబాటును సమర్థించుకొనువారే ప్రజలు. సిరాజగంజి తీర్మానము కాంగ్రెసు మత విరుద్ధమని చెలుప నక్కరలేదు. గోపీనాథుడొనర్చిన ఘోరకృత్యమునకు దేశభిమానము కారణమైయుండవచ్చును. కాని, దేశభిమానమును హత్యనుండి విడదీసి, దానిని ప్రశంసించుచు తీర్మానించుట, ఎటుల సమర్థనీయమో దెలియకున్నది. కాంగ్రెసుసభ అహింసను ప్రధానధర్మముగ నెంచునంతవరకు సిరాజగంజి తీర్మానమునకు తావుండనేరదు. గాంధీమహాత్ము డివిషయమును నిర్ణయించుట కెక్కుడుసమర్థుడనుటకు సందియములేదు. ఆత డీతీర్మానము అహింసాప్రతీకమునకు విరుద్ధమని నిర్ణయించినపుడు అతనిహితము ననుసరించి బెంగాలు కాంగ్రెసుసంఘమువారు దీని నుపసంహరించుకొనవలసి యుండెను. ఇందుచే ప్రతిష్ఠ కెట్టిలోపము వాటిల్లదు. స్వరాజ్యపక్షమునకును బహిష్కార పక్షమునకును నివిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేదముండజాలదు. ఇట్టి స్థితిలో దాసుగారు మరల నీతీర్మానమును సమర్థించుటవలన సందిగస్థితి నుదయింపజేసిరి. గోపీనాథుడు ఆత్మార్పణము గావించుటకుమారుగ హత్య నుండునను. హత్యకు పాల్పడినవారు కట్టుబడుచో, ఉరిశిక్ష తప్పదు. హత్యకు సంబంధించిన విషయములలో ఉద్దేశ్యమును మాత్రము ప్రశంసించుచు తీర్మానింప మొదలిడినచో, దౌర్జన్యమునకు ప్రోద్బలము గలుగక మానదు. అన్నిపక్షములవారును రాజకీయ దౌర్జన్యమును నిరసించుచు, దానికేములనుతావు లేకుండ జూచుట ధర్మము. లేనియెడల, ఎట్టి యశ్రము వాటిల్లునో యూహించుట సులభ సాధ్యము.

అకాలీజతలు

ఎనిమిదవ అకాలీజతి జయిలోకు బయలుదేరెననియు, తొమ్మిదివజత అమృత సరము నుండి త్వరలో బయలుదేరుననియు చెలియుచున్నది. భాయిపేరుయొక్క పోరాటము కొనసాగుచునేయుచున్నది. మూడువేలమందికి పైగ నిర్బంధింపబడిరి. ప్రభుత్వమునా రింకను నిర్బంధ విధానమును మానుకొనలేదు. నిర్బంధములు జెరుగుకొలదియు అకాలీల నిశ్చయమును బలపరుచున్నది. తుట్టుతుడకు వీరినికల్పము నతివేరకమానదు.

అకాలీజతకుభోజనము బెట్టినందులకుపంజాబుశాసనసభ్యులగు సర్దారుడుహిందూసింగుగారిపై రెండుసంవత్సరముల జరిమానాయు విధింపబడెనని తెలియుచున్నది. ఇది ఎంత దారుణశిక్షయో యూహింపవచ్చును. శాసనసభ్యుని కిట్టి యశ్రముగలిగిన పిమ్మట, సభ్యులింకను ఆసభలో నెలులనిలిచి పని జేయగలుగుదురు? బాంబాయి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులను తడు పదవులకు రాజీనామా నీయవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇందుకు తరుణ మాసన్నియినదని గ్రహించుట ముఖ్యము.

లండను విషన్ హైస్కూలు సేలం

ప్రిన్సిపాలు పి. సుందరంగారి మరణము

సేలం, జూన్ 18:—సేలం లండను విషన్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలు పి. సుందరం డి. ఏ. గారు 70 ఏండ్ల వయసున నిన్న రాత్రి 2. గంటలకు చనిపోయిరి. ఈయన నియమింపబడిన పురపాలక సభ్యుడుగా చాలదినములుండెను. హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలుగా 40 సంవత్సరములు పనిజేసెను. వీరి ఆంత్యక్రియలు నేటియందుయన జరుగును. లండను విషన్ హైస్కూలు సేలం మూయబడినది.

మథుర పసుమలై హాయిస్కూలు హిస్టరీ అసిస్టెంటు వేద నాయగంగారు సేలం లండను విషన్ హాయిస్కూలు ప్రిన్సిపాలుగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె)

అబ్దుల్ రజాక్ సాహెబు

యం. యల్. సి. గారి మరణము

సేలం, జూన్ 18:—సేలం నీలగిరి కోయంబత్తూరు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమును తెలుపునట్టి ఖాన్ సాహెబు డివాన్ అబ్దుల్ రజాక్ సాహెబు యం. యల్. సి. గారు నిన్నటిదినమున ఉడుమలపేటలో మరణించిరి. (ఆ. ప్రె)

జూదగాండ్రు

సేలం, జూన్ 18 — 22 రు జూదగాండ్రలోను 8 స్థలికి ఒక్కొక్కసేల చొప్పున కారాగృహశిక్ష విధింపబడెను. తక్కిన 19 మందిని సేలం సభ్యమేజిస్ట్రేటు రు 250 వరకు వేరువేరుగా విధింపబడిన జరిమానాలను చెల్లింపుమని యడిగెను. (ఆ. ప్రె)

శ్రీయుత

గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి విడుదల

కడలూరు 18:—శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి దిన ముదయము కడలూరు జైలునుండి విడుదలపెట్టబడిరి. కాంగ్రెసు శాయకులు, జైలుబద్ధులనువద్ద వారికి స్వాగత మొసగిరి. ఆతదానోగ్యముగను సంతోషముగనుగాన్వించుచుండెను. ఈసాయంత్రము బహిరంగసభజరుగును. అప్పుడువారికి స్వాగతప్రత్య మొసగవచ్చును. వీరు లిరువేండ్లము ఎక్కువైప్పులైలుబడిలో ముద్రాసనకు జనబడు. (తంలివార్త)

విదేశవార్తలు

బీరారుసమస్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, జూన్ 17:—కామన్వెల్త్ లో, నేడు, మాంటు ఖర్చు నివేదికమున 308 పేజీలలో జెప్పబడిన నిబంధనల ప్రకారము బీరారును వైజాము కిమ్మటను గూర్చి నిష్పాక్షికమైన నట్టియు స్వతంత్రము గల్గినట్టి ఒక విచారణ సంఘము నియమింపవలెనని ఇండియా మంత్రికి తెలియునా యనియు ఆ ప్రకారము కమిషను నొక దానిని ఏర్పరచెనని యనియు కర్నూలు మేలరు గారగుగ మేలరుగారు జెప్పిన నిబంధనలు ఇండియా మంత్రికి తెలియు ననియు, కాని ఈ ప్రత్యేక విషయములో ఇండియా మంత్రి నట్టి చర్యను దీసికొనునది జెప్పటకు వీలు లేదనియు ఇంకొక ప్రశ్నకు ఈ విషయమై బీరారును వైజామున కిమ్మట కై ప్రజల యభిప్రాయమును గమనింపటకు ప్రజలు తమ యభిప్రాయమును జెబుటకు నిండు అవకాశము నీయకుండ ఏ చర్యను దీసికొనజాల మని మన్యవరగణాల కాననసభయందు 1921 డిశంబరులో ప్రకటించబడిన సంగతిని రిచర్డ్సు గారు మేలరుగారికి జ్ఞాపకము జేసిరి. ఈ అభియమును అమలులో తెట్టుటకు ఇంతవరకు అవకాశము గలుగ లేదనిరి.

ఓడ్యయరు యభియోగము

మ్యాకార్థీగారి తీర్పు

కామన్వెల్త్ లో చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, జూన్ 17 — ఓడ్యయరు యభియోగమున న్యాయమూర్తి మ్యాకార్థీ గారు అన్నమాటలను గూర్చి కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నించిరి. మ్యాకార్థీగారి మాటలచే ఇండియాలో రాచరికసాంఘికోపద్రవము గలుగునగాన మ్యాకార్థీగారిట్లు ప్రవర్తించుట తప్పు అనునాకాదా, తమ అధికారమును మించి ప్రవర్తించిరా లేదా యని విచారించవలెననిరి.

లీ కమిషను

శివార్సలను అమలులో తెట్టుటను గూర్చి అంత్యజ్ఞ తరువులు భారతకానసభ వారినివేదికమును సెప్టెంబరులో చర్చించునవరకు ప్రకటించబడ వనియు రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

వైనిక ప్రతినిధి

ఇండియా కార్యాలయమున భారతవైనిక ప్రతినిధిని నియమించకపోవుటను గూర్చి ఏటుగరడుగ వైనిక ప్రతినిధిని నియమించువిషయమై ఆ విషయ ప్రభువు ఆలోచించుచున్నాడనియు రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి.

సంస్కరణవిచారణ సంఘము

భారతసంస్కరణముల లోపలోపమును గూర్చి విచారించుటకు నియమింప బడిన సంఘమువారు తమ నివేదికమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెద రనియు కాని పార్లమెంటువారికి గూడ అనవ్యయ పూర్తిగ ప్రభుత్వమువారవలంబించ నిశ్చయించు ఏర్పాటులను తెలియజేసెదరని రిచర్డ్సు గారు బదులిడిరి.

ఓడ్యయరు యభియోగము

డయరుసేనా కి అన్యాయము జరుగుట

లండన్, జూన్ 16:— ఓడ్యయరు యభియోగమున డయరు సేనానికి అన్యాయమును ఆధికారులు జరిగించి రని చాల మందితీవ్రముగ ఆనందించుచున్నారని క ప్రకటించినాడు నూచించిరి. డయరుసేనాని ఇప్పుడు ప్రాణాపాయమునందున్నాడు గాబట్టి తక్షణము ఈ విషయమై మరల ఆలోచించుటకు మక్కువగాలుగారు ఆలోచింపవలె ననిరి.

న్యాయమూర్తి మ్యాకార్థీగారిచర్చ ఈ విషయమునకు సంబంధించిన కారితములు లేవని కన్వీర్తసేనానకు కేసె. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు గమనింపవలెనని మక్కువగాలుగారు రడిగిరి.

రాజప్రతినిధి సెలవుచట్టము

అదనపుఖర్చు

భారతీయులు భరింపవలసినదే

లండన్, జూన్ 16:— ఇండియా ప్రభుత్వ సెలవుచట్టము ప్రకారము ఖర్చులపట్టిని తయారుజేసిరి. ఈ ఖర్చు అంతయు ఇండియా ప్రభుత్వదాయమునుండియే భరింపబడును. గవర్నరు జనరలుకు 6000, సర్వసేనాధిపతి గవర్నరుకు 4000, మన్యవరగణాల గవర్నరుకు 8000, అస్సాము గవర్నరుకు 2750 రూపాయలు సెల 1-కి సెలవుభృతి క్రింద అగును. వీరికగుఖర్చుసాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదరు. రాజప్రతినిధిసభలో కార్యనిర్వాహకసభ్యులకు అసలు ఆరు మాసములు సెలవుచ్చుట కేర్పాటు జేసిరి. అది ఇప్పుడు 4 నెలలు తగ్గింపబడినది. అందుచే ఖర్చు కొంతతగ్గును. కాని వారి స్థానే తాత్కాలికముగ నియమింపబడు సభ్యులకు నిండుజీతమియ్యబడుటచే కొంత అదనపుఖర్చు కావచ్చును.

భారతదేశ సంస్కరణములు

లండన్, జూన్ 16:— భారతసంస్కరణవిచారణసంఘమువారినివేదికము ననుసరించి తీర్మానములను జేయుటకుముందు కమిటీవారి నివేదికమును సమర్పించునది లేనిది చెప్పజాలమని రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

భారతదేశ వైద్యశాఖ

శాస్త్రీయము నుద్దేశము లేదనియు ఈ విషయమై కొన్ని విజ్ఞప్తుల సంపిరియు ఈ విషయమై విచారించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమునకై ఆ విషయకు ప్రభువు ఎదురు జూచుచున్నాడనియు, ఈ కారణము కొందరిని తగ్గించుటచే కలుగ కష్టములను తగ్గించుటకు ప్రత్యేకముగ ఏమియు సదుపాయమును జేసెదరని జెప్పటకు వీలులేదనియు రిచర్డ్సు గారు బదులిడిరి.

లీ కమిషను

శివార్సలను గూర్చి ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను ప్రారంభచర్చను త్వరగా జరుపుచున్నారనిరి. వైద్యాలయములో రోగులస్థానమును, వైద్యులను తగ్గించుటచే ప్రస్తుతము భయము లేదనియు సురక్షితముగనే యుండు ననిరి.

భారత వైమానికదళము

1923-24 లో ఇండియాలో 14 వైమానిక ప్రమాదములు గల్గెను. కొందరు చనిపోయిరి. కొందరు గాయములు తగిలినవి. ఇంతకు ముందు సంవత్సరములలో 4 గో 7 డో ప్రమాదములు గల్గెను. పూర్వము రెండు సంవత్సరములలో పోయిన దానికంటె ఈ 1923-24 లో ఎక్కువగంటలు విమానములు పనిజేసెను. ఈ వైమానిక సామగ్రి మంచిదో లేదో చెప్పజాల ననిరి. కాని వైమానిక మంత్రివర్యువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మంచి విమానములనే సప్లయజేసి రనిరి. అవి తృప్తికరముగనే పనిచేయుచున్నవని లీచిగారు చెప్పిరి.

మసోలు రాయవారము

బ్రిటిషు పరిసితులు

లండన్, జూన్ 16:— లాసేను ఒడంబడిక ప్రకారము ప్రత్యక్ష రాయవారములను జరుపుటకు 9 నెలలు పూర్తి అయినవెంటనే తుర్కీ-ఇరాకు సరిహద్దును నిశ్చయించుటకు జాతిసమితివారిని ప్రభుత్వమువారు గొరెదరని కామన్వెల్త్ లో మక్కువగాలుగారు, మసోలుసభ భగ్నమైనదను విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించి తెలియజేసిరి. ఈలోపుగ ఏమైన చిక్కులున్న తొలగించుటకు తుర్కీ ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరిపెద మనిరి.

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలు

ఆగస్టు సెప్టెంబరు అక్టోబరు మాసములలో ఎన్నికలు జరుగునటు అవకాశములేకుండ గడచిపోవునని కామన్వెల్త్ లో ఎన్నికలనుగూర్చి అడిగిన ప్రశ్నసందర్భములో రాం శే మక్కువగాలుగారు రథయమొసగిరి.

బాల్యములను పురిగొల్పుట

బోలిషివిస్టు ప్రచారము

మ్యాసిడోనియనులను పురిగొల్పుట

లండన్, జూన్ 16:— గాత్ర 9/5 బాల్యములో కష్టములను తెచ్చిపెట్టుటకు బోలిషివిటులు ప్రయత్నించుచున్నారని ప్రైవ్యు ప్రతికావిలేఖరి సోఫియానుండి తెలుపుచున్నాడు. మ్యాసిడోనియా విప్లవసంఘమునాయకు డను ఎం. అలగ్జాండ్రాపుగారి చగ్గరకు ఇటీవలనే మాస్కోనుండి బోలిషివిటు ప్రచారకులు వచ్చిరట.

బల్గేరియా ప్రభుత్వమును బాధించుటకు కష్టపెట్టుటకును బాల్యములో అంతటను తిరుగబాటానప్పుటకును బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులకు మ్యాసిడోనియా ప్రజలు సహకారము సల్పిరేని సామ్యము, మందుగుండునామగ్రిని వైనికోద్యోగులను ఇచ్చెదమనిరి. కాని అలగ్జాండ్రాపుగా రిఅభియమును నిరాకరించిరి. కాని బోలిషివిట్టులు భయపడక తమ ప్రచారమును సాగించుచున్నారు.

అధినివేశమంత్ర

థామసుగారు తమపనిలో ప్రవేశించి స్వీయభర్తమును ఆచరించుచున్నారు.

ఎవరెట్టు శిఖావరోహమునుగూర్చి క ప్రకటించిగారు అనుమానముగ మాట్లాడుచున్నారు. ప్రాణవాయువు లేదని జెప్పుచున్నారు. స్వప్నముగ ఈ విషయమై ఎఫుడో ప్రతిక్షణమున ఏదో యొకటి స్వప్నముగ తెలియు ననుచున్నారు.

అంతర్జాతీయకాక్రవర్ణ

జనీవాలో 16 తేదీని ప్రారంభమైనది.

హెరియట్టుమంత్రివర్యము

ప్రెంచి సేనాని నోలేటుగారిని జూచి జర్మనులు భయపడుట

లండన్, జూన్ 16:— గాత్ర 10-40 హేరియట్టుమంత్రివర్యమున నోలేటుసేనానీ చాల పెద్దవాడని జర్మనులు అనుచున్నారు. ప్రెంచిమంత్రివర్యము హేరియట్టు మంత్రివర్యము కాదనియు నోలేటు మంత్రివర్యముని చాలమంది జిర్మను లనుచున్నారు. నోలేటుసేనాని నియమించుటచే ఇంతవరకు మార్పులేక ప్రైవ్యు ప్రభుత్వమువారు రెవలంబించుచున్న విధానము నకు ప్రతిహేలును ఏర్పడవచ్చు ననుచున్నారు. ప్రెంచివారు జర్మనీపట్ల ప్రాతప్రెంచివిధానము నుపయోగించుటయే గాక ప్రాతప్రెంచిపథతులను గూడ ప్రయోగించెదరని ప్రతిపక్షులు అనుకొనుచున్నారు. నోలేటుసేనాని నియమించుట జర్మనులకు కోపమును గలుగజేయుటకే యని జాతీయవాదు లనుచున్నారు. జాతీయవాదపత్రిక లన్నియు ప్రతిహేలునుగ వ్యాఖ్యమొనర్చుచున్నవి. నోలేటు సేనానివంటి ఆఫము డెవరును లేరనియు జర్మనీని బాధపెట్టినవారిలో ఇంతటి క్రూరుడు లేడనుచున్నారు. వైనికపక్షపత్రిక 'క్రూయిజు జ్యూటింగు' ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. నోలేటు గారు ఊరికే జర్మనీలో గూఢచారిగ పనిచేయలేదు. జర్మనులు కసి దీర్చుకొనుటకు వారము రోజులలో యుద్ధమును ప్రారంభించగల రని ఋజువుచేయుటకు ఎన్ని ఆబధములనైన పుట్టించగలరు.

యునైటెడ్ స్టేట్సువలన

భారతీయుల పౌరసత్వమును తొలగించుట

క్యాన్ ప్రాన్సిస్కో జూన్ 17:— ఏ. కే. మజుందారు అనునాతడు బెంగాలీలలో గొప్పతెగవాడు. ఇతనికి 1918 లో పౌరసత్వమును యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించిరి. ప్రస్తుతము దున్న ఎలసనిర్బంధములు గొప్పజాతి స్వల్పజాతి భారతీయులందరకును వర్తించునని ఘోషణ సహ్యాటు అసీలు కోర్టువారు మజుందారుగారి పౌరసత్వమును తీసిజేసిరి.

వైదికము త్రివర్ణమువారి ప్రకటన సూచనలు

పాఠశాల, జూన్ 15:—ఎవరినో కొంచెం తప్ప తక్కిన రాజకీయ అవకాశాలను మన్నించి వసతిపెట్టెదరు. పోపు కాంగ్రెసులయిన వైదికమువారిని సత్తివేసెదరు. కాంగ్రెసులోను కానరానివారిని అక్షరాలా అనులు జరిపెదరు. దేశమునకు ఉపద్రవము లేకుండునట్లు జేసి ప్రైవేటువ్యయమును తగ్గించెదరు.

ఆర్థిక విషయములు

అగ్నిపుల్లల మహాపాణిని మరల ప్రవేశపెట్టెదరు. ఆర్థిక పత్రమును సరిపుష్టుటకు ఆర్థికవిషయములను పరీక్షించెదరు. ప్రభుత్వపు కొలువులలోనున్నవారు ప్రైవేటు యానియనులో జేరు విషయమును, రోజుకు రి గంటలు పనిజేయవలెనను సంగతిని అంతర్జాతీయ ఒడంబడికలచే కాంతిని స్థాపించి బలపరచుట, జాతిసమితివారి అధికారమును విస్తరింపజేయుట, అంతర్జాతీయ కాంగ్రెసు కార్యాలయము, అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారి పనిని ఎక్కువ జేయుట, రి పి యా తో మరల యథా ప్రకారము సంబంధ మేర్పరచుట, ఆర్థిక నిపుణుల నివేదిక మును పూర్తిగ ఎట్టి వరతులు లేకనే అంగీకరించుట, డాసు నివేదికమువారు చూపిన అభయములను జర్మనులు సెరవేర్చుటకు తగిన అంతర్జాతీయ సంఘమువారి వశము చేయబడువరకు రూపు ఆక్రమణ సాగించుట, జర్మనుల నైతిక పరిశీలనమును మరల ప్రారంభించుట, ప్రాంతము జర్మనీ యుద్ధవ్రవము లేకుం డునట్లు జేయుట మున్నగు సంగతులను ఆలోచించెదరు.

ప్రొఫెసరుల దురంతము

రోమ జూన్ 16:—సినియ మెటియోటోగారి గతిని గూర్చి ఇటలీ ప్రజలందరూ ఘోరముగ భయపడుచున్నారు. ఇతనిగతి ఏమైనదో ఇంతవర కేదియు లేలేదు. ఆతనిని చంపి రన్నమాట భాయపడలేదు.

సినియ ముస్సోలినీగారు ఈఘోర సేరమున కుత్తరవాదులై నవారిని కఠినముగ దండించెద ననిరి.

మెటియోటోగారి నెత్తుకుపోవుటకు బండినిచ్చిన ఫీలేపీ గారిని అరెస్టుజేసిరి. ఆతనిమోటాబండిని నడుపువాడుగూడ పోలీసువారిస్వాధీన మాయెను.

చాలమందిని అరెస్టుజేయుచున్నారు.

పనివాండ్రందరూ సమ్మెగట్టినట్లు కమ్యూనిస్టులంద రూ మెటియోటోగారి సందర్భములో ప్రయత్నించుచున్నారు. పోలీసుదళముతోయు మెటియోటోగారు చనిపోయినో జీవించి యేయండితో కనుగొనుటకు విశ్వప్రయత్నముల నొనర్చు చున్నారు.

మెక్సికో ఔదంత్య

బ్రిటిషువైఖరి

లండన్, జూన్ 16:—కొంతకాలమునుండి మా మిస్సుగారిని మెక్సికో ప్రభుత్వమువారికిని ఘర్షణ జరుగఁచుం డెను. మామిస్సుగారిపై చేయబడిన నిందలు న్యాయమైనవని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపలేదు. మామిస్సుగారిని ఇంగ్లాండుకు పిలిపింపనిచో జూన్ 10 తేదీని మెక్సికోనుండి వెడలగొట్టెనను మేనెల 18 తేదీని తనకు తెలియజేసిరిని మగ్నోనాల్డాగారు కామన్సుస్థలో తెలియజేసిరి. సర్ థామసు హాలగూరు మెక్సికోకు రాగానే మామిస్సుగారిని ఇంటికి రమ్మవసమైన మని ఏప్రిలు 15 తేదీని మెక్సికో ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేసితిమి. మెక్సికో ప్రభుత్వమువారిచర్య అంతర్జాతీయమర్యాదలకు భంగకర మని ప్రభుత్వమువారు తలంచెరి. మెక్సికో ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమునకై ఎదురుచూచు చున్నారమనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రంగీకరింపని చర్యను మామిస్సుగారివారు మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు తీసికొన్నచో సర్ థామసు హాలగూరు మెక్సికోకు రాచాలరని తెలియజేసితి మనిరి. బ్రిటిషుపౌరుల సత్వములను గూర్చి మామిస్సుగారు తెలియజేయుసంగతులనల ఈ కష్టమంతయు వచ్చిన దనిరి. మెక్సికోలో బ్రిటిషుప్రతి ఆస్తిని మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొన గోరి రనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతరపున వ్యవహరమును సరిగ్గ పరిష్కారము చేయుటకు చిరదేశ్యంత్రి బోక్యును కలుగజేసికొనుచున్నాడు. ఈయన ప్రయత్నముల పర్యవసానమునకయి ఎదురుచూచుచున్నారు. మామిస్సుగారు 10 తేదీకి వెడలిపోవున్నచో ఆతనిని ప్రసాదమును కంపుటకు ఉత్తరవును వారి చేసెదరట. ఈ విషయముయి చిరమంత్ర బోక్యు కలుగ జేసికొనుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వపరాజయము

లండన్ జూన్ 15:—వర్తకపు చట్టమును గూర్చి కొన్ని స్వల్పవిషయములలో ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిరి. దీనికి రాజకీయప్రాముఖ్యమును ఆశోపింపలేదు. ప్రభుత్వము వారు పరాజయము నంగీకరించిరి.

ప్రతికర్షణల ఆందోళనము

లండన్ జూన్ 17:—గతరాత్రి ప్రభుత్వమువారు అంత ముఖ్యముగాని విషయములో ఓడిపోయినను ప్రతిపక్షులు సామ్రాజ్యసభ తీర్మానములను గూర్చి పూర్తిగ చర్చించుటకు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. మంగళవారము, బుధవారము చర్చ జరుగును. బుధవారమువరకు ఓట్లు తీసికొన బడవు.

ఇండ్లలో అద్దె కున్నవారిని వెడలగొట్టు చట్టమునకు ప్రభుత్వసభవారు కొన్ని సవరణలను చూచింప, కామన్సు సభ వారు నిరాకరించిరి.

అమెరికా వైమానికులు నేయగ్జలో ప్రవేశించిరి.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం జూన్ నెల 18-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	జూన్ 1-న వర్షపాతము	ఏప్రిలు 1-న వర్షపాతము
గోపాలపురం	91.1	88.1	...	0.26	44.96
విశాఖపట్టణము	99.9	84.1	...	0.86	37.09
కాకినాడ	100.0	85.6	...	0.29	39.09
మచిలీపట్టణము	105.8	86.2	...	0.84	41.59
కర్నూలు	97.6	78.2	...	0.58	26.01
బళ్లారి	98.7	75.9	...	1.23	20.51
కడప	102.0	81.7	...	0.68	31.28
నెల్లూరు	105.5	84.4	...	0.08	37.98
మృదాను	104.0	82.8	...	0.80	50.74
కడపూరు	102.7	81.5	...	0.04	52.94
నెలమ	94.9	75.4	...	1.09	39.80
కోయంబత్తూరు	86.4	72.0	...	4.82	22.29
తిరుచనాపల్లి	101.6	79.0	...	0.08	38.18
నాగపట్టణము	98.3	80.5	...	0.88	54.98
మధుర	99.2	78.6	...	0.87	38.58
పొంబే	92.8	80.7	...	0.05	37.00
తిరువల్లూరి	0.44	28.84
తిరువేండ్రము	83.8	76.5	0.08	19.89	64.51
కొచ్చిన్	85.8	76.5	0.67	37.25	114.51
కాలికట్టు	88.9	75.4	1.07	80.60	117.16
మంగళూరు	86.2	75.4	0.89	27.86	125.68
దెంగునూరు	85.8	67.7	...	8.48	25.87
మేరకార	69.8	63.0	1.16	14.65	125.46
కొండకూర్	68.6	52.2	...	8.81	62.18

శుక్రవారము:—ఆకాశము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. దక్షిణమున అద్భుత తక్కువ. పగటివేడిమి 5¹/₂ నుండి 8¹/₂ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 8 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కణ:—ఆకాశము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. పగటివేడిమి 2¹/₂ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. అద్భుత తక్కువ. పగటివేడిమి 4 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి నెల్లూరులో 2.7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పడమటి తీరమున వర్షముండవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానికచినుకు లుండవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. సామ్రాతు,

కారాకరణాశ్రమము.

SUN & Co., Chaukamba, Benares City.

మాడగ్గర అన్నిరకములపట్టు బట్టలు దుద్రాక్షి మొదలయిన సామానులు కోరినవారికి సరి అయిన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. పాగాలు 12 మూర 1.5 రు 12 నుండి 20 రుద్రాక్షి 108 వుండు సరం 1.5 ఆ 6 నుంచి రు 10 వరకు కొత్తపంచు 7,8 మూర 1.5 రు 7 నుంచి 11 పట్టుపంచలు 10,12, మూర 1.5 రు 14 నుంచి 35, బెంగళూరురకం చీరలు జరి పనిచే చేయబడినవి 12.16 మూర 1.5 రు 45 నుంచి 150, బనారసు జరిపట్టు చీరలు మూర 12 16 మూర 1.5 రు 25 నుంచి 150, యింకా కావలసినసామానులకు మాశ్రేబలాగు వుచితము.

యస్. యు నారాయణచారి అండుకంపెని

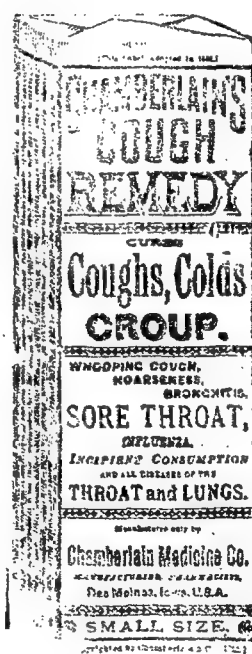
చౌకాంబ, బెనారస్ సిటీ. (యు. కి)

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs. as Notes and annotations by the late Tukaram Tatya ... 0 12
2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD GITA being a help to students of its Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. ... 0 10
3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRITINGS of T. Subba Rao, B. A. B. L. ... 2 0
4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with English Translation by Ganganatha Jha M. A. ... 1 4
5. THE UTTARA-GITA being the initiation of Arjoon by Shri Krishna into Yoga and Dnyana ... 0 4
6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMANICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2
8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a Indian Recluse ... 1 0

RAJARAM TUKKARAM.

29 Hummum Street, Fort Mambay.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యువు బిరు బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతురాపు, కొమ్ముకడి

సెము, కుక్కిదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి కటా వంచ

లై పోవును, అన్నిజాగా

లలో విక్రయించ బడు

చున్నది. (8)

మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, రాత్ రిడింగు, మెస్సరి

జననాయకున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

ఒక రూపాయ కు

మూరమే అమ్మబడును. వి. పి. ఛాన్సెలరుగారు

అడ్డన్:—

మనెజరు హిక్కుటిక్ హాము, ఏలూరు.

మైనూరు ప్రతినిధుల సభ

బడ్డలు చర్య
(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 14వ తేదీ:—దివానుగారు ఆలస్యముగా వచ్చుటచే హంబాహుస్సేను, ప్రభుత్వసభ్యుని అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభింపబడెను. ప్రతిసభ్యునకు ఉపన్యసించుటకు 5 నిమిషములు మాత్రమే గడు క్లిష్టపరిగిరి. కాని కొందర క్లుప్తముగా వాగ్దానము చేసి మిగిలిన వారు అధ్యక్షుని ఆక్షేపించిరి. సభలో పెద్ద గొడవగ నుండెను. సుమారు 30 మంది సభ్యులు చచ్చియందు పాల్గొనిరి. వారిలో నీదిగువవారు ముఖ్యులు శ్రీమంత్రి నాయుడు, యద్రపు, డి. కె. బాలాజీ, రంగరాజు, కార్తికీ కృష్ణమూర్తి, సి. శ్రీనివాసరావు సి.బి. శ్రీనివాసరావు, జి.పరమశివయ్య, బి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎస్. కృష్ణస్వామి రావు, జి. దేవోజీరావు, రామచంద్రరావు సింది, బాబా సాహెబు.

ఉద్రుక్తుగారు, సంస్కృతివిద్యార్థుల గూర్చి బ్రాహ్మణేతరులు మైనూరు కళాశాలలో చేర్చుకొనబడ గూడ దను ప్రభుత్వ ఉత్తరువును నిరసింపచిరి. బ్రాహ్మణేతరులు వచ్చినచో బ్రాహ్మణులు కళాశాల వీడుదురని భయపడుట మంచిది కాదనిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వ సభ్యుడు “మీకు చేకూరినవాక్కులకు సంపించి యూరకొను డని పలికెను.

బి. కె. బాలాజీగారు ప్రభుత్వమువారి ఎక్సెజు యేర్పాటులను విమర్శించి తాగుడు పెచ్చించుటచే రాబడి అధికము జేసికొనగూడ దని నుడివెరి.

కార్తికీ కృష్ణమూర్తిగారు

కృష్ణమూర్తిగారు బడ్డలులో ప్రతినిధులమును దైర్యముగా ఖండించిరి. రానున్న ఎత్తరము బడ్డలు ప్రకారము 11 క్లి. లక్షలు వసూలుజేయుట, దేశములో ట్రాను మధికముగా నుండుటచే రయితుల కిబ్బందిగా నుండు ననియు, రయితులను బాధించుట భర్తముకాదనియు బలికిరి. చందన అత్తవచ్చు కార్తానా చాల నష్టమునవచ్చుచుండుటచే సాధ్యమయినంత త్వరలో ముగించవలె ననిరి. పరిశ్రమలకర్తాగారము గూడ వృధావ్యయము గలిగించుచుండుటచే నైతికతను మని నూచించిరి. ఈ కర్తాగారమునంటి క్రుత్తులు బ్రీటిషు ఇండియాలో మెచ్చుకొనబడుచుండ కృష్ణమూర్తిగారి టిట్లనుట వింతగనున్నదని ప్రభుత్వ సభ్యు డనెను. దీనిపై కృష్ణమూర్తిగారికిని ప్రభుత్వసభ్యులకును వాద ప్రతివాదములు జరిగినవి: కృష్ణమూర్తిగారు ఎసంట్ల సభ్యుల యిబ్బందులను వెలిబుచ్చి, వారికి తగిన సౌకర్యముల నొసగమని కోరిరి. కన్నడభాష పైపురైటింగు యంత్రము తయారు జేయింపమని కోరిరి. మితవ్యయ విధనము ననుసరించి చిన్న నాకరాలను పనులనుండి తొలగించిరే గాని అధికవ్యయమునకు కారణభూతు లయిన ఆది ఉద్యోగులను కడల్పలేదని ఆక్షేపించిరి. ఇంతలో 10 నిమిషములవ్యవధి గడచుటచే కృష్ణమూర్తిగారు మాన్యుండవలసినవైనను.

సి. శ్రీనివాసరావు, చిక్కనాగలూరు సభ్యుడు ప్రభుత్వసభ్యుల చెల్లించినందుండి ప్రతిభాఖయందలిలోపమును డెలువుచు చాలసేపు మాట్లాడెను. అతడు మాట్లాడునపుడు ఇతరుగట్టిగ మాట్లాడుమని గోరుచు గోలచేసిరి. అంత సభలో కలవరము తగ్గింప ప్రభుత్వమువారు సభ్యులు గారా యని శ్రీనివాసరావుగారు ప్రశ్నించిరి.

జి. ప. మణివయ్యగారు

పరమశివయ్యగారు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు ఋణము లిచ్చుటవలన గల యిబ్బందులను డెలివెరి. ప్రజలు ఋణములు నైకొనినచో స్వేచ్ఛగా వాదించుటకు వీలుపడదని నుడివెరి. గ్రాంటునూక్రొత్త సహాయము 2 న్నర లక్షలనుండి 1 1/8 కు తగ్గించుటచే ప్రాథమిక విద్య చాలవరకు నష్టపోవు ననియు, విశ్వవిద్యాలయవిధానమునందు వాంఛగల విద్యార్థులకు యధినమైనవిద్యనో ప్రాథమికవిద్య కన్నదైన ముప్పుగలదనిపెట్టెను.

మునునబుకోర్టులు

ఎస్. కృష్ణస్వామిరావుగారు న్యాయస్థానములలో శ్రీమంత్రి విచారణ విశేషమునందుండుటచే సంవత్సరమున కొక్కమునపబుకోర్టున నెక్కువగా స్థాపించుచుండవలెనని గోరెను. మైనూరులో సబుకోర్టు నుంచుటవశ్యకమని తెలిపిరి. మైనూరు రెంగునూరులలో హైస్కూల్కు విద్యార్థివసతిగృహములు

స్థాపించిన ప్రత్యేకవ్యవస్థలకు సహాయ మొసంగవలెనని కోరిరి. బి. దేవిరావుగారు క్రింగవట్టుమునకు ప్రత్యేకకోర్టు గోరిరి.

నరసాపురంనుండి వచ్చినసభ్యుడు అచ్చటివంతెనై య 10000 లెక్కువగా గ్రాంటుచేయుమని గోరెను.

కన్నంబాడి డాము పూర్తియైనచో యడతూరునందు చాల భాగమునీటితో నిండునుగావున అచ్చటి ప్రజలకు తగినభూముల నీయవలె నని అచ్చటి పరినిధి చెలిపెను.

బడ్డలు తీర్మానములు:— బి. నరసింగరావుగారు రైల్వేలవ్యయమును చాలవరకు తగ్గింపవలెననికోరుచు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. ఎం. వెంకటకృష్ణయ్యగారు బలపరచిరి. చాల దీర్ఘచర్చ జరిగినపిమ్మట రైల్వేలవ్యయంపై కమిటీవారి కీవిషయము తెలియబరచెదనని దివాను గారనిరి.

బి. నరసింగరావుగారు కొన్ని ప్రజాయత్రముకాని కాఖలను ప్రజాయత్రముజేయవలెననికోరుచు వేరొక తీర్మానము బెట్టిరి. ముఖ్యముగా అతిథుల సన్మానవిషయము వహారాబావారి అతిథులను సన్మానించి గౌరవించునోర్పాటులయం దధికారము వారికే యుండవలెనని దివానుగారనిరి. తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను.

భారతీయ స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదానసభ

విద్యుగురు పట్టభద్రులు

పూనా, జూన్ 17:—భారతీయ స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానసభ, ఆదివారమునాడు డి. జి. ఎస్. రామరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. చాలమంది విద్యార్థులు లుడెంచిరి. పట్టప్రకీరణం దుత్తీర్ణులైన అయిదుగురు స్త్రీలకు “గ్రహీతలగమ” అను బిరుదును లాసగవడెను.

డి. జి. రావుగారు విశ్వవిద్యాలయమునుగురించి యపన్యసించుచు, నది పరిణామావస్థయందున్నదనియు, స్థిరముగ స్థాపింపబడెననియు, నుడివి జపానుమున్నగు దేశములలో స్త్రీలయభివృద్ధినిగురించి వివరించి, ప్రస్తుత జపానాన్నత్యమున కది యేకారణమని నుడివెరి. భారతీయులుగూడ జపానుమార్గము నవలంబింపవలెనని నుడివెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేకవైద్యకలాకాల నేర్పరచి, దానిని స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయమునకు జేర్పవలెనని నుడివెరి. పట్టభద్రులైన స్త్రీలను, స్త్రీవిద్యయందు తమ జీవితముల గడపవలెనని రావుగారు యద్వైధించిరి. (అ|| ప్రె||)

తిరుచనాపల్లిలో విద్యాంగమంత్రి

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 17:— విద్యాంగమంత్రియగు సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు నాల్గవ ఆదిద్రావిడసభ కీరీదమున సభ్యత్వము వహించిరి. ఈనెలలోనే 1 వ తరగతి కలాకాలగ నొనర్పబడిన శేషనలుకారేజిని దర్శించెను. తరువాత జిల్లా విద్యాసంఘసహావేశమునకు జని, ప్రాథమికవిద్యావ్యాప్తికి దాను తయారుజేసిన స్కీమునుగురించి వారితో చర్చించెను. ఈ స్కీమునందు ప్రాథమిక పాఠశాలలపై లోకలుబోధలకు గల అధికారమును లొంగించి, గ్రామ పంచాయతులకు యధికార మొసగవడెను. (అ|| ప్రె||)

మెయిలు స్త్రీమర్దు

బొంబాయి, జూన్ 17:— 7 వ తేదీని బొంబాయి తపాలలో బయలుదేరిన కేజీహింద్ పి. అండు ఓ. మెయిలు స్త్రీమర్దు ఆదివారమురాత్రి పోర్టునెయిడుకు వచ్చి ఆ మరునాడుదయమున అచ్చటినుండి బయలుదేరును.

లండను నుండి జూన్ 5 వ తేదీన బయలుదేరిన యస్. యస్. మాసిదానియా ఆదివారమునాడు ఏడేనువదలిపెట్టెను. గురువారము అర్ధరాత్రమునకు బొంబాయికి రావలసియున్నది.

12 తేది తపాలలోనున్న యస్. యస్. “మలోజా” శనివారమునాడు మార్చెయిల్సు వరదెను. అ.ప్రె.

బహిష్కరణవాదులు

నిషేధపులు త్రువు

రంగూను, జూన్ 17:—జి.సి.సి.సి. (బహిష్కరణభాగము) అసరే కోశాధికారియగు టుక్ అంగ్ గ్యామగారు తనవత్తుపు సభ్యులు అవ్యసంపగా మోగాకు పోవుమాడ పోలీసువారు వెళ్లవద్దని నిషేధపు పోటీనువిచ్చిరి. (అ|| ప్రె||)

ఆయుర్వేద ప్రచారము

విద్యాన్ కే. శేషశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము

పి.మోగాలో గత నెల 30 వ తేదీని అడ్యుకేటు కే. శ్రీనివాసరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన గొప్పబహిరంగసభలో శాస్త్రిగారు రుప్రన్యసించిరి. ఆసభకు చాలమంది ప్రముఖులు గూడవచ్చిరి “స్వత్రేత్రమూలికలతో చేయుడిన ఔషధములు శ్రేష్ఠతములు. కర్మాటకములో ముఖ్యముగా మైనూరు సంస్థానములో ఆయుర్వేదమున కాదరణ చాలఁకల్గువగా నున్నది. కాననసభలో సభ్యులు జాతీయవిద్యనుగూర్చి శ్రద్ధపుచ్చుచుండుటలేదు. వారులు నుపేక్షించినపుడు వారుగాజీ నామాలనిచ్చునటుల చేసి శ్రాత్రిగా తగినవారి నెన్నుకొనుట నియోజకుల ముఖ్యకర్తవ్యము గాన ఆయుర్వేద మహిమను మొదట నియోజకులకు బోధింపవలెను. అందులకు గ్రామముల కేగి ఉపన్యసించుట కాయుర్వేదసంఘ ముసరము” అని శాస్త్రిగారు నుడివెరి. మునాడుగూడ సభజరిగినది. శాస్త్రిగారు మరలనుప్రన్యసించిరి. ఆయుర్వేదపారిశుధ్యమును గూర్చి వివరించిరి. పాశ్చాత్యపారిశుధ్యమున గల లోపములను చూపిరి. ఆయుర్వేదసంఘమేర్పరప బడెను. (ఒక విలేఖరి)

రెండవ యు. ఉత్తమాగారు

అ. భా. కాం. సంఘసభకు పోవుచున్నారు

రంగూను, జూన్ 17:— జి. సి. డి. ఏకాన్తిలు (బహిష్కరణభాగము) డెలివ రెండవ యు. ఉత్తమాగారు అ. భా. కాం. సంఘసభకై అహమ్మదాబాదు పోవుచు నేడు చిట్టగాంగనుండి బయలుదేరిరి. (అ|| ప్రె||)

అమెరికను విమానములు

రంగూను, జూన్ 17:— అమెరికను విమానములు నెయిగానువద్ద నున్నట్లు తెలియుచున్నది. అమెరికను డిప్ట్రీయరు “సికార్డు” నేడు సాయంకాల మైనగంటలకు బయలుదేరి టావానినదీ ముఖద్వారమునకు వెళ్లును. (అ|| ప్రె||)

అమెరికను కాంసలుకు గవర్నరునుండి

వచ్చిన సందేశము

రంగూను, జూన్ 17:—ఈ దిశ సందేశము గవర్నరునుండి అమెరికనుకాంసలుకు వచ్చెను:—“అమెరికను డిప్ట్రీయరు దళమునకు నాతరపునకు ప్రభుత్వము తరపునకు స్వాగత మిచ్చుచు నాకున్న పనులనలన నేను రంగూనుకు వచ్చి వారి నాదరింప జాలనందుకు చింతించుచున్నాను. గవర్నరు.” (అ. ప్రె.)

రా ప్రతినిధికి డిప్ట్రీయరుల కిమా డరు

నుడివచ్చినతంతి

హైద్రాబాద్, జూన్ 17:—యు. యస్. 45 డిప్ట్రీయరు డివిజను కిమాండరునుండి రాజప్రతినిధికి యాద్యవలంతి వచ్చెను. మీరు పంపిన సాన్స్ గత సందేశము యిండియాసముద్రములోనున్న యున్న టెడు ప్లేట్సు నావికాదళములోని ఉద్యోగులను ముప్పులును చాల మెచ్చుకొనిరి. ఈసందేశము వైమానికులు రంగూను రాగానే పారికి తెలియజేయుదును. మేమిచ్చట నుండుటకు చాల సంతోషపడుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారును రంగూను ప్రజలును మా కిచ్చిన మనఃపూర్వక స్వాగతమువలన మేము సంతరించితిమి. ఇప్పుడు టూర్నేవద్ద నున్న వైమానికులు బహుశః 20 తేదీకి రంగూను వత్తురు. (అ|| ప్రె||)

గోదావరియేజన్సి - పోలవరం

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 18:— డి 11-6-24 తేదీని పట్టిసంగ్రామంలో ను 12-6-24 తేదీని గూటాలుగ్రామంలోని శ్రీమతి బ్రహ్మజ్యోత్సుల లక్ష్మీనర మర్తిగారు, శ్రీయత రాజులి లక్ష్మీనరసింహం, మమ్మరకుంట వేంకటాబా చేబియ్యం సోమయ్యగారు, ఇంటింటికి తిరిగి ఖద్దరుబట్టల సమ్మిడి 12-6-24 తేదీని రాత్రి గూటాలలో బహిరంగసభ జరుపబడెను. అందు లక్ష్మీనరసింహ సోమయ్యగారు ఖద్దరు నిర్మాణమును గూర్చియు, గాంధీపూజానిధి పనులను గూర్చియు హెచ్చరించుచు మాట్లాడిరి. వారు నాడు ఉదయం గాంధీపూజానిధికి రు 7-4-0 వసూలయినది.

గంజాం ఆంధ్ర విద్యార్థి సమేళనము

జూలై 8, 9 వ తేదీలున బ్రహ్మపురమున, మ. రా. రా. శ్రీ బ్రహ్మ శేషగిరిరావు యం. ఏ. గారి యధ్యక్షత క్రింద, గంజాం ఆంధ్ర విద్యార్థి సమేళనము జరిగినది. 8 తేదీలు వుదయమున; ఆరంభములు మొదలైనవి జరిగినవి. ఆనాడు 11 గంటలకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డా॥ రా॥ శ్రీ శ్రీ గురు భాగవతుల భార్యారావు యం. ఏ. గారు తమ యాహ్వానోపన్యాస మొనరిరి. తదుపరి అధ్యక్షుడు భా॥ యాహ్వానోపన్యాస మొనరిరి. అటుపై వార కవయనిత్వయక సంఘము సభకుడి, 8 గంటలవరకున తీర్మానములు చర్చించిరి. భలహారానందరమున, పురాణవచనము, నక్షత్రము మొదలగు పోటీ పరీక్షలు జరిగినవి.

ఆమరునాడు, 12 గంటలకు తీర్మానములు సారంగముగా జర్జింపబడినవి. తదుపరి సంగీతము చిత్రలేఖనములు మొదలగు పోటీపరీక్షలు జరిగినవి. 5 గంటలకు డాక్టరు పోచిరాజు రాజేశ్వరరావుగారు ఉపన్యాసము నొసరిరి. అటుపై వార, ఆటలలోను, చిత్రలేఖనములోను సంగీతములోను, నూలుబడుతులలోను, వ్యాసలేఖనములోను, చిత్రలేఖనములోను, పురాణవచనము ను, ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు బహుమానము లొసంగబడెను. తదుపరి అధ్యక్షుడు తమ అంత్యోపన్యాసమును గావించిరి. అధ్యక్షునకును, ప్రేక్షకులకును, ప్రతినిధులకును వందలములతో సభ ముగింపబడినది.

ఈ సభయందు ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

తీర్మానములు

1. ఈసభలో జరుగవలసిన ఉపన్యాసములను, నిశ్చయింపవలసిన తీర్మానములను తెలుగుననే యుండవలయును.
2. ఆంధ్రభాష కళ్యాణోపకార మొనర్చి ప్రఖ్యాతి గాంచిన శ్రీ కొవ్వొత్తా లక్ష్మణరావుగారును శ్రీ శ్రీ శ్రీ కావ్యధిచెలకాని లత్తారావుగారును పండిత వంగూరి గుబ్బారావుగారును కీర్తికేషులైనందుకు విశ్కల దుఃఖించి ఈ గంజాంనుండల ఆంధ్రవిద్యార్థి జనసమేళనము వారు తమ సానుభూతిని దెల్పుచున్నారు.
3. ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశపు పాఠశాలలయందు జరుపబడు శాస్త్రసంబంధమైన విద్యను ఆంగ్లముందుగాని మరియే భాషయందుగాని గాక ఆంధ్రభాషనే గరపుటకు తగుప్రయత్నములను వెంటనే చేయింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారి నీసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.
4. ఆంధ్రాంగ్లేయ భాషాపండితులు శాస్త్రసంబంధమైన ఆంగ్లముపుస్తకములను సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆంధ్రీకరించి ఆంధ్రముందు విద్యను పాఠశాలలో జరుపుటకు తోడ్పడుటకై ఈసభవారు కోరుచున్నారు.
5. మనపాఠశాలలయందు ప్రతిదినమున ఈశ్వరప్రార్థన లోను దేశమాతాభివృద్ధిసమయలోను విద్యార్థులము గావించుట నిర్బంధవిధానముగా నిశ్చయింపబడి విద్యార్థికాయలను ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.
6. రామరామ గంజాం పాఠశాలలో ఆటలయందు విద్యార్థులకు ఉత్సాహము తగ్గుటచే వారి దేహదృష్టియు తగ్గుచున్నది. అందుచే తిరిగి విద్యార్థులు పూర్వమువలె క్రీడాటల నాడి తమ ఆరోగ్యమును వృద్ధిపరచుకొనవలెనని ఈసభవారు సలహానిచ్చుచున్నారు.
7. ప్రతి పాఠశాలలయందు విద్యార్థులచే రాత్రిముతై నూలుతీయించి సన్ననినూలు తీసినవారికి శిక్షించవలసినదని ఈసభవారు పాఠశాలాధికారులను కోరుచున్నారు.
8. విద్యార్థి నుండలమునకు ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధికిని చాల సేవచేసిన జగద్విఖ్యాతుడగు డా॥ ఆనందోష్ ముఖర్జీగారి మరణమునకు ఈసభవారు విషాదమును తెలుపుచున్నారు.
9. ఈ మన విద్యార్థి సమేళనము ప్రతి సంవత్సరమున జయప్రదముగ జరుపుటకుగాను ఒకస్థానంఘము ఉపాధ్యాయులనుండియు విద్యార్థులనుండియు ఏర్పరచి ప్రతివిద్యాలయము నుండియు సామ్యు సమూలు చేయుటయేగాక సభకు ప్రతినిధులను పంపించుటకు ప్రయత్నము చేయవలయునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
10. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును సంగీత ప్రభుత్వము వారు ఇదివరకు సేవిన ప్రయత్నములు చాలనట్లు కనబడుటచేత, ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని దానిని త్వరలో స్థాపించుటకుతగిన యేర్పాటులు చేయింపునని తీర్మానించుచున్నారు.

11. ప్రస్తుతము పాఠశాలలయందు గరపుచున్న విద్యను ఆంగ్లభాషయందుగాని మరియేభాషయందుగాని గాక ఆంధ్ర భాషయందే గరపుటకు తగిన ప్రయత్నములను వెంటనే చేయింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

12. భారతదేశమున కదలింపమన్న ప్రస్తుత ప్రపంచ స్థితియందు విద్యార్థులు తమ పెద్దలకును నాయకులకును చూపవలసిన కృతజ్ఞతను తెలుపుచు తమ పూర్వయంకాసమున కవసరమైన మానవసేవ ప్రభుత్వానికి మొగలగు సంబంధయోగకరమైన కార్యములందు తమ శక్త్యనుసారము పాల్గొనవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

13. భారతదేశముయొక్క శాశ్వత స్థితిక్షేమముకొరతే గాక ముఖ్యముగ యువభారతవిద్యార్థుల యోగ్యత్యమునకును సత్కృత్యమునకును పాటుపడుచున్న మహాత్మాగాంధీగారికి ఈ సభవారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు మహాత్మునికి పునరారోగ్యము నొసంగినందులకు పరమేశ్వరునికి వందన శతంబు లాదరించుచున్నారు.

14. మదరాసులోనున్న పాఠశాలలందు బాగా చదువు బాలికలకు బహుమానము లొసంగబడుచున్నది. కావున ఆ విద్యార్థులు శ్రద్ధాభక్తులతో చదువుట కుకాశము కలుగుచున్నది. కావున ప్రతిపాఠశాలలో నట్టి బహుమానములు మిగిలిన పాఠశాలలయందు గూడ ఇవ్వమండ వలసినదని ఈ సభవారు పాఠశాలాధికారులను కోరుచున్నారు.

15. స్కూలు ఖయిలలు పరీక్షకు నిర్ణయింపబడుచున్న ఆంగ్ల పుస్తకములు ముఖ్యముగా డిటెయిల్లు పుస్తకమునకు సంబంధించిన పాఠములు తరగతికి మించినవిగా ఉండుటచేయును, అందువల్ల అనేకవిద్యార్థులు పరీక్షలలో కృతార్థులు కాకపోవుచేతను అవి కులభముగ నుండునట్లు ఇకముందు ఎంచుమండ వలెనని ఈ సభవారు స్కూలుపైసలు బోర్డువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

16. ప్రస్తుత విద్యావిధానముందు అన్యదేశ చరిత్రలకు అనర్హతకు ఉన్నతస్థాన మొసంగబడియున్నందున నది తగ్గించి హిందూదేశ చరిత్రకు చెందవలసియున్న ప్రాముఖ్యము నొసంగవలయునని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

జాతీయ పాఠశాల

జూన్ 16:— ఈయూరిలో నున్న గాంధీజాతీయ పాఠశాల జూలై 27 వ తేదీని మరల తెరవబడును. శ్రీ గజ్జపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండునని తెలియుచున్నది.

గాంధీ పూజానిధి

ఈనిధి వసూలునిమిత్తము శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు పంతులు గారు 14 వ తేదీనుండి నందిగామ తాలూకాయందు సంచారము చేయుచున్నారు. ఆ తాలూకా పూర్తిచేసిన పిమ్మట బెజవాడ తాలూకాలో పనిచేసెదరు.

కాలమానము

కృష్ణానది ఆనకట్టపైని రెండు అడుగులనీరు ప్రవహించుచున్నది. కాలవలనిండ నీరు పారుచు యుచున్నది. వర్షము లింకను ప్రారంభము కాలేదు. వేడిగాల్లుల బాధ ఇంకను తగ్గలేదు. ఆకాశము మేఘముచే ఆవరింపబడుచుండుటవలన కొలది దినములలో వర్షము రావచ్చునని ఆశ కలుగుచున్నది.

రూపులమండల

జాతీయోపసంఘము

జూలై 20 వ తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు నందిగామలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు వైసంఘపు సమావేశము జరుగెను. రష్ట్రీయజాతీయోపసంఘమునకు నిన్నికలు జరిగవలసియున్నది. ఇదివరలో రెండు పర్యాయములు నియమితసంఖ్యు రాలేదు. తప్పక సభ్యులు హాజరు కావలెను. నియమితసంఖ్య లేకున్నను పని జరుగకతప్పదు. తేలియవలెను. అప్పుడే ఖద్దర్బోర్డు మీటింగునూడ జరుగగలదు.

గా. హానినర్వోత్తమరావు

నుండలఖద్దర్ కార్యదర్శి

కృష్ణాడెల్టా

ఇరిగేషన్ బోర్డు

కృష్ణాడెల్టాలోనున్న చిక్కులకు బాగుగనుర్చింది డెల్టా యధికారులకు సలహాల నివృత్తుకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కృష్ణాడెల్టాప ఒక అవ్వయిజరి ఇరిగేషన్ బోర్డును ప్రసాదించి గమోమ సంవత్సర మైనది.

ఈసంవత్సరమునుండియు డెల్టాలో చనేక చిక్కులు మాములాగనే కలిగియున్నవి. కొన్ని చిన్న పంటకాలుముల శ్రవ్యకాలువచివరల సాగులేను. రిమిషన్లవలననే వచ్చినది. కొన్ని గ్రామములకు రిమిషన్ల నివ్వలేదు కొన్ని పెద్దపంటకాలుముల కొట్టాకట్లు కుదురక శ్రవ్యలేదు. మాములాగ పెద్దకాలుములు తెగబడిపోయినవి. కృష్ణాలో నీరున్నరోజులలోనూడ చాల తక్కువనీటినే వదలిరి. నాలుగువైపుల మాడువైపుల పల్లపు భూములు గలవానికి 20 రెట్లు వరకు శిక్షార్థపుపన్నుల గట్టికి కొల్లేటిలంకలలోని ఇంజన్ల క్రిందిసాగులకు అనేక రెట్లు పీసల్ కిస్తుల గట్టిరి.

ఇరిగేషన్ బోర్డువారి పెద్దపంటకాలుముల కొట్టాకట్లు చిన్నపంటకాలుముల కొట్టాకట్లులో రైతులుపడు ఇబ్బందులు చిన్నపంటకాలుముల శ్రవ్యంబున కాలవచివరకు వారిపంట నష్టము కృష్ణావాటరు నష్టమునిబట్టి హెచ్చునీరు వదలకుండుట పెద్దకాలుముకట్టులు తెగబడుట చిన్నపంటకాలుముల విపరీతముగు పొడవుండుటచే రైతులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులు హెడ్ స్టాను మూసిన రోజులలో రైతులకు కలుగుచున్న నష్టములు కాలవతూములయొక్క పూర్వపు జీకోవాల్యాకున్నా ఇప్పటి జీకోవాల్యాకున్ను ఉన్న తేడా కొల్లేటి బులంకల పీసల్ కిస్తులు ఇన్వాలంటరీభూముల శిక్షార్థపు పన్నులు ముగిగుకాలువలమరమ్మను నూతన మురుగుకాలుములు మొదలగు విషయములలో డెల్టాలో తిరిగి ప్రజల ఇబ్బందులు తెలిసికొని ప్రజలయొక్క సమావేశములను కూర్చి ఇరిగేషన్ వారికి ఏమైనా సలహాలిచ్చినారా? ఎన్ని బోర్డుమీటింగులు జరిగినవి? ప్రజలును బోర్డువారును కలసి ఎన్నిమీటింగుల జేసినారు? ఎన్ని తీర్మానములను ఇరిగేషన్ వారికి బంపినారు? ఎన్ని తీర్మానములకు వారు మీకు నుముఖులైనారు? ఎన్నిటికి వ్యతిరేకించినారు? ఇంకేమైన బోర్డుకు శ్రోత్రహక్కు లివ్వవలసినదని గవర్న మెంటును కోరినారా? కోరెదరా? తమ సంవత్సరచర్యను పత్రికాముఖమున ప్రచురించి ప్రజల మన్ననలకును కృతజ్ఞతకును పాత్రులయ్యెదరు యని మాకృష్ణాడెల్టా యిరిగేషన్ బోర్డు వారి నడుగుచున్నాను.

|| వెంటా చలకతి ||

రాజమహేంద్రవరం

చందాసత్రం

1923వ సం॥ ము నివేదికము

రాజమహేంద్రవరములో గ్రంథి వెంకటరత్నం, ఆప్సన సుబ్బారావు, బట్టల వెంకటస్వామి, వెంజర్ల రామయ్య పంధి వీరన్న గారులు భర్తృకర్తలుగనుండి జరుపుచున్న చందాసత్రమునందు 19:8 సం॥ ములో వైస జమాఖర్చులు దెల్పుచు నివేదికము పంపబడినది. చాతుర్వర్ణములవారికిని యిందు రాత్రింబ వర్ణు భోజనము పెట్టబడును. ఈనివేదికమును చూడ ఒక్కొక్క నెలలో 1800 మందివరకు గూడ భోజనము జేసినట్లుల గాన్పించుచున్నది. ఈసత్రమునకు 77 యె. 85 కెం. భూమి మెరకపల్లం ఉన్నట్లుల దెలుపబడినది. ఈనివేదిక నంతనూజాడ సత్ర ముచిచ్చముగ సాగుచు చాల ఉపయోగకరముగ నున్నట్లుల గాన్పించును. భర్తృకర్తలగ నుండి వ్యవహారములను చక్కగ జూచుచు పరీక్షించుచు పనిజేయుచున్న వారెంతయు ప్రశంసార్హులు. ఈసత్రము నిరంతరము నడిచిన్నను సాగు నటుల భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

అమెరికను నౌకలు విమానములు

రాజప్రతినిధి అభినందించుట

పిల్ల, జూన్ 16:— బర్మాగవర్నరుకు రాజప్రతినిధి యాదినవతంతిని పంపెను. 12, 14 తేదీలలో రంగూనుకు రావలసియున్న అమెరికను నౌకలకును విమానములకును నాతరపున స్వాగత మిచ్చి ప్రయాణమును సురక్షితముగా చేసినందుకు నాతరపున వాటిని అభినందించవలెను. (అ. పే.)

రెజిస్ట్రేషనుశాఖ

1923 వ సం॥ కార్యనివేదికము

1923 వ సం॥ మంత్రమును రిజిస్ట్రేషనుశాఖ ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ డి.వి.ఎల్.జే. వెంకటరావు నాయకుడుగారి పరిపాలనము క్రిందనే యుండెను. ఈ సంవత్సరము విదుగురు సబ్ రిజిస్ట్రేషనరులు డిస్ట్రిక్టు చేయుబడిరి. ఒక సబ్ రిజిస్ట్రేషనరు రాజ్ నామా పెట్టెను. ఈ శాఖకును గూఢాంతరము క్రింద కట్టుబట్టబడిన జేసినటుల గానించును. ప్రాంత ప్రాంతముల, ప్రాంతముల వారు, లంచములు వున్నవని ఆఫీసులకు సమాచారము నుండి యెక్కువ ఫీజు సమాచారమునుండి కొన్ని జిల్లాలలో ప్రాంత ప్రాంతముల వారు వ్రాయుచుండెను. ప్రాంతముల వారు వ్రాయుచుండెను. నుండి తమపని జేయుచుండెను కలెక్టరుగారు నిషేధించిరి. ఇప్పుడు రిజిస్ట్రేషనుశాఖ మాత్రమే యంతవనూజేయవలెనో అంకియే వనూలు చేయబడుచున్నదని తలపపచ్చును. మరియొక సమయమున గా గుమాస్తాలు రికార్డులను సుపయోగించునపుడు వారి బాధ్యతను నిర్ణయించుటకు చెయ్యవలెననియు చేయుచుండెను రికార్డులను నిర్ణయించుటకు చెయ్యవలెననియు చేయుచుండెను. ఇయంతయు ప్రశంసనీయము. రిజిస్ట్రేషనుశాఖ కొన్ని గ్రామములకు చాల దూరమున నుండుటవలన ప్రజలకుగల యిబ్బందులను తొలగించుటకై రిజిస్ట్రేషనుశాఖ గ్రామములను ఒక ఒక డిస్ట్రిక్టులో నుండి మరియొక దానిలోనికి మార్చిరి. ప్రయాణము జేయుచు రిజిస్ట్రేషనుశాఖ పద్ధతిగూడ ఉత్తరాగ్రామజిల్లాలలో ప్రతేక డిస్ట్రిక్టు లాభకరముగ నుండుటచేత ఖాతము జేయబడెను. ఈ సంవత్సరము పద్ధతి మధుర, కడలూరు, బళ్లారి జిల్లాలలోగూడ ప్రతేక డిస్ట్రిక్టుల కంకరింపబడెను. జిల్లా రిజిస్ట్రేషనరులు సబ్ ఆఫీసులను పరిశీలించుటయు, ఇన్స్పెక్టరు జేసెరలు రిజిస్ట్రేషనుశాఖను లన్నిటినినీ 18 సబ్ ఆఫీసులను పరిశీలించుట తత్వపరిపాలకధర్మ మనవచ్చును. సబ్ ఆఫీసుల సంఖ్య యీ సంవత్సరము 517 నుండి 525 కు పెరిగెను. సబ్ రిజిస్ట్రేషనరుల సంఖ్య 578 నుండి 688 కు పెరిగెను. రిజిస్ట్రేషనుశాఖ తక్కువ వసూళ్లతో సహా ఆదాయము 29. 60 లక్షలనుండి 29.18 లక్షలకు తగ్గెను. వ్యయము 24. 88 నుండి 24. 48 లక్షలకు పెరిగెను. ఇందులకు కారణము ఆఫీసుల జీతముల తక్కువజేయుటయు, సిబ్బందిని తక్కువ జీతములకు, క్రొత్త సబ్ డిస్ట్రిక్టులను జేయుటయు నని తెలుపబడినది. అన్ని జిల్లాలలోను వ్యయము పోను డబ్బుమిగిలెను, గాని కడప, అనంతపురం, కర్ణాటక జిల్లాలలో మాత్రము లోటు వచ్చెను. కర్ణాటకలో మాజీ సబ్ డివిజన్ మైసూరు కొన్ని సబ్ ఆఫీసులకు క్రొత్త ప్రారంభించుటవలన వ్యయ మెక్కువై నటుల డిలపబడినది. ముత్తమమీద యీ సంవత్సరము ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు జేసిన పనినంతయు అభినందించు ప్రభుత్వమువారు ఆఫీసుల పరిశీలన చాల అవసరమని డిల్చుచున్నారు.

నాయక్ నర్సిరుసింగు మరణము

మహానిర్బంధము వలన కాదు

ఆత్మహత్యవలన

హైదరాబాద్ (సింధు జూలై 16:— నాగపూర్ పార్లమెంటు సభకు సభ్యుల పోలిసుదళమునకు చెందిన నాయక్ నర్సిరుసింగునాథుని సాక్ష్యమువలన ఆపరకమును ఆతనికి వచ్చు ఉన్నాదావధిలో నతడు ఆత్మహత్యగావించుకొనెనని తెల్లముగురున్నదని సింధు కమిషనరు ప్రకటించెను. పగవత్తమును స్వీకరింపుమని నిర్బంధముచేసి నారనియు హత్యజేసి నారనియు చెప్పువారలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద సాక్ష్యము చూపుమని కోరబడిరి. (అ. పై.)

జి. వి. పి. రైల్వే ఆదాయము

బొంబయి, జూలై 16:— జి. వి. పి. రైల్వేవారి సాంవత్సరిక నివేదిక చేరెను. వ్యయమును క్రిందిచుటకు కొంత మందిని తొలగించుటచే, మితవ్యయమును, పరిపాలనాసౌక్యముగూడ సంపాదించబడెను. 1924 సం॥ 81 మార్చిలో అంతయును సంవత్సరమునకు కంపెనీవారి ఆదాయము 489,83,571 లు, ఆదాగ్రా క్రిందటి వత్సరముకంటె 1117,0371 లు హెచ్చెను. ఖర్చులు పోను రు 89,17900 లు మిగిలెను. ప్రయాణ సౌకర్యవారి సంఖ్య 890 లక్షలు. క్రింది వత్సరమున 410 లక్షలు. ఆదాగ్రా 2 0/0 లు తగ్గెను. ఈ వత్సరమున రు 994,581,871 లు వ్యయము ఆదాగ్రా రు 132,18649 లు లాభము. (అ. పై.)

గోపీనాథమా తీర్థానము

మహాత్ముని ఆక్షేపణలకు దేశబంధుని

ప్రత్యుత్తరము

“గోపీనాథమా గూర్చి చేయబడిన తీర్థానముపైని మహాత్ముని దొంగన అభిప్రాయమును యీ నెల 14-వ తేదీ పత్రికలలో నేను బాగ్రత్తగా చదివెదని. ఆయన అభిప్రాయము నామోదించుట కంత ప్రయత్నించినను నాకుబాత్తుగానాధ్యము కాలేదు. స్టేట్సుమనుషత్రిలో తీర్థానమున గాగ్రత్తపడినట్లు లేదు. దానిని మాచివహాత్ముని అభిప్రాయము నిచ్చియుండును. గోపీనాథమా చేసిన హత్య దుష్కృత్యమును గాన అతనిపట్ల గౌరవమును చూపుట అహింసాసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధమనియే మహాత్ముని అభిప్రాయమైనచో నే నాయభిప్రాయము నాక్షేపింపక తప్పదు. “అహింసాసిద్ధాంతమునందు మాకునమ్మకము కలదు గోపీనాథుని దొంగన హత్య అకార్యమగుటయేగాక దేశ హితమునకు చాల హానికరము. కాని గోపీనాథుని దేశభక్తిని, కష్టసాధనమునకును, త్యాగమునకును యీ సభవా రతని నభినందించుచున్నారని ఆ తీర్థానములో నున్నది. “హత్యల నన్నిటిని నిరసించక తప్పదు గాని గోపీనాథుని సత్యనిరతియును త్యాగమును ప్రశంసార్హములు” అని వక్తలందఱును (ఉపపాదకుడును అనువాదకులును) ఆ సభలో స్పష్టముగా తెలిపిరి. “వక్తలు చెప్పిన దంతయు నిజమేగాని కాంగ్రెసువా రామోదించిన అహింసాసిద్ధాంతమున కిది విరుద్ధముగాన నీ తీర్థానము నామోదించుటగూడ” దని ఆసభలో నేపాళ చంద్రరాయిగారు నుడిపిరి. గోపీనాథుని మొదటి స్టేట్సుమెంటు పత్రికలలో ప్రకటింపబడినపుడు చాలమంది అతనిని మెచ్చుకొనిరా లేదా? వా రెండుకు మెచ్చుకొనిరి. తా నా కార్యమును చేయుటవలన దేశమునకు మేలుకలుగు ననునమ్మకముతో నతడు చేసెను. దావరికము లేకుండ నిజము చెప్పెను. శిక్షననుభవించుటకు చెనుదీయలేదు. అందులకే దేశీయు లతనిని మెచ్చుకొనిరిగాని హత్యజేసినందులకు మెచ్చుకొనలేదు. ఈసంగతి నిజమే యైనచో వంగరాష్ట్ర వాసులు బహుజనాభిప్రాయమును తీర్థానరూపమున ప్రకటించుట ఎట్లుల దోషమగును? సత్యమును ప్రకటించుట అహింసకు విరుద్ధమగునా? ఉద్దేశమును కార్యమును విడదీయుటలో అసాధ్యమేమి కలదు? చరిత్రను చదివినపుడు మనముసహ్య పడునట్టి కార్యములు చాలవలయును గాని ఆకార్యముల నొనర్చినవారి ఉద్దేశములను మనము ప్రశంసించక మానము. ఉద్దేశమునకును కార్యమునకును సంబంధమెంతమాత్రమును లేదు. గోపీనాథునికార్యము దుష్కార్యమేగాని అతని ఉద్దేశము శ్లాఘనీయము. తానటులచేసి ప్రాణముల నర్పించుటవలన ప్రతి భారతవ్యక్తియందును మాతృదేశభక్తి వికసించునను నమ్మకముతో దేశాభిమానులను కలిగిన కోరికతో నాత డాకార్యమును చేసెనుగాన నాతనిసంకల్పము చాల ప్రశంసనీయమని వంగరాష్ట్రమువా రందఱును భావించుచున్నారని నేను స్పష్టముగా తెలుపగలను” అని దాసుగారు ఘోరస్పష్టపత్రికలో వ్రాసిరి.

నాగపూర్ స్వరాజ్యవాదులు

వి. వి. కెల్కరుగారి అధ్యక్షతక్రింద నాగపూర్లో 16 వ తేదీ రాత్రి సభ జరిగినది. ఆసభకు ఆసహాయవాదులును, స్వరాజ్యవాదులునుగూడ వచ్చిరి. గోపీనాథమాగూర్చి సెరాజంగజిలో చేయబడిన తీర్థానమునందు దురుద్దేశము కలదని ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలు లేనిపోని వ్యాఖ్యానములు చేయుచున్నవి. అట్టి దురుద్దేశ మేమియును లేదు. ఆరాజకమును హత్యలను ప్రోత్సహింపరుట కార్యము నామోదించవలెదను. ఆను తీర్థాన మాసభలో నామోదించబడెను.

సంస్కరణ విచారణసంఘము

సిల్వా, జూలై 16:— ఇదివరకే సిల్వాలోనున్న సంస్కరణ విచారణసంఘ సభ్యులు ఈమధ్యాహ్నమున కలిసి కొని మాట్లాడిరి. (అ. పై.)

హైదరాబాదు పురపాలకసంఘము

హైదరాబాదు నన్యానవత్రి తీర్థానము
హైదరాబాదు, 16. జూలై :— సర్ మల్ కాం హైదరాబాదు ముఖ్యపట్టణమునకు చేరగానే సన్యాసవ్రత విధివలె నని పురపాలకసంఘమువారు తీర్థానమిచ్చిరి.

శ్రీయుత కాండేగుల రామచంద్ర రావుగారు

కోయంబుత్తూరు చెరసాలలో యిబ్బందులు

రాజమహేంద్రవరము చెరసాలలో నున్నపుడు రామచంద్రరావుగారికి నూనె, నీకాయపాడి, కాగితములు, కలములు మున్నగువాని నిచ్చుచుండిరి. ఆయనను కోయంబుత్తూరుకు మార్చినవిషయము వాని నన్నిటినిగూడ నిలిపివేసిన రూఢిగా తెలియుచున్నదని రాజమండ్రినుండి స్వకీయనిలేఖరి తంలివార్త నంపెను.

రావుల సుబ్బాకాపు వంతులు ౭ రికి

రావుసాహెబు బిరుదు

చీరాల, జూలై 17:— చీరాలపురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు రావుల సుబ్బారావుగారికి రావుసాహెబుబిరుదు మొసగుట నందులకు, వారినభినందించుటకు ఈనెల 15 తేదీన చీరాల ప్రభుత్వ బాలికాపాఠశాలయందు, బాగల్లమాడి వుప్పుస్వామి చౌదరిగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక సభజరిగెను. (తంలివార్త)

చెన్న పురి బజారుధరలు

జూలై నెల 18-వ తేదీ బుధవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాలు	బా 1-8	రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0 కుక
బియ్యము	బస్తా		మొదలు, వరకు
మనుమ	తెనాలి	రు 48 గలది	రు 18-0-0 14-0-0
నెల్లూరి	,,	డిటా	,, 16-8-0 17-0-0
డిల్లీ	,,	డిటా 45 గలది	,, 16-8-0 17-0-0
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-8	,, 8-12-0 9-0-0
నవ్వులు	,,	,,	24-0-0 26-0-0
(2) వత్స ధాన్యములు			
కందులు	బస్తా 1-8	రు 205	రు 11-0-0 రు 12-0-0
నెనగలు	,,	డిటా	,, 10-12-0 11-8-0
నెనలు	,,	డిటా	,, 10-12-0 11-4-0
మినుములు	,,	డిటా	,, 12-8-0 18-12-0
ఉలవలు	రు 164	,,	9-4-0 10-4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులు	నూనె బా 1-8		రు 160-0-0 170-0-0
నెయ్యి	రు 1-8		,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం	తెనాలిసభ్యులబా 1-8		,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రతేకము	,,		,, 55-0-0 58-0-0
తెనాలిసభ్యులబా	గానుగ బా 1-8	రు 142	మి.న.నూనె 185
అమడము	నూనె బా 1-8		రు 160-0-0
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపనుపు	బా 1-8		రు 210-0-0 215-0-0
కూరపనుపు	,,		రు 180-0-0 165-0-0
మిరపకాయలు	(గుంటూరుబా) బా 1-8		రు 80-0-0 112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	మజుగు 1-8	రు 45, 50
కాళనా	పి పాయకట్టు	,,	రు 60, 70
బెల్లము	బా 1-8		రు 8-0-0 50-0-0
అంతపండు	బా 1-8		రు 26-0-0 42-0-0
(5) ఇనుము			
పట్టులు	రఖం బా 1-8		రు 88-0-0 40-0-0
చదరం	,,		,, 87-0-0 41-0-0
రవుండు	,,		,, 87-0-0 42-0-0
(6) లోహములు			
నెండి	100 కులంకు		రు 78-0-0 84-0-0
బంగారము, కులము	1-8		రు 25-6-0 25-8-0
కర్రను	1-8		16-8-6
ఇత్తడి	బా 1-8		రు 296-0-0 298-0-0
రాగి	డిటా		రు 840-0-0 845-0-0
అస్కా	చక్కర బ 1-8		రు 44-0-0 44-8-0
(7) రంగులు చిల్లరైన			
అత్తకప్పుడు	20 డిగ్రీలు		రు 92-0-0
తొట్టి కప్పుడు	డిటా		డిటా
సింహం	డిటా		డిటా
4 గుర్రం	డిటా		రు 86-0-0

17-6-1924 శేష } ల్యాండుహోల్డ్ర్.
వింజమూరు. } వింజమూరు గ్రామం.
ప్రధమగిరి తాలూకా.
నెల్లూరు జిల్లా.

జాబులు

కాకినాడ తాలూకా సంఘము

ది 24.6.24 సం. తేదీ మంగళవారం ఉదయం 7.30 గం. కాకినాడలో దిగుమి రిపిటిని సన్మానశంఖకార్యాలయము నందు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ జరుపబడును. కావున సభ్యులందఱు తత్పర దయచేయఁ బ్రార్థింతులు.

విషయములు:—(1) 1923 సం. రం లెక్కల ఆడిట్టు రిపోర్టు పంపిణీయింప. (2) 1924 సం. రం మార్చి, యేప్రిల్, మే నెల లెక్కల నామోదించుట. (3) దూసి నుబ్బారావుగారి చర్యనుగూర్చి. (4) తా. కాం. సంఘమునందు, కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు నచ్చేక భారీంను పూర్తిచేయుట. (5) యితరవిషయములు.

కాకినాడ, 18-6-24. పా. సత్యనారాయణ, కార్యదర్శి, కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ

జరుగజేపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభలో ఈక్రింది తీర్మానముల నుపపాదించెదను.

౧. రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులందఱు ప్రతి నెలకు కనీసము 10 రు.లముల నూలయినను పనికి వారు నివసించు జిల్లా ఖద్దరు బోర్డువారికి పంపుమండవలయుననిన్ని అటుల నిర్వాహకార్యమునందు పాల్గొననివారలు రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులుగా నెందుటకు అర్హులందఱుని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨. రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులందఱు శ్రీ గాంధీపూజా నిధికి నిర్ణయించిన లక్షరూప్యములు వసూలు ఆద్యోగవరకు కనీసము దినమున కొకరూపాయిలయినను వసూలుచేయనిది భోజనములేయమని దీక్షవహించి వసూలుచేయవలయునని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

౩. ప్రతిసంవత్సరము అభిలభ్యత తేదీయనుహజనసభ సమావేశపు దినములలో హిందూ దైవప్రార్థనసమాజముందర మొకదాని నెలకొని ప్రతిదిన ముద్రయనాయత్తముల భజనలు సర్వ కాంగ్రెసువర్స లారంభించుట స్వరాజ్యసిద్ధికి జయప్రద మని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౪. జిల్లా ఖద్దరుబోర్డువారి స్వాధీనమున ఖద్దరు ఉత్పత్తి కొరకు ఉన్న (లేనట్లు) ద్రవ్యము ఆహారాలకాల దాహ యిషి వారిగా ప్రచారముల కిచ్చి ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయింపవలయునని వరకరూపకముగా ఖద్దరు పుత్పత్తిచేయువారలచే ఉత్పత్తిచేయించుటవలన ప్రజలలో ఖద్దరు ఉత్పత్తి ఆంజోశన కలుగదుగాన అట్టి యర్థపుత్పత్తి యేర్పాటు తక్షణము మాని ప్రచారములచే ఖద్దరు ఉత్పత్తి చేయింపవలయు నని యీసభ వారు తీర్మానించెదవయినది.

౫. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులమొత్తములో కనీసము సగముమంది సభ్యులయినను చాళుకాని కారణము ద్రవ్య లోప మని యెంచి రాకపోకల ఖర్చులు ఇకమిదట ఇయ్యబడునని యీసభవారు తీర్మానించెద వయినది.

౬. రాష్ట్రీయసంఘసభలు ఇదివరకు అన్నిజిల్లాలలో సమావేశముకానందున కొన్నిలోపములున్నట్లు ఎంచి యొకమీదట వంతులప్రకారం ఆంధ్రదేశ మన్నిభాగముల అన్నిజిల్లాలలో జరుపుచుండవలయు నని యీసభవారు తీర్మానించెద వయినది.

గార్లపాటి మామంతరావు,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యుడు,

లక్ష్మీరాజుగార్లపాడు, సరైపల్లి తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

మంగళవారము వారి కొకవిజ్ఞానము

కడచిన నెల 29 తేదీన యీ అనంతపురపట్టణ నివాసి యగు మంగళ అంజనప్ప యనునతని కూతురి వివాహముహో త్వనమును దర్శించుట కేతెంచిన మనజాతివారందరిని నామం దీరమున చేకూర్చి కేమిరలిడుకొన్న విజ్ఞాపన.

మననత్తమండలముందు ఇతిరకొన్ని మండలముందు నుండు మనవత్తము వారి గృహములయం దొనర్చు వివాహకార్యముల సమయమునందును, ఇతర శుభకార్యతరు లుములయందును కుట ప్రాచీనములో పలుకుబడిగల కొందఱు మద్యపానాన క్రిగరి నియమింపబడిన గోటు (అనగా మద్య పానానానాన) నేటినుండి విస్తరింపవలె ననియు తద్దరాచారా మలంబనలన మన దెద్ద లనుభవించిన, మన మనుభవించుచున్న, మనదీక్ష లనుభవించజేపు దుఃఖములును, దుష్స్థితులును, పాపములును, దాక్షిణ్యధిక్షయు గౌరవ హీనతయును గొల్పి నేపలు జేరగల నూచించుతరి అన్నట్లు కేతెంచిన నిమ్మజాత్యుల దయాంతరి కరుణపడకు మి రా! మన్నిల ఆదివారాయారాచ గారు, యీప్రదేశమున ఇదివల ఆవరించి మధుపాన దురా చారవికాసమును పార్శ్వలోలప్రతిమనుజాని కత్యంత యవసర

మైనదని చేహరిన మనజాతివర్గమువారందరిని తృప్తిజేందు నటుల ఆనేక నిదర్శనములతోటి నావిజ్ఞాపన బలపరచినందుకు నేనున్న నాసోదర బంధువర్గమును కృతజ్ఞతాపూర్వకమున వారికి వందనము లొసగితిని.

మాంగళ్య యుపివంశశ్రీలగు సోదరులారా! కొన్నికేతాబ్దములనుండి గాఢనిద్రాపరవశులమైన మనము భగవత్కృపచే యీనవయుగముయొక్క దివ్య లేజుస్సును బడయుటకు మనజాతి మేల్కొందినదని నుడువుటకు నా తీర్మానమునకు మనవారంద రేకగ్రీవముగా సమ్మతుల నొసగినదే మిక్కిలి అద్భుతమాదన.

మనదేశములో హిందూమతములో శూద్రజాతులలో యనేకతెగ లన్నవి, ప్రతితెగవారేమి. ఆది ఆగ్ర పంచమ మొదలగు నిమ్మజాతులలో నేమి మద్యపాన స్వీకారమును పూర్తిగ త్యజించనలెననియు తన్మామున పడయదగు గౌరవ మును విద్యాధన మభివృద్ధియు మొదలుగాగలవాటినిగూర్చి సంఘముల నచ్చటచ్చట నేర్పరుచుకొని తీర్మానించుకొని అభివృద్ధి గాంచుచుండగా మనజాతి యీ గాఢనిద్రావశ్య యందు తగులకొని వన మొనర్చు శుభకార్యములయం దైనను యీ దురాచారములగు నేటివిందు (జీవహింస) గోటు (మద్య పానము) మనము విసర్జించకపోవుట ఘోర పాపకృత్యము కదా! ఇకనుంచియైనను మీమీ గ్రామాదులయందును మీ బంధువర్గములు గ్రామములయందును, మీ చుట్టుపట్టు పల్లెటూళ్లయందును పట్టణములందు జరుగు వివాహము మొదలగు శుభకార్యములయం దొనర్చు పాపకృత్యమును పాతపద్ధతులు నేటివిందు గోటు యీ రెంటిని నిషేధించునటుల ఒక కుల కట్టును తీర్మానించుకొందురని చేతకొనెదను.

బి. ఓబలెనప్ప, యం. యల్. సి.

చెన్నపురి చట్టనిర్మాణ సభాసభ్యుడు. అనంతపురము.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయ విలేఖరి)

జూన్ 18 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు భూజాలరా బాదు (కరీంనగర్ జిల్లా) లోని శ్రీవిశ్వేశ్వరరాంధ్రాపానిల యముయొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుప బడినది. సభాధ్యక్షత నేపించుట కంగీకరించిన ప్రాధేసరు రాయప్రోలు నుబ్బారావుగారు (ఉస్మానియా సర్వకళాశాల యాంధ్రపండితులు) అనివార్యము కారణములచే రాజాలర పోవుటవల్ల హైద్రాబాదునుండి ప్రత్యేకముగా ఉత్సవము నందు పాల్గొనుటకు విచ్చేసిన శ్రీయుత చిరాగు వీరన్నగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వీరితో హైద్రాబాదునుండి శ్రీయుతులు సదాశివరెడ్డిదొరవారును, వడ్లకొండ నరసింహ రావుగారును దయచేసిరి. స్థానికప్రముఖులేగాక చుట్టుపట్ల గ్రామములలోని పెక్కుండ్రు వరకదార్లు సభకు విచ్చేసి తమ యభిమానమును ప్రకటించిరి. వేదమూర్తులైన బ్రాహ్మణోత్త ముల వేదపాఠముతో కార్యక్రమ మారంభమయ్యెను. కాన విద్యావికారదు లగు శ్రీ బాలింగంగారు దైవప్రార్థన సలిపిరి. కార్యదర్శిగారు స్వాగతోపన్యాసమును జదిపిరి. సభకు రాజాలమునియు వార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుగుగాక యనియు భూంధరములనుండి వ్రాయబడిన లేఖలు జదువబడి నవి. తదనంతరము నిలయపు కార్యదర్శియగు సోమవర్చు బస వేశ్వరరావుగారు ద్వితీయవార్షికోత్సవము వినిపించిరి. వీని యచ్చుప్రతులు సభ్యులకు పంచిపెట్టబడెను. వేదగంటి మోహనరావుగారు విద్యనుసరించెయ్యి, పాములపర్తి మధుసూ దనరావుగారు స్త్రీవిద్యనుసరించెయ్యి, బలరామయ్యగారు వి తంతూర్వాహమును సురించెయ్యి, దావ్తరు మాణిక్యరావుగారు గ్రంథాలయములను గురించెయ్యి, ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత వడ్లకొండ నరసింహరావుగారు నిలయాభివృద్ధినిగురించెయ్యి, కాశ్యపమందర నిర్వాహమునుగురించెయ్యి స్థానికుల యభిమానా వశ్యకతనుగురించెయ్యి జెప్పిరి. అన్యక్షులు తమయంపన్యాసమందు సంఘముయొక్క ఆవశ్యకతను నూచించుచు బ్రిటిషప్రాంతము లోనియాంధ్రులం పై నిజాంరాష్ట్రోగ్రహణమొనకబడియున్నా రనియు, మాతృభాషాభివృద్ధికై గ్రంథనిలయములు వాచనాలయ ములు, దినపాఠశాలలు, రాత్రిపాఠశాలలు విరివిగా స్థాపింప బడవలయుననియు జనసామాన్యమునందు విజ్ఞానప్రసారమున కవకాశము గలుగజేయవలయుననియు ప్రబోధించిరి. గ్రంథాలయభివృద్ధికై పనిచేసిన యభిమానుల క్లాఫించిరి. తదనంత రము శ్రీయుతులు అక్సైన రామచంద్రరావు, వేంగంటి మో హనరావుగారు అన్యక్షులకును, సభికులకును, ఉపన్యాసకు లకును, కృతజ్ఞతావందనము లర్పించిరి. వార్షికోత్సవమునాడు బ్ర. శ్రీ. శివరామయ్యగారి ఇంటియందు దివ్యమైన విండుజరి గను. అతిథులపక్షమున శ్రీయుత వడ్లకొండ నరసింహరావు గారు గ్రంథాలయ వ్యవస్థాపకు లానర్చిన సన్మానమునకు కృత జ్ఞతను నూచించిరి.

జూన్ 20 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు హైద్రాబాదు రెసిడెన్సీ బజారులోని శ్రీవేంకటేశ్వరులలో శ్యామమాత్రీ పండిత శేతేవరావుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద బుద్ధజయంతి జరుప బడును.

వృత్తాంతలేఖలు

భీమునిపట్నం

(ఒక విలేఖరి)

వెంకటస్వామి స్వారక బంతిసూటపం దెములు:—ఈ బంతిసూటపం దెములు ఈనెల 7, 8 తేదీలలో జయప్రదము గా సమాప్తమైనవి. తుట్టుతుండ కీపందెములలో నిలిచినవారు వైకాళిపురి “ప్రేంజీ మెమోరియలు”వారు “భాస్కరరావు మెమోరియలు”వారును బహుశాశ్శాస్త్ర మైనయటను ప్రదర్శించిరి. బహుమాన కాశ్యత కప్పును, వెండిపతకములును “ప్రేంజీ మె మోరియలు”వారు వైకాళిపురికి గొంపోయిరి.

మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు

ఈయూర నూతనముగా రావుసాహేబు చిలకాసంజీవ శాస్త్రినాయుడిగారి ప్రోద్బలమువలన స్థాపింపబడిన హైస్కూలు మొదటిఫలముల నీదినమున నే అందుకొంటిమి. స్కూలుపై నలు పరీక్ష కేసిన పదుమగ్గురలోను ఆరుగురు కృతార్థులైరి. అం దులకు పాటుపడిన ఉపాధ్యాయులందఱును వందనీయులు. నా యుడుగార్లరట్టియుపాధ్యాయులకు తగురీతిని ప్రోత్సాహము కలిగింతురని నమ్ముచున్నాము.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

జూన్ 16:—మా చుట్టుప్రక్కల నున్న గొప్పసముద్ర తీరపు ప్రదేశములైన మచిలీపట్నం కాకినాడ మొదలగునవి యేరితిని నుండినను మా నరసాపురములో మాత్రము ఎండలు ఇంతవరకు తీవ్రముగాలేవు. ఇప్పటివరకు మాకు పూర్తిగా 102 డిగ్రీలు ఎండరానేలేదు. కాని ఇంతలోనే మచిలీపట్నములో 114 డిగ్రీలున్ను కాకినాడలో 112 డిగ్రీలున్ను యెండతీవ్రము కనుబడినది. మాకాలువతెరచి పదునైదుదినము లైనవి. ఇప్పటి వరకు కాలువలో నొకచుక్క నీరైననులేదు. ఇప్పుడు మొదటి నంటకు నీరు కావలసిన సమయముగదా! ఎప్పుడు కాలువకు నీరు వచ్చునో ఎప్పుడు వ్యవసాయపుసములు ప్రారంభించెదఱో తెలియదు. క్రిందటి రెండవ నంటపట్టుకు అది నీరు చాలక ధ్వంసమైపోయినది. అందులోపంట కాలువలకు చివరభూములు చివరనొక్కతడుపుకు నీరు తక్కువై పరి పనికిరాకపోయినది. కనుక ముందుసంగతి యెట్లుండునో ఇప్పుడింకను తెలియదు. ఇంతవరకు మాకు మాత్రము ఒక్కడర్న పు చుక్కయైనను పడ లేదు.

టీపార్టీలు

మొన్న 14 వ తేదీ శనివారము మాకు కడుప్రితియైన నోజుగా కనుబడినది. అనోజుననే నొకదాని తరువాత నొకటి వరుసగా తెండు టీపార్టీలున్ను రాత్రివేళసంతృప్తిగా పెట్టిభోజనమున్ను దానితరువాత నాటకమున్ను సంభవింప మానువ కొరికలు పూర్తియైనట్లు తోచెను. ఇందులో మొదటిటిపార్టీ లాకులవద్దే.పి.డి.బ్ల్యు. యువశ్రీగడ్డలపల్లవారిఅధికారియైన సుబ్ర హ్మణ్య అయ్యరుగారి గౌరవార్థ మొసగబడినది. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు యీగ్రామమునుండి నెల్లూరికి బదులాయించబడిరి. వీరిస్థానే చివరంబరంనుండి ఎ. ఆర్. వెంకటాచార్యులు గారు వచ్చిరి. వెంకటాచార్యులుగారిని వచ్చిన రూపన్ముండి పెద్దలకు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు సరిచయమయ్యేట్లు చెప్పిరి. సుబ్ర హ్మణ్య అయ్యరుగారు ఇప్పటినున్న కాలములో ప్రజాప్రితిగా నున్న యెక్కువ జాగరూకతతోనున్న పనిచేసి పిన్న పెద్దల రూపన్ముండిని సంతోష పెట్టిరి. రెండవటిపార్టీ వస్తాదు వెంకట స్వామిగారిచే తమసహోదరుని వివాహసందర్భమున నిర్వహడె ను. వెంకటస్వామిగారు అచ్చొత్తించిన శేతిరమల్లతోనున్న, ఫలాహార చందన తాంబూలాలులతోనున్న వచ్చినవారిని గౌర వము చేసిరి.

తైలరోన్నత పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో స్కూలుపైసర్ పరీక్షాఫలితములు చాలా బాగుగా నున్నవి. మువ్వెయినమండ్రుగురు బాలురలో ఇగువై మగ్గురు త్రిట్టులెరని డెలుపుటకు సంకలించుచున్నాను. ఈపాఠశాల మేనేజమెంటు విషయమై కొద్దవారి స్వీకృతప్రకారము కమిటీలు ఏర్పరుపబడుచున్నవని యిదివరకే తెలియ జేసితిని. ఈనెలాఖరులోగా పూర్తియగును. అప్పటికి ఎగ్జిక్యూ టివ్ కమిటీయున్న కార్యదర్శులన్ను మాడా యెప్పుకొబడడ మగును.

బయిటో సత్యగ్రహము

ఎనిమిదిజతలు వెల్లినవి

జయిటోలో అఖండ పాతమును మరల ప్రారంభించుట కింతవరకు జతలు 500 మందిగల జతలు ఎనిమిది (4000 మంది) వెల్లినవి. తొమ్మిదవజత యీనెల 25 వ తేదీన అమృతసరు నుండి బయలుదేరును. 25 మందిగల జత లపరిమితముగ ప్రతి యాదయమును వెల్లెమనేయున్నవి. (అ. ప్రె.)

బాబరు ఆకాలికేసు

16 వ తేదీ విచారణ

నిన్న గూడ నాల్గవ అప్రావరుసాక్ష్యమే జరిగినది. అ నూపసింగు నాకు రెండు పిస్తోళ్లను ఇచ్చెను. బాబాశాంతా సింగు 25 తూటాలనిచ్చెను. ఒకనాడు సేనును మరొకతండుండి యును సుబేదారు గయిండాసింగుయింటికి వెల్లిలిమి. అచట నందసింగు తుపాకి కాల్యగా గురితప్పినది. అంతట నందసింగును గయిండాసింగును కొట్టాడనాగిరి. అపుడు సేను తుపాకి కాల్య గా గయిండాసింగు వృత్తినిండును. పిమ్మట మేము కేసులు వేసి మాపేరులను తెలిపి మగతనమున్న పోలీసువారు వచ్చి మమ్ము పట్టుకొనుడని అరచి చెడలిపోతిమి అని యీ సాక్షి చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

బొంబయివద్ద మరియొక

బందిపోటు

బొంబయి, జూన్ 16:— బొంబయికి 15 మైళ్ల దూరమున నున్న ములాండు అను చిన్నపట్టణమున నిన్న మరి యొక గొప్పబందిపోటు జరిగెను. బిల్లింగు కంప్రొవైజరు భవానీశంకరు అను నాతని గృహమునందు 80 మంది బండి పోటుదాడు సాధ్యుడులై ప్రవేశించి, భవానీశంకరుని కత్తితో పొడిచి లోనికి వెల్లి 2000 విలువగల వస్తువులను దొంగిలించి కొని పోయిరి. ఈలోగా ప్రజలు సమీపమునకు రాకుండ నొనర్చుటకు రివాల్యరుల కాల్యమందిరి. కాని ఈ ఆల్లరివలన చుట్టుపట్టణాద్రందమున చేరిరి. అంతట దొంగలు భయపడి పారి పోగడగిరి. ఇంతలో పోలీసు స్టేషను నుండి పోలీసులు వచ్చి మోటరుబుడిలో దొంగల వెంబడించి ముగ్గురను పట్టుకొనిరి. మిగిలినవారిని గూడ క్వారలోనే పట్టు కొనగలరని తోచుచున్నది. అ. ప్రె.

కీ॥ శే॥ భాన్ బహదూరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు

కలెక్టరుపని చేసి పింఛను పుచ్చుకొన్నట్టియు, స్టేటు కాన్సిలు సభ్యులుగనుండి భాన్ బహదూరు యస్. యం. ఎ. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు బాన్స్ లో నిన్న మధ్యాహ్నముచనిపో యిరని వినుటకెంతయు విచారించుచున్నాము. ఉస్మాన్ సాహెబుగారు స్టేటుకాన్సిలుసభకుపోయి సిద్దాలో 13 వ తేదీన బయలుదేరివదిత్రఫలమునుమాణిక్యపూరుకుపోవుచుండిరి. ఆయన బాన్స్ లో దిగగా జబ్బుచేసెను. బాన్స్ స్టేషనుమాప్తవద్దనుండి తండ్రికి జబ్బుగ నున్నదనియు వెంటనే రావలసినదనియు నాగ పట్నమునకు ఆయన పెద్దకుమారునకు తంఱివచ్చెను. అట్లే ఆయన కుమారుడు మిగిలిన సోదరులతోను భావమరదితోను బాన్స్ పోవుటకు మద్రాసుకువచ్చిరి. హాకింజియాల్ భానుగారికి తండ్రి నిజాపవలెనని ఆయన ఢిల్లీలోకొందరు మిత్రులకు తంఱివచ్చెను. బాన్స్ జిల్లా మేడికలు ఆఫీసుకుగూడ తండ్రికి చికిత్సజేయవలె నని తంఱి వచ్చెను. తండ్రికితి అట్లేయున్నదని ఆదివారమిచ్చిన తంఱినార్త వచ్చెను. బొంబాయి మెయిలులో ఆయన నిన్న బయలుదేరవలసి యుండెను. ఇంతలో తండ్రిపోయే ననియు, సాయంత్రము అంత్యకర్మ జరుగుననియు తంఱివచ్చెను. ఉస్మాన్ సాహెబుగారివెంట ఒక నాకరు మాత్రముండెను.

ఉస్మాన్ సాహెబు గారికి విదుగురు కొడుకులును, విదుగురుకుతుల్లును, భార్యయు మిగిలియున్నారు. ఈయన కీ॥ శే॥ సర్ ఆహమ్మదు తంఱిమర్కయారుగారి స్థానే స్టేటు కాన్సిలుకు యొన్నుకొనబడెను. ఆయన నెన్నుకొన్నపదవ స్టేటు కాన్సిలు సభకు పోవుట కిదియే మొదటిసారి. ఇంతలోనే మృత్యువాత బడెను.

ఈయన ఆత్మకు కాంతి గలుగుగాక.

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా బొషధములవల్ల గుణములేనిచో సొమ్ము వాప సివ్వబడును. మా బొషధములు ఉపయోగించువారికి, యాకను కైదులలో అవసర ముండదు. కోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచిగాను మిచ్చును.

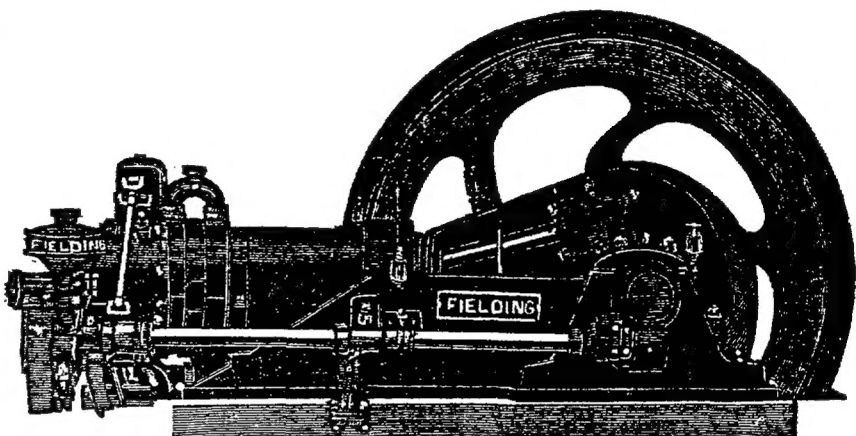
ఆమృత పాన సుగంధ చూరము:— దీనిని టీ కాఫీ వలె వాడవలెను. ఈ వ్యాధిక కాలమునకు గల గు రొండవదిమిని, తగ్గించి కాంతపరచి, చలువను గలుగజేయు, ఆమృతమునందీది. ఇది మూత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణవాయువులు మొదలగు వాటిని తప్పక బుడచుటయే గాక రక్తమున కుభవరచి, ఆకలిని పెచ్చించును, ఇతర పాచులవలె వేచోగ్యమును చెడువునది కాదు. 10 కులములు గల దర్జీ 1-8 ధర 0-10-0. పోస్తు ఖర్చు వేను. 8 కప్పులకువచ్చు పొట్టును 1-8 అదా 1.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెన్ పైనేను, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యశాయుడు అందు బడర్సు నెం. 18 బందరవీధి మద్రాసు, 3. ప్రెసిడెన్సీ షాపు, 578, ప్రెసిడెన్సీ రోడ్డు, తిరునెల్వేళి, మద్రాసు, 4. సి. వెంకయ్యశెట్టి అండు, బరద్య. ఇనుముపెట్టె వ్యాపారం, 58, బ్రాడ్వే నురియు నె. 10. రెడ్డిరావున్నవీధి మద్రాసు. 5. ఆర్. పార్థసారధి శెట్టి, రాధాబాబు పోస్తుఆఫీసుయెనెట, నైరాపేట, మద్రాసు.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూట్రైపు కోల్డు వేపరైజరు క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగల ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

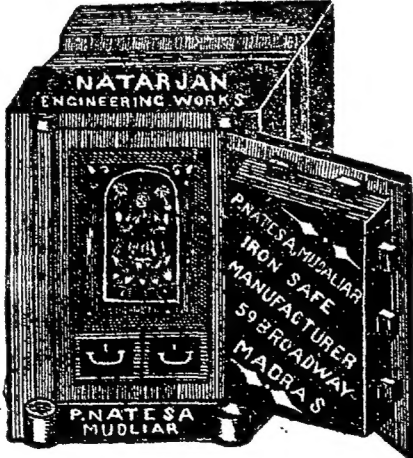
ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్నిసైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams: — Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box No. 203
MACHINISTS 12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

న ర న ము

దృ ఢ మై న ది

న మ్మ క మై న డి.

యిప్పటిమో ప్రభుప్రకారము రాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారికర్హ అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాత్రైటక, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైసుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాప్స్, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయిశెట్టి, పెద్దనాయకశేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్హుల యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయలు వ్రాయబడును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	1	8	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ఖక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	0	4	0
శిల్పకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రునది)	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము: (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0	8	0
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1—0—0 సలీకా ఆస్థాశిల్పచింతామణి	0	12	0

రెపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

